

T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ, TEFTİŞİ, PLANLAMASI VE EKONOMİSİ
BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM OKUL MÜDÜRLERİNİN DEPREM İLE İLGİLİ KRİZ
YÖNETİMİNE İLİŞKİN YETERLİKLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Selminaz ADIGÜZEL
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ali İlker GÜMÜŞELİ

İstanbul
Eylül, 2007

ÖNSÖZ

On yedi ağustos depremine kadar aileler, çocuklarını okullara gönderirken onların güvende olduklarını düşünüyorlardı. On yedi ağustos depremi ile birçok okulun depremden zarar görmesi, öğrencilerin okuldan evlerine gönderilmeleri sırasında yaşanan karışıklık sonrası okulların depreme hazırlıklı olmadığı görüldü. Okulları depremin yol açtığı felaketlere hazır tutabilecek ve tehditleri fırsatlara dönüştürecek tek yönetim stili, kriz yönetimidir. Okul örgütlerinde krizin yönetilmesinde en büyük sorumluluk okul yöneticisindedir. Okul yöneticisi bu sorumluluğunu yönetim süreçlerini etkili şekilde kullanarak yerine getirir.

Bu çalışma ilköğretim okulu müdürlerinin depreme ilgili kriz yönetimi yeterliklerini, bireysel değişkenlere göre değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Çalışma altı bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, araştırmanın problemi, amacı, alt amaçları, önemi, sayıltıları ve sınırlılıkları açıklanmıştır. İkinci bölümde, araştırmanın kuramsal çerçevesini oluşturacak bilgilere yer verilmiştir. Üçüncü bölümde, yurt içi ve yurt dışında yapılan kriz yönetimi ile ilgili araştırmalara yer verilmiştir. Dördüncü bölümde araştırmanın yöntemi, evren ve örneklem ve verilerin toplanması, çözümlenmesine ayrılmıştır. Beşinci bölümde araştırma sonucunda elde edilen bulguların açıklaması ve yorumlanması yapılmıştır. Altıncı bölümde araştırma sonuçları ve öneriler verilmiştir.

Araştırmanın gerçekleştirilmesinde her zaman yapıcı eleştirileri, önerileri ile yol gösteren Danışman Öğretim üyesi Prof. Dr. Ali İlker Gümüşeli 'ye sonsuz teşekkür ederim.

Ayrıca eğitimim süresince beni destekleyen kızlarım Süyüm Bike ve Kanıkey'e teşekkürlerimi sunuyorum.

İstanbul, 2007

Selminaz ADIGÜZEL

ÖZET

Çağın gereklerine uyum sağlayabilecek okulların oluşturulması belirli yeterlilikleri kazanmış ve gelişmeye sürekli açık okul yöneticileri sayesinde gerçekleştirilebilir. Türkiye gibi deprem kuşağında yer alan ülkelerin yöneticileri, bir yandan 21. yüzyılın eğitim sistemine uyum sağlamaya çalışırken bir yandan da okullarını daha güvenli hale getirebilmek için çalışmak zorundadırlar. Okulların depreme hazırlıklı olmalarında, okul yöneticilerinin kriz yönetimine proaktif yaklaşımları; kriz yönetimi sürecinde planlama, örgütlenme, iletişim, koordinasyon yeterliklerine sahip olması gerekmektedir.

Bu araştırmanın genel amacı; okul müdürlerinin kriz yönetiminde planlama, örgütlenme, koordinasyon, iletişim yeterliklerini demografik değişkenlere göre incelemektir.

Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır, veri toplamak için bir anket ve bir ölçekten faydalanılmıştır. İlgili literatür tarandıktan sonra, araştırmanın anket ve ölçeği, araştırmacı tarafından geliştirilmiştir.

Veri toplama aracı, İstanbul'da resmî İlköğretim okullarında görevli olan 277 okul yöneticisine, 1894 öğretmene uygulanmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler, aritmetik ortalama, standart sapma, Anova, Pearson Korelasyon Katsayısı gibi teknikler kullanılarak analiz edilmiştir.

Araştırma verilerine göre okul yöneticilerinin yönetim süreçlerinden planlama, örgütlenme, iletişim ve koordinasyon boyutlarında kendilerini öğretmenlerin değerlendirmesine göre, daha yeterli görmektedirler ($N=277$; $\bar{X}:17,83$; $S:5,93$).

Araştırmaya katılan yöneticilerin yönetim süreçlerinden planlama, örgütlenme, iletişim, ve koordinasyon boyutlarında yeterliliği cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, bayan yönetici ile erkek yönetici arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür ($t = -0,111$; $p > .05$).

Araştırmaya katılan eğitim enstitüsü veya ön lisans mezunu olan yöneticilerin planlama, örgütleme, koordinasyon iletişim, süreçlerinde kendilerini diğer öğrenim gruplarına göre daha yeterli gördükleri bulunmuştur.

21 ve üstü kıdemi olan öğretmenlerin, okul yöneticilerini planlama, örgütleme, koordinasyon, iletişim ve boyutlarında yeterli algıladıkları görölmüştür.

ABSTRACT

The schools which suit with the needs of our era can only take form by the some qualified administrators who open to new ideas. The administrators of a country like Turkey, which is on the earthquake zone, have to deal with their schools' security and the adjustments of the 21th century's education system. In order to keep the schools ready for an earthquake, the administrators have to be in a pro-active mood and have the qualifications of planning, organizing, the coordination and communication in the process of crisis.

The general aim of this research is inspecting the administrators' guality in planning, organizing, communication and the coordination according to the demographic variations.

The model of combing was used in this research beside using a measure and the inquiry to gain the datum. After the combing of necessary literature, the measure ad the inquiry was made by the researcher.

The tool for collecting datum was used for 227 school administrators and 1894 teachers who work in the official schools in İstanbul. The datum which was gained from this research was analyzed by using the technics like arithmetical average, standardization, Anova, Pearson Corelation Coefficient.

According to the datum of the research, the administrators found themselves more efficient and qualified than the evaluations of the teachers in the dimensions of planning, organizing communication and the coordination (N=277; $\bar{X}$:17,83; S:5,93). After the insvestigations of the dimensions of planning, organizing, communication and corelation from the period of administration in the base of capacity of the sexes it is seen that there is not a big difference between the male and the female administrators ($t = -0,111$; $p > .05$). What is more, it is seen that the administrators who were graduated from the education institutions or have a master degree found themselves more qualified than the other education groups in the process of planning, organizing, the corelation and communication. The teachers who are 21 or over 21 found the administrators efficient for the planning, organizing, coordination and communication.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ	ix
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
Problem	1
Amaç	2
Araştırmanın Önemi	4
Sayıtlar	5
Sınırlılıklar	5
Tanımlar.....	6
Kısaltmalar.....	7
BÖLÜM II	8
KURAMSAL BİLGİLER	8
Kriz	8
Krizin Etkileri.....	9
Krizin Olumsuz Etkileri.....	9
Krizin Olumlu Etkileri.....	10
Kriz Süreci.....	10
Okullarda Karşılaşılabilecek Olası Krizler	11
Kriz Yönetimi Süreci.....	12
Kriz Yönetiminde Liderlik	13
Yönetim Süreçleri	14
Planlama.....	16
Örgütlenme	16
Koordinasyon	17
İletişim	18
İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün Depremle İlgili Çalışmaları.....	19
Eğitim Çalışmaları.....	19
Onarım Çalışmaları.....	20
Deprem Kayıt Sisteminin Yerleştirilmesi.....	21

BÖLÜM III	22
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	22
Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	22
Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar.....	23
BÖLÜM IV	28
YÖNTEM	28
Araştırmanın Modeli	28
Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	28
Verilerin Toplanması	28
Planlama Boyutu.....	30
Örgütlenme Boyutu.....	30
Koordinasyon Boyutu	31
İletişim Boyutu.....	31
Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması	32
BÖLÜM V	34
BULGULAR VE YORUMLAR	34
Katılımcıların Okuldaki Görevleri ve Cinsiyetlerine Göre Dağılımları.....	34
Katılımcıların Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Dağılımları.....	35
Katılımcıların Kıdem Değişkenine Göre Dağılımları.....	35
Birinci Alt Amaca Ait Bulgular ve Yorum	36
Planlama Yeterliğine İlişkin Bulgular.....	36
Örgütlenme Yeterliğine İlişkin Bulgular.....	38
Koordinasyon Yeterliğine İlişkin Bulgular	39
İletişim Yeterliğine İlişkin Bulgular	40
İkinci Alt Amaca Ait Bulgular ve Yorum	42
Planlama Yeterliğine İlişkin Bulgular.....	42
Örgütlenme Yeterliğine İlişkin Bulgular.....	43
Koordinasyon Yeterliğine İlişkin Bulgular	44
İletişim Yeterliğine İlişkin Bulgular	45
Üçüncü Alt Amaca Ait Bulgular ve Yorum	46
Planlama Yeterliğine İlişkin Bulgular.....	46
Örgütlenme Yeterliğine İlişkin Bulgular.....	47
Koordinasyon Yeterliğine İlişkin Bulgular	48

İletişim Yeterliğine İlişkin Bulgular	49
Dördüncü Alt Amaca Ait Bulgular ve Yorum	50
Cinsiyet Değişkenine İlişkin Bulgular.....	51
Öğrenim Durumu Değişkenine İlişkin Bulgular.....	52
Kıdem Değişkenine İlişkin Bulgular.....	56
Beşinci Alt Amaca Ait Bulgular ve Yorum.....	58
Cinsiyet Değişkenine İlişkin Bulgular.....	58
Öğrenim Durumu Değişkenine İlişkin Bulgular.....	59
Kıdem Değişkenine İlişkin Bulgular.....	65
BÖLÜM VI	74
SONUÇLAR VE ÖNERİLER	74
Sonuçlar	74
Öneriler	75
Uygulayıcılar İçin Öneriler	75
Araştırmacılar İçin Öneriler	76
KAYNAKÇA	77
İNTERNET KAYNAKLARI.....	80
EKLER	81

TABLolar LİSTESİ

NO	TABLO ADI	Sayfa
1	FAKTÖR ANALİZİ SONUCUNDA CRONBACH ALPHA, GUTTMAN VE SPEARMAN BROWN DEĞERİ.....	29
2	YÖNETİCİ VE ÖĞRETMENLERİN CİNSİYET DEĞİŞKENİNE GÖRE DAĞILIMLARI.....	34
3	YÖNETİCİ VE ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE DAĞILIMLARI.....	35
4	YÖNETİCİ VE ÖĞRETMENLERİN KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE DAĞILIMLARI.....	36
5	İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİNİN PLANLAMA YETERLİKLERİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARI.....	37
6	İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİNİN ÖRGÜTLEME YETERLİKLERİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARI.....	39
7	İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİNİN KOORDİNASYON YETERLİKLERİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARI.....	41
8	İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİNİN İLETİŞİM YETERLİKLERİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARI.....	42
9	İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİNİN PLANLAMA YETERLİKLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARI.....	44
10	İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİNİN ÖRGÜTLEME YETERLİKLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARI.....	45
11	İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİNİN KOORDİNASYON YETERLİKLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARI.....	46
12	İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİNİN İLETİŞİM YETERLİKLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARI.....	47
13	PLANLAMA YETERLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN ALGILARININ BAĞIMSIZ GRUP t-TESTİ SONUÇLARI.....	48
14	ÖRGÜTLEME YETERLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN ALGILARININ BAĞIMSIZ GRUP t-TESTİ SONUÇLARI.....	49
15	KOORDİNASYON YETERLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN ALGILARININ BAĞIMSIZ GRUP t-TESTİ SONUÇLARI.....	50
16	İLETİŞİM YETERLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN ALGILARININ BAĞIMSIZ GRUP t-TESTİ SONUÇLARI.....	51
17	CİNSİYET DEĞİŞKENİNE GÖRE YÖNETİCİ ALGILARINA AİT BAĞIMSIZ GRUP T-TESTİ SONUÇLARI	52

NO	TABLO ADI	Sayfa
18	PLANLAMA YETERLİKLERİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARININ ÖĞRENİM DURUMUNA GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN NON-PARAMETRİK KRUSKAL WALLİS-H TESTİ SONUÇLARI.....	53
19	PLANLAMA YETERLİKLERİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARININ ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN KRUSKAL WALLİS-H SONRASI MANN WHİTNEY-U TESTİ SONUÇLARI.....	54
20	ÖRGÜTLEME YETERLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARININ ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN NON-PARAMETRİK KRUSKAL WALLİS-H TESTİ SONUÇLARI.....	54
21	ÖRGÜTLEME YETERLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARININ ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN KRUSKAL WALLİS-H SONRASI MANN WHİTNEY-U TESTİ SONUÇLARI.....	55
22	KOORDİNASYON YETERLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARININ, ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN NON-PARAMETRİK KRUSKAL WALLİS-H TESTİ SONUÇLARI.....	55
23	İLETİŞİM YETERLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARININ, ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN NON-PARAMETRİK KRUSKAL WALLİS-H TESTİ SONUÇLARI.....	56
24	İLETİŞİM YETERLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARININ, ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN NON-PARAMETRİK KRUSKAL WALLİS-H SONRASI MANN WHİTNEY-U TESTİ SONUÇLARI.....	57
25	PLANLAMA, ÖRGÜTLEME, KOORDİNASYON, İLETİŞİM YETERLİKLERİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARININ KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN NON-PARAMETRİK KRUSKAL WALLİS-H TESTİ SONUÇLARI.....	57

NO	TABLO ADI	Sayfa
26	KOORDİNASYON YETERLİKLERİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARININ KIDEM DEĞİŞKENİN HANGİ GRUPLARI ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMELİK ÜZERE YAPILAN KRUSKAL WALLİS-H SONRASI MANN WHİTNEY-U TESTİ SONUÇLARI.....	58
27	CİNSİYET DEĞİŞKENİNE GÖRE E GÖRE ÖĞRETMEN ALGILARININ BAĞIMSIZ GRUP T-TESTİ SONUÇLARI	60
28	PLANLAMA” YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMELİK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONUÇLARI.....	61
29	PLANLAMA YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMELİK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONRASI POST-HOC SCHEFFE TESTİ SONUÇLARI.....	61
30	ÖRGÜTLEME YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMELİK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONUÇLARI.....	62
31	ÖRGÜTLEME YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMELİK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONRASI POST-HOC SCHEFFE TESTİ SONUÇLARI.....	63
32	İLETİŞİM YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMELİK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONUÇLARI.....	63
33	KOORDİNASYON YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMELİK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONUÇLARI.....	64

NO	TABLO ADI	Sayfa
34	KOORDİNASYON YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONRASI POST-HOC TAMHANE'S T2 TESTİ SONUÇLARI.....	65
35	PLANLAMA, ÖRGÜTLEME, KOORDİNASYON, İLETİŞİM YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, TOPLAM PUANLARININ ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONUÇLARI.....	65
36	PLANLAMA, ÖRGÜTLEME, KOORDİNASYON, İLETİŞİM YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ TOPLAM PUANLARININ ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONRASI POST-HOC SCHEFFE TESTİ SONUÇLARI.....	66
37	PLANLAMA YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONUÇLARI.....	67
38	PLANLAMA YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONRASI POST-HOC SCHEFFE TESTİ SONUÇLARI.....	67
39	ÖRGÜTLEME YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONUÇLARI.....	68
40	ÖRGÜTLEME YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONRASI POST-HOC SCHEFFE TESTİ SONUÇLARI.....	69

NO	TABLO ADI	Sayfa
41	İLETİŞİM YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONUÇLARI.....	70
42	İLETİŞİM YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONRASI POST-HOC SCHEFFE TESTİ SONUÇLARI.....	70
43	KOORDİNASYON YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONUÇLARI.....	72
44	KOORDİNASYON YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONRASI POST-HOC TAMHANE'S T2 TESTİ SONUÇLARI SONUÇLARI.....	72

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problemi tanımlanmış, araştırmanın amacı ve alt amaçları belirtilmiştir. Araştırmanın önemine, sayıltılarına ve araştırmayla ilgili sınırlılıklara yer verilmiş, ilgili tanımlamalar yapılmıştır.

Problem

Ülkemizde öğrenci nüfusu, dünyadaki pek çok ülke nüfusundan daha büyük bir sayıya ulaşmıştır. Okullaşma oranlarında artışın sürdürülmesinin hedeflenmesi ve sekiz yıllık zorunlu eğitimde sağlanan gelişmelerle bu sayının daha da artırılması beklenmektedir. Öğrenci sayısının artmasıyla birlikte okullarda yaşanan olumsuz durumlar, hemen her gün, yazılı ve görsel basında yer almaktadır. Tüm ilgili taraflarca, okullarımızın beklenen ve beklenmeyen risk kaynaklarıyla yaratılan kriz durumlarına etkili bir müdahalede bulunabilmesi ve okul topluluğu ve çevre üyelerinin krizden en az zararla çıkabilmesi beklenmektedir. Bu beklentiyi karşılayabilmek, okulların diğer öğretim etkinliklerinde olması gerektiği gibi, kriz durumlarına karşı da planlı ve eğitilmiş, yetişmiş bir ekip olarak müdahale edebilme yeterliğine bağlıdır. Tüm okulların bu konuda olabildiğince kısa zamanda duyarlılıklarını artırmaları, yapabileceklerini gözden geçirip hayata geçirmeleri gerekmektedir.

Çağın gereklerine uyum sağlayabilecek okulların oluşturulması belirli yeterlilikleri kazanmış ve gelişmeye sürekli açık okul yöneticileri sayesinde gerçekleşebilecektir. Kriz tanımı, her okulun kendi ölçüleri ve özellikleri içinde anlam taşır. Farklı okullar benzer durumlar için farklı tepkiler gösterebilir, benzer durumlardan farklı şekilde etkilenebilirler. Yine benzer bir olay, aynı okulda farklı zamanlarda krize neden olma özelliği gösterebilir ya da rutin önlemlerle baş edilebilir bir durum olarak

görülebilir. Ancak deprem gibi bir doğal afetin neden olduğu kriz durumu, okullarda aynı anda meydana gelir. Fakat okulların, krize hazırlık çalışmalarının niteliğine göre, krizden etkilenme derecesi farklılık gösterir.

Türkiye'de 17 Ağustos 1999 günü yerel saat ile 03.02 de 7,4 büyüklüğünde bir deprem meydana geldi. Ülkemiz "yüzyılın felaketi" olarak adlandırılan 17 Ağustos Marmara depreminin şokunu atlatamadan, yaralarını saramadan aynı bölgede 12 Kasım 1999 günü Richter ölçeğine göre 7,2 büyüklüğünde ikinci bir depremle karşı karşıya geldi (Bolu-Düzce depremi). Ard arda meydana gelen depremlerin sonunda, okulların depreme hazırlıklı olmadıkları gündeme geldi. On yedi ağustos depreminden önce anne ve babalar çocuklarını okula gönderirken onların okulda eğitildiklerini, güvende olduklarını düşünüyorlardı. On yedi ağustostan sonra pek çok okul binasının yıkılması, depremden zarar görmesi üzerine, anne ve babalar çocuklarının okulda güvende olmadıklarını düşünmekte, okul güvenliği konusunda önlem alınmasını istemektedirler.

Okul müdürlerinin, deprem sonunda meydana gelen krizi, başarı ile yönetebilmeleri için kriz yönetimi yeterliğine sahip olmaları gerekir. Türkiye'nin deprem kuşağında bulunması gerçeği doğrultusunda okul binalarının deprem sırasında ve sonrasında birer acil müdahale, idare ve barınma merkezleri olarak kullanılması için planlamalar yapılmalıdır.

Türkiye'de 1. ve 2. derecede deprem tehlikesi altında olan 64 il bulunmaktadır. Bu bölgelerde 28.257 ilköğretim okulu, 8.351.450 öğrenci ve 318.667 ilköğretim öğretmeni vardır. 2005-2006 Eğitim ve Öğretim yılında İstanbul'da resmî ilköğretim okulu sayısı, 1.296 'dır. Bu okullarda okuyan öğrenci sayısı 1.629.632 dir. Görevli yönetici sayısı 3534; öğretmen sayısı 40.113'tür (www.meb.gov.tr 07.07.2006). Birçok insanın sorumluluğunu üstlenen okul müdürlerinin okul binalarını, sismik güvenlik testinden geçirmesi, olası bir deprem durumuna hazırlıklı olması gerekmektedir.

Bu araştırma, Türkiye'nin deprem kuşağında olması gerçeği düşünülerek, depremin meydana getirebileceği kriz durumuna karşı, okulların ne derece hazırlıklı olduklarını değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Araştırmacı, bu araştırma ile İstanbul ilinde Avcılar, Zeytinburnu, Bakırköy, Küçükçekmece, Büyükçekmece, Fatih, Üsküdar, Kadıköy, Ümraniye ilçelerinde

görev yapmakta olan resmî ilköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda yönetim süreçlerinden planlama, örgütleme, koordinasyon, iletişim yeterliklerini incelemeyi amaçlamıştır.

Bu araştırma öncesinde yapılan kütüphane taramaları sonucunda Türkiye'de okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda planlama, örgütleme, koordinasyon ve iletişim yeterliklerinin incelenmesi ile ilgili çalışmalara rastlanmamıştır. Bu nedenle okul müdürlerinin kriz yönetiminde planlama, örgütleme, koordinasyon ve iletişim yeterliklerinin incelenmesi bu araştırmanın temel problemini oluşturmaktadır.

Amaç

Bu araştırmanın genel amacı, öğretmen ve yönetici algılarına göre okul müdürlerinin, depremin neden olduğu kriz durumunda, planlama, örgütleme, iletişim, koordinasyon yeterliklerinin belirlenmesi ve bu yeterliklere ilişkin algıların bireysel değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğinin ortaya çıkarılmasıdır. Bu amaca ulaşmak üzere aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır:

1. İlköğretim Okul Müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda; planlama, örgütleme, koordinasyon iletişim, yeterliği, yönetici algılarına göre ne düzeydedir?
2. İlköğretim Okul Müdürlerinin, depremin neden olduğu kriz durumunda; planlama, örgütleme, koordinasyon, iletişim yeterliği, öğretmen algılarına göre ne düzeydedir?
3. İlköğretim Okul Müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda planlama, örgütleme, koordinasyon, iletişim yeterliklerine ilişkin yönetici algıları ile öğretmen algıları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
4. İlköğretim Okul Müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda planlama, örgütleme, koordinasyon iletişim yeterliklerine ilişkin yönetici algıları kişisel değişkenlerden, cinsiyet, öğrenim durumu, kıdeme göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

5. İlköğretim Okul Müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda planlama, örgütleme, koordinasyon iletişim yeterliklerine ilişkin öğretmen algıları kişisel değişkenlerden, cinsiyet, öğrenim durumu, kıdeme göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

Araştırmanın Önemi

Krizler örgütlerin yaşamlarını ve amaçları doğrultusunda varlıklarını sürdürmelerini tehlikeye sokmaktadır. Söz konusu kriz, deprem gibi önceden sezilemeyen ve önlenemeyen bir krizse, örgütler hazırlıksız yakalandıkları için amaçları doğrultusunda varlıklarını sürdürmeleri, daha da zorlaşmaktadır. Krizlerden en çok etkilenen örgütlerden biri olan okulların varlıklarını, amaçları doğrultusunda sürdürmeleri ancak krize hazırlanmaları ile olanaklıdır.

Kriz yönetimi son yıllarda eğitim yönetimi literatüründe geniş yer tutan konular arasında yer almaktadır. Araştırmacıların bu konuda ilgisini arttıran okul müdürünün kriz yönetiminde oynadığı roldür. Bu çalışmada zorunlu eğitim kademesi olması ve yoğun öğrenci potansiyeline sahip olması nedeniyle ilköğretim okulları üzerinde çalışılmıştır. Türkiye’de ulaşılabilen kaynaklarda (YÖK Tez Arşivi, Temmuz, 2007) bu çalışmaya benzer çalışmaya rastlanmadığı için önemlidir.

Bu çalışma, ilköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu bir krizde, yönetim süreçlerinden planlama, örgütleme, iletişim, koordinasyon yeterliklerini ne derece yerine getirdikleriyle ilgili görüşlerini ortaya koyacağı ve bu alanda araştırma yapacak araştırmacılara katkı sağlaması açısından önem taşımaktadır.

Ayrıca bu çalışma sonucunda yazılacak araştırma raporunun yönetici, öğretmen, eğitim yönetimi alanında akademik çalışma yapanlar için bilimsel bir kaynak işlevi görmesi beklenmektedir.

Sayıtlılar

Araştırmanın başlıca sayıtlıları aşağıda sıralanmıştır:

1. Katılımcıların ankete verdikleri cevaplar ilköğretim okulu müdürlerinin kriz yönetim yeterliklerini betimlemek için yeterlidir.
2. Katılımcılar, anketi gerçek kanılarına dayanarak cevaplamışlardır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma veri toplanan okullar ve katılımcılar aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

1. Araştırma kapsamına alınan okullar, İstanbul ili; Avcılar, Zeytinburnu, Bakırköy, Küçükçekmece, Büyükçekmece, Fatih, Üsküdar, Kadıköy, Ümraniye ilçelerindeki resmî ilköğretim okulları ve bu okulların yönetici ve öğretmenlerinin algıları ile sınırlıdır.
2. Araştırma, okul yöneticilerinin depremin yol açtığı kriz durumunu yönetme yeterliklerinin belirlenmesi ile sınırlıdır.
3. Araştırmada yapılacak yorumlar ve değerlendirmeler İstanbul ili resmî ilköğretim okulu müdürlerinin kriz yönetim yeterliği ile sınırlıdır.
4. Araştırmada incelenen yönetici yeterlikleri, yönetim süreçlerinden planlama, örgütleme, koordinasyon, iletişim ile sınırlıdır.
5. Araştırma, 2005-2006 eğitim ve öğretim yılı ile sınırlıdır.

Tanımlar

Araştırmada sık kullanılan kavramlardan bazıları aşağıda verilmiştir

İlköğretim Okulu: İstanbul ili Anadolu ve Avrupa bölümünde bulunan Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmî ilköğretim okullarını kapsamaktadır.

İlköğretim Okulu Öğretmeni: Öğretmen program ve yönetmelik esaslarına göre, çalışma saatleri içinde okulda kalarak kendilerine verilen eğitim ve öğretim işlerini yürütmek, görevli olduğu sınıf öğrencilerinin bir yandan yetiştirilmesi için gerekli önlemleri almaya yetkili, öğrencilerin yetiştirilmesinde sorumlu olan kişidir (Serim, 1991, s 343, akt.Gümüşeli, 1996, s 28). Araştırmanın değişik bölümlerinde kullanılan ilköğretim okulu öğretmenleri, öğretmenler sözcükleri ile genellikle ilköğretim birinci. ve ikinci kademedeki görev yapan sınıf öğretmenleri, branş öğretmenleri tanımlanmaktadır

Kriz: Kriz, beklenilmeyen, çabuk ve acil cevap verilmesi gereken, örgütün önleme, uyum mekanizmalarını yetersiz hale getirerek mevcut değerlerini, amaçlarını ve varsayımlarını tehdit eden gerilim durumudur (Özdemir, 2002, s 12). (Bu çalışmada kriz kelimesi ile depremin neden olduğu kriz ifade edilecektir).

Kısaltmalar

Age: Adı geçen eser.

Akt : Aktaran.

S : Sayfa.

Vd : Ve Dięerleri.

BÖLÜM II

KURAMSAL BİLGİLER

Bu bölümde, kuramsal bilgiler çerçevesinde kriz, krizin etkileri, kriz süreci, okullarda karşılaşılabilecek olası krizler, yönetim süreçleri, kriz yönetiminde liderlik konuları ele alınmıştır.

Kriz

Kriz, örgütlerin ve toplumların yapılarında karşılaşılabilecekleri kaotik durumlardır (Demirtaş, 1997, s 353). Kriz bir bütüne, bir sisteme fiziksel etkiye bulunarak sistemin temelini, öznel yapısını ve esaslarını tehdit eden bir bozukluktur. Kökeni oldukça eskiye dayanan bu kavram; tıp, iktisat, politika, psikoloji gibi bilimlerde farklı olaylara göre ele alındığı için tanımları da farklıdır. Psikolojide kriz, kişilerin yaşamlarında süre gelen gelişim sürecinde değişim kökenli hassas bir dönüm noktasıdır. Politikada kriz, bir karar birimine ait temel amaçların tehdit edildiği bir süreç olarak tanımlanır.

Politik bilimciler krizi, politik liderin başarısızlığı, politik sistemin idaresizliği, farklı siyasi partilerin yetersizliği ya da uluslar arası politik sistemde âdilliği geliştirmekteki başarısızlık olarak nitelendirirler. Kriz iktisat biliminde, hasta bir ekonomik organizmanın eski biçimde varlığını sürdürememesi ve yeni bir yaşama olanağı elde edebileceği değişiklikleri yapmak zorunda olduğu zaman dilimi olarak tanımlanır (Link, 1991, 15; akt. Demirtaş, 1997, s 7).

Ekonomi literatüründe kriz durumu, enflasyon, işsizlik, durgunluk, bütçe açıkları gibi kriterlerle açıklanır. Uluslar arası ekonomik sistemin ilkelerinin

uygulanmasındaki genel başarısızlık veya hükümetler tarafından verilen bazı kararlar ekonomik kriz sebebi olarak görülür. Sosyologlar krizi, sosyal değişikliklere karşı dürtü ve motivasyonun azalması, otoriteye karşı mücadele, kontrol mekanizmasındaki başarısızlık, bireyselliğin artması ve aile, millet, din anlayışlarının eksilmesi, gerilemesi olarak nitelerler (age, 1997, s 8).

Farklı kavramların açıklamalarına bakacak olursak bir durumun kriz olabilmesi için sistemin bütününe etki etmesi gerektiği sonucunu çıkarabiliriz. Sistemin küçük bir parçasında meydana gelebilecek olumsuz değişim diğer değişkenleri etkilerse, birçok olay kazaya ve kazalar krize dönüşebilir (age, 1997, s 12). Yukarıdaki açıklamalardan yararlanılarak krizi şu şekilde tanımlayabiliriz:

Kriz, beklenilmeyen, çabuk ve acil cevap verilmesi gereken, örgütün önleme, uyum mekanizmalarını yetersiz hale getirerek mevcut değerlerini, amaçlarını ve varsayımlarını tehdit eden gerilim durumudur (Özdemir, 2002, s 12).

Krizin Etkileri

Başta çıkılmadığı durumda örgütün çöküşüne neden olabilecek tehlikeler yaratan krizler, uygun şekilde yönetilebildiğinde örgüt için yeni fırsatlar oluşturabilmektedir.

Okul müdürü krizin hangi aşamalardan geçtiğini bilebilirse, krize müdahale etmede o derece etkili olabilir. İyi bir yöneticinin, krize başarılı bir şekilde müdahale edebilmesi için kriz süreci, kriz yönetim süreci, krizin olumlu ve olumsuz yönleri konusunda bilgi sahibi olması gerekmektedir.

Krizin Olumsuz Etkileri

Çevresel değişimleri takip edemeyen her sistemin yaşam suresini değişimin hızı belirler. Okulda meydana gelen bir kriz durumunda öğrenci ve personelde yaratıcılık, motivasyon azalır; gerilim, çatışma artar, eğitim ve öğretimin kalitesi düşer maddi sorunlar ortaya çıkar, okulun imajı zayıflar.

Deprem, sel gibi doğal afetlerde beklenmedik bir durumda ortaya çıkan krizlerde yönetimde telaş ve kaygı baş gösterir ve tüm örgütsel yapı ve süreçlerde bozulmalar ortaya çıkar. Bu entropi sürecini tersine çevirmek, reorganizasyon veya süreç yenileme

yöntemleri kullanılarak başarılabilir (Genç, 2005, s 351).

Krizin Olumlu Etkileri

Krizler, başarılı yönetim sayesinde örgütün güçlü ve zayıf yanlarının ortaya çıkmasını ve örgütün kendini yeniden inşa etme imkânını sağlar. Krizler, örgütsel sorunların ortaya çıkmasına neden olur. İç ve dış değişiklikler karşısında kaybolan uyum yeteneğinin yeniden kazanılmasına, yeni stratejilerin oluşmasına imkân verir. Yeni rekabet, avantajlar ve ekonomik çıkarlar için fırsatlar hazırlar. Geleceğe yönelik teknolojik hızlı bir değişimin sağlanması söz konusudur. Örgütün tüm unsurlarının gözden geçirilmesi (fizyolojik, beşerî, malî) ve olası kriz için donanım dirençli hale gelme yollarını aranması ve tedbirlerin alınması için imkân verir. Kriz, yöneticide örgütsel önderlik görevinin önemini anlaşılmasını sağlar (age, 2005, s 351).

Kriz Süreci

Krizin gelişim dönemi, kriz dönemi, krizin sona ermesi olmak üzere temelde üç aşamadan oluşur. Krizin gelişim dönemi, kriz durumuna gelmeden belirtilerin aşama aşama ağırlaştığı dönemdir.

A. Krizin Gelişim Dönemi Krizin ipuçlarını hissedebilmek örgütün krize karşı koymasını ya da krizin şiddetinin azalmasını sağlayabilir. Örgütün dış gelişmelere, çevreye duyarlı olması gereken ilk aşamadır. Krizin gelişim dönemi körlük, eyleme geçmeme ve yanlış eylemler olmak üzere üç aşamadan oluşur.

1. **Körlük:** Kriz öncesinde çeşitli örgütsel yetersizlikler, performans düşüklüğü başlamıştır. Örgüt yönetimi, bu sorunları, kriz belirtileri olarak algılamadığı için değişim ihtiyacı hissedilmez.
2. **Eyleme Geçmeme:** Performans düşüklüğü devam ettiği halde örgüt yönetimi, olağan faaliyetlerine devam eder. Değişim yönünde eylem yoktur. Verimlilik ve kalite düşer; giderler, şikâyetler artar.
3. **Yanlış Eylem:** Sorunlar fark edilmeye başlanınca bilinen çözümler uygulanır. Değişimlere uygun eylemlere geçilmez Gerilimler artar. Panik başlar. Krizin eşiğine gelinir.

B .Kriz Dönemi (Acute / Breakout Aşaması): Krizin ortaya çıktığı ilk aşamada örgütün çevresinin hissedeceği fiziksel, malî ve psikolojik sorunlar uç noktalara gelir. Karmaşıklık, gerilim artar. Çok çalışılır ancak performans düşüklüğü engellenemez. Krizin birinci aşaması akut dönemdir. Kronik dönem denen ikinci dönemde krizin şiddeti azalır. Ancak kriz bitmez. Başarılı kriz yönetimi bu safhayı kısaltabilir ve krizi daha çabuk sona erdirebilir.

C.Krizin Sona Ermesi (Abatement Aşaması): Krizin son aşamasıdır. Bu dönemin süresi, hamleler, yasal gelişmeler, medyada yer alış gibi sebeplerle çok uzun olabilir. Son şans kullanılmazsa gelişmelerden tamamen kopulur ve yok oluş başlar (Sturges, Weitzel, s 102; akt. Tüz, 2001, s 17-19).

Okullarda Karşılaşılabilecek Olası Krizler

Okullarda oluşabilecek krizleri; kurumun iç işleyişinden kaynaklanan ve dış etkilerden kaynaklanan krizler şeklinde sınıflandırmak olasıdır. Bu doğrultuda incelendiğinde; iç ögeler, okulu meydana getiren ve onun yapısında yer alan ögelerdir. Yöneticiler, öğretmenler, öğrenciler, memurlar ve diğer personel bunların arasındadır. Dış ögeler ise, yönetimde rol oynayan; ana-baba, çevredeki baskı grupları ve liderleri, yönetim yapısı, iş piyasası ve merkez örgütüdür (Bursalıoğlu, 2002, s 39). İşleyişte temel teşkil eden donanım ve maddî kaynakları bu ögelere ekleyebiliriz.

Krize neden olan okul dışı çevre faktörleri okulun kontrolü dışındaki makro faktörlerdir. Aynı anda tüm ülkeyi kontrolü altına alarak, pek çok okulun varlığına etkide bulunabilirler. Çevre faktörlerinin hızlı değişmesi, okulların bu değişikliğe hızlı uyum sağlamalarını gerektirir. Uyum sorunu, krize zemin hazırlar. Okullarda krize neden olabilecek çevre faktörleri: doğal şartların, toplumsal, ekonomik, teknolojik ve politik yapının değişimi vb.dir. Bu faktörlerin dışında, okul yöneticilerine, personele ve bunların ailelerine yönelik olarak yapılan bombalama, kaçırma, rehin alma, suikast gibi terörist eylemler de krize neden olabilmektedir (Stephen, 1985, s 260).

Gelişimsel krizler; alkol, ilaç, uyuşturucu kullanımı, ana-babanın boşanması, cinsel, fiziksel ya da psikolojik istismar; bir yakınının kaybedilmesi, ağır hastalıklar, sosyal rol ya da ortamın değişmesi, ergen hamileliği, yeme bozuklukları da kriz

durumlarına verilebilecek diğer örneklerdir (Fairchild, 1986, akt Erkan, 1996, s 548).

Bunların yanında yangın, savaş, tabii felaketler, okul içinde ciddi dereceli yaralanma, ölüm gibi okulun tamamını etkileyen olaylar, aniden gerçekleşen ve etkisi daha kuvvetli olan kriz boyutunu oluşturmaktadır. Deprem felaketi bütün alanlarda olduğu gibi eğitim alanında da krize neden olur. Çok sayıda okul binası değişik düzeylerde hasar görebilir. Birçok okul binası kullanılamaz hale gelirken çok sayıda eğitimci ve öğrenci de yaşamını yitirebilir. Depremler uyarı olmadan meydana gelir. Bu nedenle yer sarsıntısı durumunda ilk olarak hayatı koruma esas alınmalıdır. Merdivenler ve koridorlar kapanabilir, kapılar sıkışabilir, pencereler kırılabilir. Tavandaki lambalar, binaların çatısında bulunan kiremitler düşerek yaralanmalara ve ölüme neden olabilir. Bu nedenle depreme hazırlıklı olmak çok önemlidir. Depremin neden olduğu krizi iyi yönetebilmek için düzenli olarak deprem tatbikatları yapılmalıdır (<http://www.bced.gov.bc.ca/capitalplanning/resources/schoolearthquakesafetyguidebook> ; 01.01.2006).

Okul yöneticilerinin yönetim süreçlerindeki başarısı da krizin etkili yönetilmesinde rol oynar.

Kriz Yönetimi Süreci

Okullar, depremin yol açtığı bir kriz durumunda nasıl önlemler almalı? Yönetim anlayışını nasıl biçimlendirmeli? Stratejilerini ne yönde çizmelidirler? Bir okulun deprem sonrasında oluşan kriz dönemini atlatabilmesi için, bütün bu soruları önceden düşünmesi ve bu konuda önlemler alması gerekir. Okulların aldığı bu önlemlere rağmen krize maruz kalması durumunda uygulaması gereken bir dizi stratejiler vardır.

Genel anlamda kriz yönetim süreci, beş safhaya ayrılarak incelenir (Özbakır, 1992, s 45):

1. Erken Uyarı Sinyallerinin Belirlenmesi,
2. Hazırlık ve Koruma,
3. Krizin Kontrol Altına Alınarak Kayıp ve Zararın Sınırlandırılması,
4. Denge Durumuna Dönüş,
5. Öğrenme ve Değerlendirme.

Ancak depremin neden olduğu kriz, erken uyarı sinyali olmadan ortaya çıkan bir kriz olduğu için kriz yönetim süreci diğer kriz durumlarından farklıdır.

Kriz hazırlığı, bir kriz planının yaratılması, planın test edilmesi, tüm personelin eğitilmesi, kriz el kitabının hazırlanması ve bir kriz yönetim ekibinin oluşturulmasını kriz yönetim merkezinin kurulmasını kapsamaktadır. Krizden önce, eğer hazırlanmış bir kriz planı yoksa içinde bulunulan durum iki kat zorlaşacaktır. Güçlük ve aciliyet sonuçta çok sayıda hataya yol açacaktır. Eđer sivil savunma, polis, milli eğitim, polis, asker, savcılık, itfaiye, sağlık ve belediye sivil toplum kuruluşları, yetkilileriyle birlikte oluşturulan bir okul kriz planı yoksa kriz planı oluşturulmalıdır. Kriz planı, kriz öncesi, kriz sırasında ve kriz sonrasındaki faaliyetleri kapsamalıdır.

Okul ortamında olası bir kriz durumuna hazırlık çalışmalarının ilk basamağı kriz kurulunun oluşturulması ve bu kurulun koordinatörünün belirlenmesidir. Bu kurulda okul müdürü veya müdür yardımcılarında birinin koordinatörlüğünde, okul rehber öğretmeni, öğretmen ve veli temsilcileri yer almalıdır (www.meb.gov.tr, 20.07.2005). Okulda birden fazla bina bulunuyorsa okul müdürü her binanın liderine, deprem durumunda, binanın su, elektriğinin nereden kesileceğinin planını vermeli; kriz takımında görevli olanların listesini herkesin görebileceği yerlere asmalıdır. Kriz durumunda okul personeli, öğrenciler, krizin yarattığı olumsuzluklardan en az zararla kurtulabilmek için bir lidere ihtiyaç duyarlar. Bu amaçla, Amerika'daki okullarda kriz esnasında okul personeline ve öğrencilere danışmanlık hizmeti verecek birimler bulunmaktadır (www.schoolsecurity.org, National School Safety and Security Services, www.redcross.org. (National Education Association, National Association of School Psychologist). Amerika Okul Danışmanları Derneği, web sitelerinde profesyonel okul danışmanlarının kriz esnasında planın başarılı uygulanmasında lider görevinde olduğunu belirtmiştir (ASCA, 2000, akt Fleishauer, 2002, s 13).

Kriz Yönetiminde Liderlik

Geleneksel olarak tanımlanan liderlik anlayışı; belirli bir grup insanı, belirli amaçlar etrafında toplayabilmek ve bu amaçları gerçekleştirebilmek için onları harekete geçirme yönünde gerekli nitelik, yetenek ve tecrübeye sahip olmakla ilgili özelliklerin bütünü olarak tanımlanmaktadır. Ancak günümüzde liderlik, insanları etkileme ve yapıyı harekete geçirme süreçleri ile sınırlı değildir. İnsanlığın günümüzde bilgi, beceri, yetenek düzeyleri yönetimi anlama ve algılama tarzı, başarıyı bir gereksinim olarak

görme eğilimi, lideri artık “düşünce oluşturan kişi”, izleyeni de “iş yapan kişi” olmaktan çıkarmıştır.

Okul müdürleri kriz önleme planını uygulama sırasında personele nasıl liderlik edileceği konusunda kriz danışmanlığı becerisine sahip olmalıdır (Fleishauer, 2002, s 19) Kriz dönemlerinde, lidere gereksinim vardır. Gerçek lider de kendisini kriz dönemlerinde ortaya koyar (Özgen, 1989, s 21).

Bilgi toplumunda karşılaşılan risklere yönelik kullanılacak etkin liderlik yaklaşımlarından ikisi tepkici (reflexive) liderlik yaklaşımı ile dönüşümcü ya da transformasyonel liderlik yaklaşımlarıdır. Risk toplumunda görev alacak liderlerin gerek örgüt içinde gerek örgüt dışında ortaya çıkan ani değişikliklere daha tepkici yaklaşımları, böylece ortaya çıkan ani değişim konusunda daha duyarlı hale gelmeleri gerekmektedir (Iraz, 2004, s 947).

Dönüşümsel önderler, risk alırlar (Celep, 2004, s 24). İş görenlere daha yüksek idealler göstererek onları güdülerler. Dönüşümsel önderler, örgütün amaçlarını takip ettikleri kadar, iş görenlerin gelişimi üzerinde de dururlar. Kriz anlarında ortaya çıkarlar, paniklemezler ve insanlara moral aşılarlar. “Vizyon sahibidirler. Bu vizyon, gelecekte ve elde edilmesi çok kolay olmayan, ancak imkânsız da olmayan bir hedeftir.

Kısaca kriz durumunda liderlerin, örgütsel amaçlara ulaşabilme yolunda; öğretici, kolaylaştırıcı, yol gösterici ve ekibini motive edici davranışlar içine girmesi gerekmektedir (Naisbitt, 1991, s 206-207).

Okul müdürlerinin yönetim süreçlerindeki başarısı krizin, en az zararlı baş edilebilmesinde önemli etkiye sahiptir. Planlama, iletişim, koordinasyon, emir verme, örgütlenme gibi yönetim süreçleri, okul müdürlerinin, günlük işlerinde, sürekli yaptıkları eylemler arasındadır. Ancak bu süreçlerin proaktif eylemler olarak krizin önlenmesinde önemi büyüktür.

Yönetim Süreçleri

Yönetime ilk kez bilimsel olarak yaklaşan bilim adamı olan Henri Fayol (1841-1925), yönetim süreçlerini planlama, örgütlenme, emir verme eşgüdümleme ve kontrol etme olarak belirlemiştir. Luther Gulick; yönetim süreçlerini, biraz daha ayrıntılı bir şekilde planlama örgütlenme, personel alma yöneltme, eşgüdümleme bilgi verme ve bütçeleme olarak ele almıştır. Fayol ve Gulick’in bu bilimsel çalışmaları, eğitim

kurumları dışında genel yönetim alanında kabul edilen yaklaşımlardır.

Eğitim kurumlarının dışında gerçekleştirilen bu bilimsel yaklaşımın eğitim yönetimine uygulanmasında öncülüğü, Jesse B. Sears'ın yaptığı görülmektedir. Sears, eğitim yönetimi alanında yönetsel sürecin ilk analizini yapmıştır. Sears'ın yönetim sürecinin şu öğeleri üzerinde durduğu görülmektedir: Planlama, yöneltme, eşgüdümleme, kontrol etme. Bunlara ek olarak, yönetim sürecinde gerekli güçler olarak «otorite», «politika» ve «mesleksi töre» kavramları da Sears'ın çalışmasında yer almaktadır. (Sears, 1950; akt. Aydın, 2000, s 123).

Bir eğitim yönetimi akademisyeni olan Başaran (2000, s 105) ise yönetim sürecini sorun çözme olarak ele almış örgütlenme, eşgüdümleme, iletişim ve denetlemeyi yönetimin alt süreci olarak incelemiştir.

Son yıllarda genel liderlik, grup süreci ve insan ilişkileri kavramlarının vurgulandığı görülmektedir. Bu eğilim, yönetim sürecinin düzenlenmesinde bu kavramların dikkate alınması gerektiğini göstermektedir. Bu konuyu tartışan Russell T. Gregg, yönetim sürecini yedi öğeden oluşan bir eylemler bütünü olarak kabul etmektedir. Bu öğeler şunlardır (Gregg, 1957, s 269-317; akt. Aydın, 1998, s 126).

1. Karar verme,
2. Planlama,
3. Örgütlenme,
4. İletişim kurma,
5. Etkileme,
6. Eşgüdümleme,
7. Değerlendirme .

Bu öğeler bir bütün olarak yönetim sürecini oluşturmaktadır. Yönetim sürecinin öğeleri birbirleriyle ilişkilidir. Örneğin, karar verme diğer öğelerden ayrı ve bağımsız değildir, her birinin ayrılmaz bir parçasıdır. Planlama, sadece karar verme açısından değil, örgütlenme ve iletişimle ilişkisi açısından da önemlidir. Planlamada ve değerlendirmede, bireylerin çabalarının eşgüdümlenmesi zorunluluk kazanmaktadır. Değerlendirme eylemi, yönetimin diğer öğelerinin her birinde yer almaktadır (age, 1998, s 123-126). Başarılı bir kriz yönetiminde planlama, örgütlenme, karar verme, iletişim kurma, eşgüdümleme, önemli etkiye sahiptir. Bu araştırmada yönetim süreçlerinden Planlama, İletişim, Koordinasyon, Örgütlenme süreçleri ele alınmış, bu

yönetim süreçlerinin kriz yönetimindeki fonksiyonu üzerinde durulmuştur.

Planlama

Planlama, önceden belirlenmiş amaçları gerçekleştirmek için yapılması gereken işlerin saptanması, izlenecek yolların seçilmesidir. Akılcı bir eylem, planlama gerektirir. Eylem planlama ile yönlendirilir. Plansız bir eylem etkisiz ve anlamsız olur. Planlama ile amaçlar saptanır ve saptanan amaçların gerçekleştirilmesi için eşgüdümlemiş araçlar geliştirilir. Planlama, yönetim sürecinin zorunlu ve gerekli bir ögesidir. Planlama geleceğe bakma ve olası seçenekleri saptama sürecidir, geleceği düşünmedir (age, 1998, s 133).

Deprem olduğu bir okulda, krizden kaçınmak mümkün değildir. Olası bir deprem durumunda gerçekleşebilecek zararın maliyetini tahmin etmek, okul liderlerinin uygulaması gereken stratejilerin başında gelir. Kriz önleme çabaları işe yaramadığında ortaya çıkacak koşullar için hazırlanmak felaket gelip çattığında karşılaşılabilecek istenmeyen sorunlarla başa çıkmak için, bir kriz yönetim planı hazırlanmalıdır. Depremi neden olduğu bir krizi yönetmek için hazırlanan bir kriz planı, kısa zamanda yapılması gerekenlerle (1, 2 saat); uzun zamanda yapılması gerekenleri kapsamalıdır.

Örgütlenme

Ortak bir çabayı gerektiren bir amacın gerçekleştirilebilmesi için gerekli yapının oluşturulması eylemleri örgütlenme olarak adlandırılır. Örgütlenme, örgütün amacının gerçekleştirilmesine yönelik dinamik bir yapının kurulmasını ifade etmektedir. Örgütün amacı ile ilişkisi açısından alındığında, örgütlenme bir araç olarak nitelendirilebilir.

Yapının kurulması, her düzeydeki yetki ve sorumlulukların saptanması, buna göre personelin atanması ve aralarındaki ilişkilerin belirtilmesidir (age, 1998, s 44).

Örgütlenme süreci sonunda örgütün yapısı ya da kısaca örgüt oluşur. Örgüt, eşgüdümlemiş bir insan çabaları sistemidir. Örgüt; amaç, insan, görev, konum, iletişim, insanlar arası ve insanla iş arası ilişkilerden oluşur (age, 1998, s 139).

Örgüt, sağlıklı karar vermeyi sağlayıcı, yaratıcı planlamayı özendirici, özgür ve etkili iletişimi kolaylaştırıcı, ortak amaçların bireyler ve grup tarafından doğru olarak anlaşılmasını ve benimsenmesini sağlayıcı, istenilen amaçların gerçekleştirilmesi

doğrultusunda birey ve grup katkılarını eş güdümlenici, iş görenlerin kişilik ve mesleki gelişimlerini destekleyici ve tüm bireysel ve örgütsel çabaların sürekli olarak değerlendirilmesini garanti edici bir yapıya sahip olmalıdır (Gregg, 1957, s 294; akt. age, 1998, s 141). Deprem öncesi, deprem sonrası okulda görev alacakların uzmanlık alanlarına göre görevlendirilmesi, etkili takımlar oluşturulması, öğrencilerin ailelerine teslim edilmesi, yaralıların hastanelere gönderilmesi, okul müdürünün sorumlulukları arasındadır. Başarılı okul yöneticileri, etkili takımlar kurarak krizin olumsuz etkilerini ortadan kaldırırlar.

Koordinasyon

Koordinasyon, belli bir amacı gerçekleştirme doğrultusunda eldeki insan ve madde kaynaklarının katkılarını bütünleştirme süreci olarak tanımlanabilir. Koordinasyona yönetimin esası olarak bakmak gerekir. Yönetimsel işlevlerin her biri, bir eşgüdüm uygulamasıdır. Ortak bir amaç doğrultusundaki çabaların bütünleştirilmesi, eylemlerde ve zamanda birliğin sağlanması yönetimsel bir görevdir. En iyi eşgüdüm, iş görenlerin kendi yaptıklarının örgütün amaçlarına katkısını gördüklerinde oluşur. Bu durum, örgütün hedeflerine ilişkin bilgi ve görüşü zorunlu kılmaktadır. Ortak bir amaç doğrultusundaki planlı bir etkinliğe katılanların birbirlerinin planlanmış davranışlarından haberdar edilmeleri süreci olarak da tanımlanan eş güdümlenme, üç evrede düşünülebilir. Birinci evrede, grubun tüm üyeleri için ortak bir davranış planı oluşturulur. İkinci evrede, planın tümü ya da ilgili kısımlarının ilgili bireyler tarafından anlaşılması sağlanır.

Üçüncü evrede de her birey plana uygun olarak davranmaya isteklendirilmektedir. Bu üçüncü evrede yetki, genellikle etkileme aracı olarak kullanılmaktadır. Karar verme, planlama ve iletişim, eş güdümlenmenin ilk iki evresi için gereklidir.

Kriz öncesi ve sonrasında okulun tüm birimlerinin işlevlerinin ve yetkilerinin açık ve net olarak belirlenmesi, eşgüdümün gerçekleştirilmesinde önemli rol oynar. Eşgüdümün gerçekleştirilmesi okul müdürünün sorumluluğudur. Bunu, gerçekleştirmenin yolları vardır. Uygun bir örgüt yapısı oluşturma, yetenekli öğretmenleri seçme ve eğitme, etkili bir denetim uygulama, öğretmenlerin uygulayabileceği bütünleşmiş plan ve programlar hazırlama ve gerekli açıklamayı

yapma, okul müdürünün izleyebileceği yollardan biri olabilir. İkinci bir yol da, öğretmenlerin eşgüdüm ilkelerini anlamalarını ve bu ilkelere uygun davranmanın önemini kavramalarını sağlamadır (age, 1998, s 152-154).

İletişim

İletişim; emirlerin, enformasyonun, düşüncelerin, açıklamaların ve soruların bireyden bireye ve gruptan gruba aktarılma, iletilme sürecidir. Bireyler arası bir etkileşim sürecidir. Formal bir örgütün temel öğeleri, ortak amaç, bu ortak amaca katkıda bulunmaya istekli bireyler ve iletişimdir. İletişimin yeterli olduğu bir örgütte, örgütün amaçlarının doğru olarak anlaşılmiş ve kavranmış olması, örgüt üyelerinin bu ortak amaçların gerçekleştirilmesi doğrultusunda işbirliği içinde, eşgüdümlü olarak davranma eğilimi içinde olmaları beklenir (age, 1998, s 150).

İletişimin etkililiği; kriz öncesinde, krizle ilgili erken uyarılarının alınması yönüyle; kriz anında ise, krizin en az zararla atlatılması konusunda önem taşımaktadır. Bu nedenle yöneticinin etkili iletişim konusundaki yeterliliği kriz dönemlerinin oluşmasında ve kriz anında çok büyük öneme sahiptir.

Kriz meydana geldiğinde bir yandan daha önce hazırlanan plan yürürlüğe girerken diğer yandan üst yönetim, basın ve çalışanlar durum hakkında bilgilendirilmelidir. Bir kriz anında her zaman güvenilen, yürürlükte olan kurallar yetersiz kalabilir. Bazen kuralları da yumuşatmak ve gözden geçirmek gerekebilir. İçinde bulunulan durumu abartmadan, sistematik bir biçimde kurum içinde iletmek, olan bitenden çalışanların doğru ve yetkili merciden öğrenmelerini sağlamak çalışanlardan gerekli desteği almak adına önemlidir (Kürekçi, 1995, s 37). Okulun içinde bulunduğu kriz durumlarında öğretmenler arasında mesleki dayanışma, iletişim, işbirliği de zayıflamaktadır. Liderler, dinamik ekipler kurup, meslektaşlarıyla işbirliği yaparak kaynakları yaratıcı şekilde kullanır, örgüt iklimini olumlu şekilde değiştirirse kriz yönetiminde başarılı olabilir.

İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü de depremle ilgili çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmalar, İl Özel İdaresi'nin web sitesinde yayınlamıştır (www.istanbulozelidaresi.gov.tr.10.05.2006). İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün depremle ilgili çalışmalarını şöyle özetleyebiliriz:

İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün Depremle ilgili Çalışmaları

İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü, toplumu bilinçlendirmek ve okulları olası bir depreme hazırlamak için eğitim, onarım ve deprem kayıt sisteminin yerleştirilmesi çalışmaları yapmaktadır.

Eğitim Çalışmaları

Ülkemiz, coğrafi konum olarak deprem kuşağında yer almaktadır. Bu durum, deprem sonrasında çok ciddi boyutlarda can ve mal kaybına sebep olmaktadır. Olası depremlerin olumsuz etkilerini en aza indirme yollarından biri, eğitim aracılığı ile toplumun her kesiminde afet bilincini oluşturmaktır. Bu çerçevede, öncelikle birinci ve ikinci derece deprem kuşağında yer alan 50 ilde ilköğretim okullarında görevli öğretmenlerin, öğrenci ve velilerin, başta deprem olmak üzere, yangın, su baskını, kar fırtınası, yer kayması, terör gibi afetler konusunda bilinçlenmeleri amaçlanmıştır. Bu amacı gerçekleştirebilmek için Millî Eğitim Bakanlığı ve Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Enstitüsü (BÜ-KRDAE) Müdürlüğü arasında “Türkiye’de Okullarda Temel Afet Bilinci Eğitim Projesi” protokolü imzalanmıştır.

Proje, elli ilden; uzaktan eğitim alacak gönüllü 250 öğretmeni, 100 lider temel afet bilinci eğitimcisi, 25.000 temel afet bilinci eğitimcisi, 200.000 öğretmeni, 5 milyon öğrenciyi, yaklaşık 100.000 okul çalışanı ve ilgili veli grubunu kapsayacaktır.

ABC Afete Hazırlık El Kitabı ve Okul Lider Temel Afet Bilinci öğretmenleri için temel afet bilinci eğitim cd’si, Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi Araştırma Enstitüsü tarafından hazırlanmıştır. İlköğretim birinci ve ikinci basamak için Temel Afet Bilinci Sınıf ve Öğrenci Aktiviteleri (1.–5. sınıf) ve (6.–8. sınıf) için Eğitim Materyalleri Geliştirme Çalışma Grubu’ oluşturulmuştur. İlköğretim birinci ve ikinci basamak öğrencileri için Temel Afet Bilinci Eğlenelim-Öğrenelim Alıştırmaları. (1.–5. sınıf) ve (6. – 8. sınıf) hazırlanmıştır. Söz konusu aktivitelerin ilk taslağı farklı yaşlardan bir öğrenci grubu ile denenmiştir. Temel Afet Bilinci eğitimcileri için kişisel çalışmaya dayalı, Temel Afet Bilinci Uzaktan Eğitim Modülü hazırlanmıştır. Söz konusu eğitim modülü Ocak 2005 günü itibariyle internet üzerinden www.ahep.org adresinde yayınlanmıştır. Deprem haftası olarak belirlenen tarihlerde, öğrencilerin afet bilincini geliştirmek üzere depremle ilgili şiir, kompozisyon ve resim yarışmaları düzenlenmiştir. İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve çeşitli kurumlar tarafından hazırlanan

afiş, resim, broşür ve yazı gibi dokümanlar sürekli bir şekilde çoğaltılarak öğrenci, öğretmen ve diğer çalışanların görebileceği yerlere asılmak üzere okullara dağıtılmıştır.

Onarım Çalışmaları

İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü, 1999 Marmara depremi sonrasında bir bölüm oluşturarak, depremden zarar gören binaların tespiti, tamir, yıkım ve onarımı, yeniden inşası, riskli bölgelerdeki deprem analizlerinin çıkarılması, binaların 1998 Deprem Yönetmeliği standardına ulaştırılması, deprem ve afet bilincinin kazandırılmasına yönelik eğitimlerin düzenlenmesi konularıyla ilgili görevleri yürütmektedir.

Bu çalışmalar ile deprem hasarlı 820 okuldan hafif hasar gören 689'u Valiliğin ödenekleri ile, mahalli imkanlarla, ilçe belediyelerince ve okulların kendi imkanları ile onarılmıştır. Ağır ve orta hasar gören 131 okulun ise 69'u tamamen; 62'si ise o yıl, eğitim öğretime kapatılmıştır. Yapılan çalışmalar ile 131 okuldan 57'si onarılarak, 35'i yıkılıp yeniden yapılarak, 39'u ise takviye edilerek eğitim öğretime kazandırılmıştır. Ayrıca, risk bölgelerinde bulunan okullara verilmek üzere 80.000 adet depreme dayanıklı çelik aksamı sıra 520 okula dağıtılmıştır.

2003-2005 yılları arasında deprem hasarlı okulların hasarlarının giderilmesi ardından, okul binalarını olası bir İstanbul depremine hazırlama amaçlı bir proje başlatılmıştır. Bu proje kapsamında 1998 Deprem Yönetmeliği esaslarına göre inşa edilmeyen 1900 eğitim binası tespit edilmiş ve bu binaların 1998 Deprem Yönetmeliği'ne göre analizlerinin yapılarak analiz sonucuna göre gerek duyulanların güçlendirilmesi, yıkılacak durumda olanların yıkılarak yerlerine yenilerinin yapımı hedeflenmiştir.

Yıldız Teknik Üniversitesi, Avcılar'da 16 ilköğretim okuluna ait 21 binayı incelemiş, inceleme sonucunda 18 binanın 1998 Deprem Yönetmeliği'ne göre yetersiz olduğu saptanmış, 13 okul binasının takviyesi ile 5 okul binasının yıkılıp yeniden yapılmasına karar verilmiş, takviye edileceklerin güçlendirme projeleri üniversite tarafından hazırlanmıştır. Şu ana dek dokuz okul binasının takviyesi ile beş okul binasının yeniden yapımı tamamlanmış, geri kalan dört okul binasının takviyesine ise henüz başlanmamıştır. Küçükçekmece'de 43 ilköğretim okuluna ait 61 bina, İstanbul Teknik Üniversitesi'nce incelenmiş, 36 okula ait 45 binanın 1998 Deprem

Yönetmeliği'ne göre güçlendirilmesine, 1 binanın ise yıkılıp yeniden yapılmasına karar verilmiştir.

Avcılar ve Küçükçekmece ilçeleri dışında kalan öncelikli bölgelerde 262 ilköğretim okulunun bünyesinde bulunan 339 binanın tetkik ve projelendirme ihaleleri Bayındırlık Müdürlüğü'nce üniversitelerimize ve proje müşavirlik firmalarına yapılmıştır. Yapılan tetkikler sonucu binalardan 54'ü için yıkım kararı verilerek binalar boşaltılmıştır. Boşaltılan binaların büyük bir bölümünün yıkımları yapılmış ve bunlardan bir kısmının yeni bina inşaatlarına başlanmıştır (www.istanbulozelidaresi.gov.tr,10.05.2006).

Deprem Kayıt Sisteminin Yerleştirilmesi

Kandilli Rasathanesi Deprem Araştırma Enstitüsü tarafından okul binalarına "Deprem Kayıt Sistemi Cihaz"ı yerleştirilmiştir. Deprem Kayıt Sistemi Yerleştirilen Okul Listesi Ek1 de verilmiştir.

Olası bir deprem ardından İstanbul'daki hastane binalarının hasar göreceği, çalışamaz hale geleceği ihtimali göz önüne alınarak bazı okul binalarının hastane olarak kullanılması düşünülmüştür. Bu amaç için 43 okul, İstanbul'daki 31 hastaneye alternatif olarak belirlenmiştir. Hastane Olarak Kullanılacak Okul Listesi Ek 2 de verilmiştir.

BÖLÜM III

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Araştırmanın bu bölümünde yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmalar ve özetleri verilmiştir.

Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Yurt İçindeki Araştırmalar

Yüksek Öğretim Kurumu'nun 2007 yılı Tez Kataloğu'nda depremin neden olduğu kriz durumunu ele alan araştırma olmadığı için bu bölümde, kriz yönetimi ile ilgili yurt içinde yapılan araştırmalara ve İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün depremle ilgili hazırlık çalışmalarına yer verilmiştir.

Türkiye'de kriz yönetimi ile ilgili araştırmalar daha çok işletme yönetimi alanında yapılmıştır (Göksel Özbakır, "İşletmelerde Kriz Yönetimi ve Uygulamadan Bir Örnek", 1992; Aylin Özdemir, "İşletmelerde Kriz Yönetiminde Halkla İlişkiler Uygulamasının Önemi", 1994).

Yüksek Öğretim Kurumu'nun 2007 yılı Tez Kataloğu'na göre okullarda oluşabilecek krizlerle ilgili tek araştırma Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Üniversitesi Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bölümü'nde Talip Özdemir'in İlköğretim Okullarında Görevli Yöneticilerin Kriz Yönetimi Konusundaki Koordinasyon Yeterliklerinin Değerlendirilmesi (Düzce Kaynaşlı İlçesi) adlı Yüksek Lisans tezidir. Araştırmacı, 46 okul müdürü ve 331 sınıf öğretmeni üzerinde araştırmayı yapmıştır. Araştırma anketi, 21 sorudan oluşmaktadır. Anket, araştırmacı tarafından

geliştirilmiştir. Anketteki sorular, kriz yönetimi yeterliklerinden “koordinasyon yeterliği” ile sınırlandırılmıştır. Araştırmaya katılan yöneticilerin 4 ü kadın, 42 si erkektir. Öğretmenlerin ise 131 i kadın, 174 ü erkektir.

Araştırma sonucuna göre okul müdürleri; öğretmenleri, “planlamalara uygun davranma” konusunda isteklendirmeyi “çoğu zaman” yaptıklarını algılamaktadır. Yöneticiler, kriz çözümü ile ilgili ortaya konan ilkeleri anlamada öğretmenlere yardım etme davranışını “her zaman” düzeyinde algılamakta ($\bar{X}=4,26$); öğretmenler yöneticilerin “çoğu zaman” ($\bar{X}=3,56$) bunu gerçekleştirdiklerini belirtmektedir.

Okulda iyi bir iletişim düzeninin kurulması için çalışma“, yöneticiler için “her zaman” ($\bar{X}=4,76$), sınıf öğretmenleri için “çoğu zaman” ($\bar{X}=3,77$)’ gerçekleşmektedir.

Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Okullarda oluşabilecek krizle ilgili Türkiye’de Talip Özdemir’in İlköğretim Okullarında Görevli Yöneticilerin Kriz Yönetimi Konusundaki Koordinasyon Yeterliklerinin Değerlendirilmesi (Düzce Kaynaşlı İlçesi Örneği) adlı yüksek lisans tezinden başka tez çalışması bulunmamasına rağmen yurt dışında bu konuyla ilgili birçok araştırma vardır. Alyssa Fleishauer’ın, “Okul Danışmanlarının Genel Kriz Dönemlerinde Danışmanlığı ve Kriz Önleme Planlarını Uygulama Hazırlıkları Konusundaki Görüşleri” adlı yüksek lisans tezi, bu araştırmalardan biridir. Araştırmacı tezinde okul danışmanlarının okullardaki kriz hazırlık planlarını uygulamaları konusunu ele almıştır. Araştırmada Midwestern Okul Bölgesi’nde bulunan tüm okul danışmanlarının katıldığı bir toplantıda 12 sorudan oluşan bir anket dağıtılmış, 11 Eylül saldırısı sonrası okul danışmanlarının krizle ilgili görüşleri alınmıştır.

Araştırmacı Midwestern Okul Bölgesi’nde okul danışmanlarının % 70 inin araştırmaya katıldığını belirtmiştir. Araştırma sonucuna göre, danışmanların çalıştıkları okullarda kriz önleme planlarının % 87’si okul tarafından hazırlanmıştır. Okulların krize hazır olup olmadığı sorusuna, danışmanlar, okullarının % 14 oranında “biraz hazır”, % 42 oranında “hazır”; %44’ oranında “çok iyi hazırlanmış” olduğunu düşündüklerini belirtmişlerdir. “11 Eylül saldırısının olduğu gün okul kriz planında görüşleriniz alındı mı?” sorusuna danışmanların % 57,1’i, o gün kullanılan kriz planlarında görüşlerinin alınmadığını belirtmişlerdir. Araştırmada katılımcılara eğitimleri sırasında personel geliştirme fırsatlarına sahip olup olmadıkları ve mezuniyet sonrası kriz önleme dersleri

alıp almadıkları sorulmuş, katılımcıların % 71.4'ü kriz önleme eğitimi aldıklarını (1–2 saat profesyonel gelişme, farklı üniversite programlarıyla çalışma, Halk Eğitimi Bölümü'nde tam gün workshop, CESA ve toplum örgütleriyle workshoplar) belirtmişlerdir. Tüm danışmanlar, okullarının daha iyi hazırlanabileceğini ifade etmişlerdir. Bunun için ihtiyaçlarını şöyle sıralamışlardır: Personel daha fazla eğitim almalı, okul kriz önleme planlarını, kriz el kitabı ve prosedürleri her yıl gözden geçirilmeli, kriz anında aranacak kişilerin telefonları, mail adresleri sıklıkla güncelleştirilmelidir.

2002 yılında Christina Mc Grady Mathai tarafından Okul Danışmanlarının Krizi Önlemede Eğitim İhtiyaçları ve Tecrübelerini İnternet Yoluyla Araştırma adlı Virginia Bölge Üniversitesi'nde yapılan doktora çalışmasında Virginia'da bulunan 517 okul danışmanı üzerinde anket uygulanmıştır. Araştırmacı, danışmanların eğitime ihtiyacı olup olmadığını, bu eğitimin kaynağını ve formatının nasıl olması gerektiğini bu danışmanların hangi kriz durumlarıyla karşılaştıklarını kriz eğitimine ilave olarak nelere ihtiyaç duyduklarını araştırmıştır.

Katılımcıların büyük çoğunluğunun kriz önleme eğitimine ihtiyaç duydukları görülmüştür. Katılımcılar, çocuğun fiziksel seksüel istismarı, intiharın neden olduğu krize sıklıkla rastladıklarını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan ilköğretim okulu danışmanları; intihar, alkol, madde bağımlılığı ile ilgili krizlere daha az hazırlıklı olduklarını; lise danışmanları ise felaketler için daha az hazırlıklı olduklarını belirtmişlerdir.

Jason M. Wanko, “Liselerde Kriz Önleme Takımları” adlı yüksek lisans tezini 2000 yılında yapmıştır. Araştırmanın problem cümlesi şöyledir: “Liselerde meydana gelen şiddet olaylarını azaltmaya yardım edecek etkili bir kriz yönetim planı nasıl uygulanır?”

Araştırmada Amerika'da liselerde meydana gelen şiddetli olayları ve bu olayları azaltabilecek özellikte çeşitli kriz planları ele alınmıştır. Araştırmacı örneklerle liselerde meydana gelen şiddet olaylarıyla başa çıkabilecek kriz planlarını vermiştir. Araştırmanın alt soruları şunlardır:

1. Bugünün okullarında meydana gelen şiddetli olayları örneklerinden bazıları nelerdir?
2. Okul toplumunda bu olayları önlemede kimlere ihtiyaç vardır?

3. Liselerde şiddetin zararını azaltmaya yardım edebilecek programlar nelerdir?
4. Liselerde şiddeti azaltabilecek stratejiler ve öneriler nelerdir?
5. Başarılı bir kriz planının unsurları nelerdir?

Araştırma örneklemini, New Jersey Müdürleri ve Denetmenleri Derneği'nden 60 kişi oluşturmaktadır. Araştırma ölçeği araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Katılımcıların 36 sı, kriz yönetimi takımları olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmaya katılanlar, araştırma sorularına önem derecesine göre 1-10 arasında puan vermişlerdir. Araştırmaya katılan her bir bölge müdürü, krizle başa çıkmada planların çok önemli olduğunu; kriz ortaya çıkmadan önlem alınması gerektiğini; krizle başa çıkmada örgütlenmenin anahtar rol oynadığını ifade etmişlerdir. Kısaca verilerin analizinde katılımcıların araştırma sorularına verdikleri puanlar aşağıda verilmiştir:

1. Kriz durumu, işin tanımından ortaya çıkabilir (9,8).
2. Bir kriz el kitabı için planlara, politikalara gerek vardır (9,6).
3. Herkese eşit sorumluluklar dağıtılarak, eğitilmiş kriz takımı üyeleri oluşturulmalıdır (9,5).
4. Öğrenci ve personelin güvenliği kriz planında yüksek derecede önemlidir (5).
5. Bir kriz durumunda bilgi paylaşımı, uygulanan bir metottur. (9,3).
6. Okulun hızlı bir şekilde normale dönmesi için kriz sorumluluğu ve kriz yönetimini iyi tanımlayan bir plana ihtiyaç vardır (9,3).
7. Başarılı plan için revizyon önemlidir (9,3).
8. Kriz takımları yılda en az bir kez prosedürleri gözden geçirme toplantısı yapmalıdır (9,2).
9. Bir kriz anında öğrenciler için alternatif alanlar belirlenmelidir (9).
10. Toplum örgütleri, sorumluluk almalıdır (9).
11. Personel ve öğrenciler için iletişim stratejileri geliştirmelidir. (8,8).
12. Kriz anında ve sonrasında, risk altında olabilecek personel ve öğrencileri içine alan prosedürler önceden hazırlanmalıdır (8,8).
13. Enkazda kalan öğrenci ve personeli kurtarmak için plan hazırlanmalıdır (8,8)

14. İletişim sistemlerinin çalışıp çalışmadığı gözden geçirilmelidir (8,5).
15. Kriz yönetimi konusunda tüm personeli içine alan hizmet verilmelidir(8.8).
- 16 Kriz yönetimi konusunda işlemleri belirleyecek danışma birimleri oluşturulmalıdır (8.8).
17. Çatışma çözme planıyla ilgili öğrenci programları hazırlanmalıdır (8).
18. Sınıf aktiviteleri, anketler gibi kriz yönetiminde değerlendirilecek formlar yazılmalıdır (8).

Araştırma verilerine göre okullar proaktif rol alarak topluma güçlü bir mesaj vermelidir. Okullar, toplumla işbirliği içinde olmalıdır. Anne baba, sivil toplum örgütleri, risk yönetimini uygulamalı, gençlerin ciddi problemlerle baş etmelerinde onlara yardım etmelidirler. Her plan okulun bireysel ihtiyaçlarını yansıtmalı, okul çevresini de kapsamalıdır. Kriz planının başarısını garanti edecek formül yoktur. Şiddetin ortaya çıkmasını ortadan kaldıracak güvenli bir okul da yoktur. Araştırma sonucuna göre okul müdürleri okul nüfusunun güvenliği için reaktif olmaktan çok proaktif olmalıdır (www.domapp01.shu.edu , 23.08.2005).

Andrew Szilvasi tarafından yapılan Kriz Liderliği: Krizin Sonuçlarını Etkilemede Nasıl Liderlik Edilebilir adlı yüksek lisans tezi, 2004 yılında hazırlanmıştır. Araştırmacı kriz yönetiminde liderlik ve iletişimin önemi üzerinde durmuş, etkili bir liderin; medyanın krize göstereceği tepkiyi iyi hesaplaması gerektiğini belirtmiştir. Bu çalışma ile araştırmacı, örgütün imajını onarmada ve sürdürmede liderlik için bir aksiyon planını araştırmıştır. Liderin krizin pozitif sonuçlarını elde etmede nasıl yardımcı olabileceği sorusunu ele almıştır. Medya, krizin sonuçlarını nasıl etkiler? Amerika halkı medyadan aldığı bilgilere inanıyor mu? Medya örgütsel krizin sonunu nasıl etkiliyor? Örgütsel liderler, krizi daha iyi yönetmede medyayı nasıl kullanabilir? sorularına cevaplar aranmıştır. Yazar, araştırmada, Amerika tarihi boyunca meydana gelen krizlerde liderlerin spesifik eylemleri konusunu da ele almıştır. Araştırmanın anketi, on sorudan oluşmaktadır. Anketin dağıtımında iki farklı yol izlenmiştir: Anketler, 1. Elle dağıtılmış, 2.Bir araştırma şirketi tarafından, internet yoluyla dağıtılmıştır. Katılımcılar araştırma anketi sorularına 1.Kesinlikle katılıyorum; 2.Katılıyorum; 3.Tarafsızım; 4.Katılmıyorum; 5.Kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir. Araştırmaya 79 erkek (% 59); 54 kadın (%41) olmak üzere toplam 133 kişi katılmıştır. “Ulusal veya bölgesel düzeyde krizle ilgili bilgi için medya, iyi bir

kaynaktır” cümlesine katılımcıların 20’si kesinlikle katılıyorum; 82’si katılıyorum; 9’u tarafsızım cevabını vermiştir.

“Medya; dürüstçe, haberleri rapor etme sorumluluğuna sahiptir” cümlesine katılımcılardan 76 kişi “kesinlikle katılıyorum”; 48 kişi “katılıyorum”; 6 kişi “tarafsızım”; 3 kişi “katılmıyorum” demiştir. “Medya, genel olarak bir kriz durumunda objektif bilgi verir” cümlesine 3 kişi “kesinlikle katılıyorum”; 31 kişi “katılıyorum”; 35 kişi “tarafsızım”; 53 kişi “katılmıyorum”; 11 kişi “kesinlikle katılmıyorum” demiştir. “Bir kriz olayında haberler, bir kaynaktan başka kaynağa göre benzer özellik gösterir” cümlesine 5 kişi “kesinlikle katılıyorum”; 64 kişi “katılıyorum”; 15 kişi “tarafsızım”; 30 kişi “katılmıyorum”; 18 kişi “kesinlikle katılmıyorum” demiştir. “Bazen medya krizi provake edebilir” cümlesine 55 kişi “kesinlikle katılıyorum”; 53 kişi “katılıyorum”; 15 kişi “tarafsızım”; 9 kişi “katılmadığımı” belirtmiştir. “Örgütün krizden pozitif kazanç elde etmesinde medya faydalı bir araç olabilir” cümlesine 33 kişi “kesinlikle katılıyorum”; 69 kişi “katılıyorum” derken; 23 kişi “tarafsız” olduklarını belirtmişlerdir www.domapp01.shu.edu , (23.08.2005).

BÖLÜM IV

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli; evreni ve örneklemini; araştırma için geliştirilen ölçme aracı (anket), aracın uygulanması ve elde edilen verilerin istatistiksel çözümlenmelerinde kullanılan teknikler ile ilgili bilgiler bulunmaktadır.

Araştırmanın Modeli

Betimsel nitelikte olan bu araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın problem durumu alan yazın taraması, bulguları ise anketin uygulanması sonucu elde edilen verilere dayanılarak oluşturulmuştur.

Araştırmanın Evreni ve Örneklemini

Bu araştırmanın çalışma evrenini İstanbul ili Avrupa ve Anadolu Bölümü ilköğretim okullarında çalışmakta olan öğretmenler ve okul yöneticileri oluşturmaktadır. Bu çalışma evreni içinden, 17 Ağustos depreminden en fazla zarar gören Üsküdar, Kadıköy, Ümraniye, Küçükçekmece, Büyükçekmece, Bakırköy, Zeytinburnu, Avcılar, Fatih ilçeleri örnekleme alınmıştır ve İl Millî Eğitim Müdürlüğü'ne gidilerek, resmî ilköğretim okullarının yerleri, isimleri tespit edilmiştir. Anket çalışmalarının yapılabilmesi için 06.04.2006 tarihinde İstanbul Valiliği'nden izin alınmış ve anketler, uygulamaya başlanmıştır. Anketin uygulanması ile ilgili resmî yazışmalar Ek 7 - Ek 10'da yer almaktadır.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri, örnekleme giren okul müdürleri ve öğretmenlere anket

uygulama yoluyla elde edilmiştir. Anketler, yönetici ve öğretmenlerin içerisinde araştırmaya katılmak isteyenlere uygulanmıştır. Veri toplama çalışmaları sırasında araştırma konusu ile ilgili yerli ve yabancı araştırma yayın ve kitaplar gözden geçirilmiştir. Bu ön çalışma ile doğrudan ilgili kaynaklar belirlenmiş yabancı dilde yazılı olanlar tercüme edilmiştir. Literatür çalışması ile elde edilen bilgiler, araştırmannın kuramsal çerçevesini oluşturmuştur. Literatür taramasından sonra, araştırmada kullanılacak veri toplama aracının belirlenmesi ve geliştirilmeye yönelik ilk çalışmalar yapılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Bunun için müdür ve öğretmenlere uygulanmak üzere iki anket formu hazırlanmıştır. Anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların kişisel bilgilerini (görev, cinsiyet, kıdem, öğrenim durumu) içeren altı soru, ikinci bölümde depremin neden olduğu kriz durumunda planlama, örgütleme, koordinasyon, iletişim yeterliliklerini kapsayan, yirmi bir soru bulunmaktadır. Araştırmannın anket formu Ek 4'te verilmiştir.

Uygulanan anket formunun güvenilirlik katsayıları TABLO 1'de gösterilmiştir.

TABLO 1

FAKTÖR ANALİZİ SONUCUNDA CRONBACH ALPHA, GUTTMAN VE SPEARMAN BROWN DEĞERİ

Faktör	Cronbach Alpha	Guttman	Spearman Brown
Planlama faktörü	,880	,868	,870
İletişim Faktörü	,870	,818	,823
Örgütleme Faktörü	,818	,768	,811
Koordinasyon faktörü	,763	,763	,767
TOPLAM	,932	,837	,837

Tablodan da anlaşılacağı gibi, ölçeğin iç tutarlık katsayıları oldukça yüksek bulunmuştur. Cronbach alpha değerleri $\alpha=0,880$ (Planlama faktörü) ile $\alpha=0,763$ (koordinasyon faktörü) arasında değişmektedir. Guttman değerleri $G=0,868$ (Planlama faktörü) ile $G=0,763$ (Koordinasyon faktörü) arasında değişmiştir. Öte yandan Spearman Brown değerleri de $S=0,870$ (Planlama faktörü) ile $S=0,767$ (Koordinasyon

faktörü) arasında yer almıştır. Ölçeğin toplamı için alpha değeri $\alpha=,932$; Guttman değeri $G=0,837$; Spearman Brown değeri de $S=,837$ olarak hesaplanmıştır.

Yukarıdaki değerler, anketlerin güvenilirliği için yeterli bulunmuş ve anketler katılımcılara uygulanmak üzere çoğaltılmıştır. Anket soruları, kriz yönetimi literatüründe yer alan okul yöneticilerinin yeterliklerinden planlama, örgütleme, koordinasyon iletişim süreçlerini içermektedir. Ankette yer alan maddelerin planlama, örgütleme, koordinasyon ve iletişim boyutlarına ilişkin dağılımları şöyledir:

Planlama Boyutu

16. Afet Bölge Yönetimi ile iletişim kurabileceğimiz sistemimiz veya kriz iletişim planımız vardır.
17. Deprem meydana geldiğinde okul servislerinde bulunan öğrencilerin nerede olduğunu bildirecek iletişim sistemi kurulmuştur.
18. Deprem bölgesine ulaşımı sağlamak için araç tahsis edilmektedir.
19. Deprem sonrası göçük altında kalanları acil kurtarabilmek için yeterli aletimiz vardır.
20. Tıbbi teçhizatın eksikliği durumunda lojistik desteğin hangi noktadan temin edileceği bilinmektedir.
21. Deprem sonrası ailelere ulaşım için bir planımız vardır.

Örgütleme Boyutu

3. Okullarda deprem senaryoları hazırlanmaktadır (sınıfın ne zaman boşaltılacağı, ne zaman sınıfta olunacağı vb.).
4. Okulda, kriz yönetimi konusunda, eğitilmiş, kriz ekipleri bulunmaktadır.
5. Personelinizin deprem sonrası görevleri, onların uzmanlık alanlarına göre belirlenmektedir.
6. Personele ilk yardım ve yangın söndürme konusunda eğitim verilmektedir.
7. Olası bir deprem anında göçük altında kalanları kurtarmak için çalışanlar eğitilmektedir.
8. Bir kriz anında çalışanlar gaz, elektrik ve suyun kapatılma yerlerini bilir.
10. Acil sağlık problemleri olan öğrencilerin (şeker, kalp, böbrek hastası vs) kimlik tespiti yapılmakta, acil ihtiyaçlarının neler olduğu belirlenmektedir.

11.Öğrenci sırasının yanında tıbbi ihtiyaçlarının neler olduğunu belirten bilgi vardır.

Koordinasyon Boyutu

1. Okullarda kriz durumları için kriz planları yapılmaktadır.
2. Okullarda personel deprem öncesi deprem sonrasında görevlerinin neler olduğuna ilişkin bilgilendirilmektedir.

İletişim Boyutu

9. Deprem sonrası okula destek sağlayacak birimlerin listesi ve bulunulan bölgenin planı hakkında okul personeli bilgilendirilmiştir.
12. Hayati önemi olan bilgi ve kayıtlar saklanmaktadır.
13. Deprem sırasında zararı azaltıcı önlem alınmaktadır Duvarlardaki resimler, kitaplıklar, tavandaki ışıklar, pervaneler desteklenmektedir.
14. Okulda bir iletişim sistemi radyo santrali, iki yönlü radyo iletişimi vardır Okulda iç iletişim sistemi megafon gezici mikrofon vardır.
- 15.Okuldaki iç ve dış iletişim araçlarını kullanabilecek eğitilmiş personel vardır.

Hazırlanan ilk anket formu taslağını tartışmak üzere Üsküdar ilçesinde görev yapan Hacı Selim Ağa, Paşakapısı, Şemsipaşa İlköğretim Okulu müdürleri, öğretmenleri, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Uzmanı Hasan Hüseyin Selvi ile Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Bölümü Yüksek Lisans öğrencileri ile görüşülmüş, bu kişilere anket taslağı uygulanmıştır. Bu görüşmelerin ardından, anket sorularının bazıları yeniden düzenlenmiştir. Anketler, 30 kişilik gruba iki hafta ara ile uygulanmış, elde edilen bilgiler, araştırmacı tarafından bilgisayara girilmiştir.

Katılımcıların belli bir soruya ne derece katıldıklarını belirlemek için 5 (tamamen katılıyorum), 4 (katılıyorum) 3 (kararsızım), 2 (az katılıyorum), 1 (hiç katılmıyorum) şeklinde Beşli Dereceleme Ölçeği kullanılmıştır.

Elde edilen veriler, “SPSS for Windows ver:13.0”paket programı yardımıyla bilgisayara girilerek, anketlerin güvenilirlik katsayıları hesaplanmıştır. Araştırma grubunu oluşturan öğretmen ve yöneticilerin kişisel özellikleri ve kriz yönetimine

ilişkin sorulara verdikleri cevaplar, frekans ve yüzde dağılımları çıkarılmış, sonra ölçeğin toplam puanları için N , $\bar{X}$, S , değerleri saptanmıştır. Güvenirlilik analizine alınan tüm maddelere ait N , $\bar{X}$ ve S değerleri madde sırasına göre Ek 5 te sunulmuştur.

Anket uygulanacak okullara gidilerek, öncelikle okul müdürleriyle görüşülmüş, onların da onayı alınarak, yönetici ve öğretmenlere anketler dağıtılmıştır. Dağıtılan anketler, aynı gün içinde toplanmıştır.

Bu şekilde anketin uygulanması 26.04.2006-06.06.2006 tarihleri arasında tamamlanmıştır. Araştırmaya katılan 471 yönetici ve 2000 öğretmene, araştırma anketi uygulanmış, hatalı ve doldurulmayan anketler, değerlendirme dışı bırakılmıştır. Değerlendirmeye alınan yönetici anketi sayısı 277, öğretmen anketi sayısı 1894 dür. İstanbul ili resmî ilköğretim okullarında görevli yönetici ve öğretmenlere uygulanan anket sayıları ile geri dönen anket sayıları Ek 3'te verilmiştir.

Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Anketlerin kodlama işlemine geçmeden önce ayıklama işlemi gerçekleştirilmiştir. Müdürlere uygulanan 94 anket ile öğretmenlere uygulanan 106 anketin bazı maddeleri boş bırakıldığı için, bu anketler inceleme dışı bırakılmıştır. Analizler sonucunda ortaya çıkan ortalamaların değerlendirilmesi ve yorumlanması için kullanılan puan aralıkları aşağıda verilmiştir.

Tamamen Katılıyorum	4,20-5,00
Katılıyorum	3,40-4,19
Kararsızım	2,60-3,39
Katılmıyorum	1,80-2,59
Hiç Katılmıyorum	1,00-1,79

Düzeylerin yer aldığı bu aralıklar seçeneklere verilen en düşük değer olan 1 ile en yüksek değer olan 5 arasındaki seri genişliğinin seçenek (düzey) sayısına bölünmesi ile elde edilmiştir.

Verilerin analiz ve yorumunda önce genel ortalamalara yer verildikten sonra problemlere ait veriler ayrı ayrı açıklanıp yorumlanmıştır.

Veri giriş işleminden sonra okul müdürleri ve öğretmenlere ait kişisel özelliklerin yüzde dağılımları belirlenmiştir. Örnekleme oluşturan genel grubun kriz yönetimi ölçeğinden aldıkları puanların, cinsiyet, kıdem, öğrenim durumu değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için *bağımsız grup t testi*

yapılmıştır.

Örnekleme oluşturan öğretmenlerin, yöneticileri planlama, örgütleme, koordinasyon, iletişim süreçlerinde değerlendirmelerinden aldıkları puanların öğrenim durumu ve kıdem değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için *tek yönlü varyans analizi (ANOVA)* yapılmıştır.

Tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda gruplar arasında fark bulunduğu, farklılıkların kaynağını (hangi gruplar arasında olduğunu) belirlemek üzere homojenlik testi sonucu (equality of variances) varyanslar homojen bulunmuşsa *post-hoc Scheffé*, varyanslar heterojen bulunmuşsa *Tamhane's T2 testleri* yapılmıştır.

Örnekleme oluşturan grupta yöneticilerin kriz yönetimi ölçeğinden aldıkları puanların öğrenim durumu ve kıdem değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için *non-parametrik Kruskal Wallis testi* yapılmıştır.

Non-parametrik *Kruskal Wallis testi* sonucunda gruplar arasında fark bulunduğu, farklılıkların kaynağını (hangi gruplar arasında olduğunu) belirlemek üzere non-parametrik *Mann Whitney-U analizi* yapılmıştır.

BÖLÜM V

BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırmanın bu bölümünde ilköğretim okullarında çalışmakta olan öğretmen ve yöneticilerden anketler aracılığı ile toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

Anketi değerlendirmeye alınan 1894 öğretmen ve 277 yöneticinin cinsiyet, öğrenim durumu, kıdemine göre dağılımları aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Katılımcıların Okuldaki Görevleri ve Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Araştırmaya katılan katılımcıların okuldaki görevleri ve cinsiyetlerine göre dağılımlarını gösteren bulgular TABLO 2 de verilmiştir

TABLO 2

YÖNETİCİ VE ÖĞRETMENLERİN CİNSİYET DEĞİŞKENİNE GÖRE DAĞILIMLARI

CİNSİYET	Öğretmen	Öğretmen	Yönetici	Yönetici
	f	%	f	%
Kadın	819	43,2	53	19,1
Erkek	1075	56,8	224	80,9
Toplam	1894	100,0	277	100,0

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı gibi araştırmaya katılan öğretmenlerin

%43,2'si kadın; (819 kişi); % 56,8 'i erkektir (1075 kişi). Yöneticilerin ise %80,9 'u erkek (224 kişi), %19,1'i kadındır (53 kişi). Araştırmaya katılan toplam katılımcı sayısı 2171 'dir. Araştırmaya katılan erkek yöneticinin sayısının çok olması örneklem grubunun özelliğinden kaynaklanmaktadır.

Katılımcıların Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Dağılımları

Araştırma kapsamındaki yönetici ve öğretmenlerin öğrenim durumu değişkenine göre dağılımlarını gösteren bulgular TABLO 3'te verilmiştir

TABLO 3

YÖNETİCİ VE ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE DAĞILIMLARI

Öğrenim Durumu	Öğretmen f	Öğretmen %	Yönetici f	Yönetici %
Eğitim Enstitüsü Önlisans	442	23,3	92	33,2
Lisans	1371	72,4	168	60,6
Yüksek lisans, Doktora	81	4,3	17	6,1
Toplam	1894	100,0	277	100,0

Öğretmenlerin % 23'3'ü (442 kişi) Eğitim Enstitüsü, Ön lisans; % 72,4'ü lisans (1371 kişi); %4,3'ü Yüksek Lisans (81 kişi); yöneticilerin % 33,2'si, Eğitim Enstitüsü, Ön lisans (92 kişi); % 60,6'sı lisans (168 kişi); % 6,1'i (17 kişi) Yüksek lisans, Doktora eğitimi almıştır. Araştırmaya katılan yüksek lisans ve doktora eğitimi almış katılımcı sayısının düşük olması dikkat çekicidir.

Katılımcıların Kıdem Değişkenine Göre Dağılımları

Araştırma kapsamındaki yönetici ve öğretmenlerinin kıdem değişkenine göre

dağılımlarını gösteren bulgular TABLO 4'te verilmiştir

TABLO 4

YÖNETİCİ VE ÖĞRETMENLERİN KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE
DAĞILIMLARI

KIDEM	Öğretmen	Öğretmen	Yönetici	Yönetici
	f	%	f	%
0-5	565	29,8	6	5,8
6-10	621	32,8	57	20,6
11-15	178	9,4	40	14,4
16-20	155	8,2	29	10,5
21 ve üstü	375	19,8	135	48,7
Toplam	1894	100,0	277	100

Anketi cevaplandıran 6-10 yıl kıdemli öğretmen sayısı ile 21 ve üstü yıl kıdemli yönetici sayılarının diğer kıdem gruplarına göre yüksek olduğu görülmektedir.

Birinci Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın birinci amacı, İlköğretim Okul Müdürlerinin, depremin neden olduğu kriz durumunda; planlama, örgütleme, koordinasyon, iletişim yeterliği, yönetici algılarına göre ne düzeydedir? şeklinde düzenlenmiştir. Araştırmaya katılan yöneticilerin depremin neden olduğu kriz durumunda; planlama, örgütleme, koordinasyon, iletişim yeterliklerine ilişkin algıları aşağıda verilmiştir.

Planlama Yeterliğine İlişkin Bulgular

Yöneticilerin planlama faktörlerine ilişkin verdikleri cevapların aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri TABLO 5'te verilmiştir.

TABLO 5 incelendiğinde yöneticilerin planlama faktörüne ilişkin maddeleri genel olarak "Kararsızım" ($\bar{X}=2,96$) düzeyinde algıladıkları görülmektedir. Bu durum bize yöneticilerin planlama eksikliğinin olduğunu göstermektedir.

Tabloda en yüksek değer, "Deprem sonrası ailelere ulaşım için bir planımız vardır" ($\bar{x}=3,45$) maddesidir.

TABLO 5

**İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİNİN PLANLAMA YETERLİKLERİNE
İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARI**

Anket Maddeleri	N	$\bar{X}$	S
16.Deprem meydana geldiğinde okul servislerinde bulunan öğrencilerin nerede olduğunu bildirecek iletişim sistemi kurulmuştur.	277	3,31	1,28
17.Deprem bölgesine ulaşımı sağlamak için araç tahsis edilmektedir.	277	2,58	1,19
18.Deprem sonrası göçük altında kalanları acil kurtarabilmek için yeterli aletimiz vardır.	277	3,11	1,14
19.Tıbbi teçhizatın eksikliği durumunda lojistik desteğin hangi noktadan temin edileceği biliniyor.	277	2,80	1,25
20.Deprem sonrası ailelere ulaşım için bir planımız vardır.	277	3,45	1,13
21.Okulumuzdaki kriz yönetim ekibi, yabancı dil bilmektedir.	277	2,55	1,09
Toplam	277	2,96	1,18

Yöneticilerin, “Okulumuzdaki kriz yönetim ekibi, yabancı dil bilmektedir.” ($\bar{X}=2,55$); “Deprem bölgesine ulaşımı sağlamak için araç tahsis edilmektedir ($\bar{x}=2,58$) maddelerini “Katılmıyorum” düzeyinde algıladıkları görülmektedir.

Planlama sahip olunan sınırlı kaynakların en rasyonel kullanımını sağlar (Güçlüoğlu, 1991, s.120-122, akt. Sezgin, 2000, s 277). Önceden belirlenen amaçları gerçekleştirmek için yapılması gereken işlerin saptanması, izlenecek yolların seçilmesi, olan planlama eldeki insan ve madde kaynaklarının verimli kullanılmasına imkân sağlar (Aydın, 1994, s 133). Planlama her yöneticinin görevidir. Yöneticiyi doyuran ve moralini yükselten etkenlerden biridir. Kriz yönetim sürecinde yöneticinin çeşitli birimler tarafından oluşturulan planlar arasında bütünlük sağlayıp okulun amaçlarını gerçekleştirmesi gerekir.

Kriz döneminde okullardaki haberleşme düzeninin verimli çalışmasında daha önceden yapılan planlamaların etkili olduğu daha önceki araştırmalarda da tespit edilmiştir (Özdemir, 2000, s 68). Deprem öncesinde deprem sırasında hangi ekibin hangi görevleri üstleneceği, lojistik desteğin nerelerden temin edileceği ulaşım, barınma, beslenme, ilkyardım, iletişim kanalları, önceden planlanmalıdır. Yapılan plan güncelleştirilmeli, test edilmeli, aksaklıkların giderilmesine çalışılmalıdır. Hazırlanan

plan, herkesin kolaylıkla ulaşabileceği bir yerde olmalıdır. Deprem gibi aniden ortaya çıkabilecek bir kriz durumunda sözcü, takım lideri gibi kişilerin depremde yaralanıp ölebileceği düşünülerek yerlerine geçebilecek kişilerin önceden tespit edilmesi, seçilen kişinin verilen görev konusunda bilgilendirilmesi gerekir.

Örgütlenme Yeterliğine İlişkin Bulgular

Örgütlenme faktörüne ilişkin maddelere yöneticilerin verdikleri cevapların aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri TABLO 6’da verilmiştir.

TABLO 6
İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİNİN ÖRGÜTLENME YETERLİKLERİNE
İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARI

Anket Maddeleri	N	$\bar{X}$	S
3. Okulda, kriz yönetimi konusunda, eğitilmiş, kriz ekipleri bulunmaktadır.	277	3,59	1,15
4. Personelinizin deprem sonrası görevleri, onların uzmanlık alanlarına göre belirlenmiştir.	277	3,42	1,08
5. Okulumuz personeline ilk yardım ve yangın söndürme konusunda eğitim verilmiştir.	277	3,58	1,13
6. Olası bir deprem anında göçük altında kalanları kurtarmak için çalışanlar eğitilmektedir.	277	2,99	1,19
7. Bir kriz anında çalışanlar gaz, elektrik ve suyun kapatılma yerlerini bilir.	277	4,10	0,90
8. Deprem sonrası okula destek sağlayacak birimlerin listesi ve bulunulan bölgenin planı hakkında okul personeli bilgilendirilmiştir	277	3,64	1,07
10. Öğrenci sırasının yanında tıbbi ihtiyaçlarının neler olduğunu belirten bilgi vardır.	277	2,82	1,22
11. Hayati önemi olan bilgi ve kayıtlar saklanmaktadır.	277	4,06	0,90
Toplam	277	3,51	0,97

TABLO 6 incelendiğinde yöneticilerin örgütlenme faktörüne ilişkin maddeleri “Katılıyorum” ($\bar{X}=3,51$) düzeyinde algıladıkları görülmektedir. Tabloda en yüksek değeri alan “Bir kriz anında çalışanlar; gaz, elektrik ve suyun kapatılma yerlerini bilir”

($\bar{X}=4,10$) maddesine “Katılıyorum” cevabını verdikleri, bunu: “Hayatî önemi olan bilgi ve kayıtlar saklanmaktadır” ($\bar{X}=4,06$) maddesinin izlediği görülmektedir. Tabloda en düşük değeri alan “Öğrenci sırasının yanında tıbbi ihtiyaçlarının neler olduğunu belirten bilgi vardır.” maddesidir ($\bar{X}=2,82$).

Yukarıdaki bulguları yorumlamak gerekirse; ilköğretim okulu yöneticileri, örgütlenme boyutundaki yeterliklerini “katılıyorum” düzeyinde algılamaktadırlar.

Örgütlenme, örgütün amaçlarını gerçekleştirmek için örgütsel yapıyı kurma sürecidir. Okulun örgütsel yapısını kurma iç güçlerini birleştirme, bütünleştirme, eğitim için takım kurmadır (Başaran, 2000, s 107). Örgütlenme, kriz planını uygulamanın en önemli kısmıdır. İyi bir kriz planında herkes planda görev almalı ve görevli öğretmenlerin sorumlulukları eşit ölçüde paylaşılmalıdır. Sorumluluk verilen öğretmenler, sorumlulukları ile ilgili eğitilmelidir. Okul personeli, aileler, kriz takımları, yönetici ve diğer topluluk üyeleri destek toplulukları (itfaiye, polis, insan kaynakları), kriz planının uygulanması, revizyonu için işbirliğinde olmalıdır. Etkili kriz yönetimi için takım çalışması yapılmalı; takımdaki bireyler, uzmanlık alanlarına uygun görevlendirilmelidir. Okul güvenlik planlarının uygulanmasında okuldaki tüm bireylerin eğitimi önemlidir.

Koordinasyon Yeterliğine İlişkin Bulgular

Koordinasyon, örgütteki madde ve insan kaynaklarının birleştirilmesi bilgi ve becerilerin uzlaştırılması ve bu yolla örgüt amaçlarının gerçekleştirilmesi için yapılan eylemleri kapsar (Bursalıoğlu, 2002, s 121). Deprem sonrası kurtarma çalışmalarında öğretmenlerin ve personelin koordineli bir şekilde çalışabilmesi için birbirinin eyleminden haberdar olması gereklidir. Depremi en az zararla atlatabilmek için deprem senaryosu hazırlanmalı, deprem tatbikatları yapılarak sınıfın ne zaman boşaltılacağı, ne zaman sınıfta olunacağı tespit edilerek kriz planı güncelleştirilmeli, eksiklikler giderilmelidir.

Personel, deprem öncesi, deprem sırası ve deprem sonrasında görevlerinin neler olduğuna ilişkin bilgilendirilmelidir. Personelin yaralanacağı, öleceği düşünülerek; aynı görev, birden fazla kişiye verilmelidir.

Koordinasyon faktörüne ilişkin maddelere yöneticilerin verdikleri cevapların aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri TABLO 7’de verilmiştir.

TABLO 7

İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİNİN KOORDİNASYON YETERLİKLERİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARI

Anket Maddeleri	N	$\bar{X}$	S
1. Okulumuzdaki personel, deprem öncesi deprem sonrasında görevlerinin neler olduğuna ilişkin bilgilendirilmektedir	277	4,27	0,77
2. Okulumuzda deprem senaryoları hazırlanmaktadır. (sınıfın ne zaman boşaltılacağı, ne zaman sınıfta olunacağı vb.)	277	4,47	0,68
Toplam	277	4,37	0,70

TABLO 7 incelendiğinde Koordinasyon faktörüne ilişkin maddelere yöneticilerin verdikleri cevaplarda okul müdürlerinin koordinasyon yeterliklerini genel olarak “Tamamen Katılıyorum ” ($\bar{X}=4,37$) düzeyinde algıladıkları görülmektedir. Tabloda en yüksek değeri alan “Okulumuzda deprem senaryoları hazırlanmaktadır. (sınıfın ne zaman boşaltılacağı, ne zaman sınıfta olunacağı vb.)” ($\bar{X}=4,47$) maddesini “tamamen katılıyorum” düzeyinde algıladıkları görülmektedir.

Yöneticilerin koordinasyon faktörüne ilişkin maddelere verdikleri cevaplardan koordinasyon yeterliklerini “tamamen katılıyorum” düzeyinde algıladıkları görülmektedir.

İletişim Yeterliğine İlişkin Bulgular

İletişim faktörüne ilişkin maddelere yöneticilerin verdikleri cevapların aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri TABLO 8’ de verilmiştir. TABLO 8 incelendiğinde yöneticilerin iletişim faktörüne ilişkin maddelere verdikleri cevaplarda iletişim yeterliklerini genel olarak “katılıyorum” ($\bar{X}=3,59$) düzeyinde algıladıkları görülmektedir. Tabloda en yüksek değeri alan “Okuldaki iç ve dış iletişim araçlarını kullanabilecek eğitilmiş personel vardır.” ($\bar{X}=3,69$) maddesidir. İletişim faktörüne ilişkin en düşük değeri “Afet Bölge Yönetimi ile iletişim kurabileceğimiz sistemimiz veya kriz iletişim planımız vardır” ($\bar{X}=3,48$) maddesi almıştır.

TABLO 8

**İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİNİN İLETİŞİM YETERLİKLERİNE İLİŞKİN
YÖNETİCİ ALGILARI**

Anket Maddeleri	N	$\bar{X}$	S
9. Acil sağlık problemleri olan öğrencilerin (şeker, kalp, böbrek hastası vs) kimlik tespiti yapılmakta, acil ihtiyaçlarının neler olduğu belirlenmektedir.	277	3,51	1,57
12. Deprem sırasında zararı azaltıcı önlem alınmaktadır. Duvarlardaki resimler, kitaplıklar, tavadaki ışıklar, pervaneler desteklenmektedir.	277	3,64	1,08
13. Okulda bir iletişim sistemi radyo santrali, iki yönlü radyo iletişimi vardır Okulda iç iletişim sistemi megafon gezici mikروفon vardır.	277	3,64	1,21
14. Okuldaki iç ve dış iletişim araçlarını kullanabilecek eğitilmiş personel vardır.	277	3,69	1,12
15. Afet Bölge Yönetimi ile iletişim kurabileceğimiz sistemimiz veya kriz iletişim planımız vardır.	277	3,48	1,18
Toplam	277	3,59	1,23

Okulun etkili olabilmesi ve etkililiğini sürdürebilmesi için iletişim sistemini etkin çalıştırması zorunludur (Başaran, 2000, s 128). Deprem, okulun etkililiğini sürdürmesini önleyici bir durumdur. Olası bir depremde durumunda haber alma ve yayma imkânı devam ettirilebilmelidir. Uydu bağlantısı, acil hat radyo kanalı gibi imkânlar önceden planlanarak tesis edilmelidir. Okulda tüm bu işlemleri yürütebilecek bir koordinasyon merkezi kurulmalıdır. Okul çalışanları formal iletişim kanalları konusunda eğitilmelidir. İletişim kanalları mümkün oldukça kısa ve direkt olmalıdır. İletişimin formal hatları, tam ve etkin kullanımda olmalıdır. İletişim kanallarının çalışıp çalışmadığı periyodik olarak test edilmeli, hasarlı iletişim kanalları onarılmalı, işlemeyecek derecede olanlar imha edilmelidir.

Mesajın içeriğinin belirlenmesi, akılda kalacak derecede, sade anlaşılır olmalıdır. Kriz iletişim planı, kanalların kontrolünü öngörür. Hedef kitlenin yapısına göre doğru kanalın seçilmesi önemlidir. İnternet yoluyla her an için karşılıklı iletişime imkân

tanıyan çift yönlü iletişime imkân tanıyan çift yönlü iletişimin sağlanması televizyon, radyo karşısında etkinliğini daha da arttırmıştır (Kuşay, 2005, s 82). Okulun kendi içinden birinin kriz durumunda sözcü olarak seçilmesi kurumun imajının korunması açısından önem taşır. Özellikle, şeker, kalp, böbrek hastası olan öğrencilerin oturdukları sıranın yanına ihtiyacı olan ilaçların adlarının yazılması kriz ortamında hayat kurtarıcı bir önlemdir (Weaver; vd; 2000, s 64). 1999 yılında İstanbul’da meydana gelen depremde, ülkemizdeki kurtarma ekiplerinin yeterli olmadığı durumlarda, yabancı ülkelere kurtarma ekiplerinin getirilmesine ihtiyaç olmuştur. Bölgeye gelen yabancı kurtarma ve sağlık ekibinin işbirliği ve bilgi alışverişinde çalışabilmesi için yabancı dil bilen personele ihtiyaç duyulduğu araştırmalarda belirtilmiştir (Enginol, 2000, s 104). Anketi uyguladığımız okul müdürleri, bu eksikliği ayrıca ifade etmişlerdir.

İkinci Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın ikinci alt amacı, İlköğretim okul müdürlerinin, depremin neden olduğu kriz durumunda; planlama, örgütlenme, koordinasyon, iletişim yeterliği, öğretmen algılarına göre ne düzeydedir? şeklinde düzenlenmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, ilköğretim okulu müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda; planlama, örgütlenme, koordinasyon, iletişim yeterliklerine ilişkin algıları aşağıda verilmiştir.

Planlama Yeterliğine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, ilköğretim okulu müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda; “planlama” yeterliklerine ilişkin algıları TABLO 9’da verilmiştir:

TABLO 9

İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİNİN PLANLAMA YETERLİKLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARI

Anket Maddeleri	N	$\bar{X}$	S
16. Deprem meydana geldiğinde okul servislerinde bulunan öğrencilerin nerede olduğunu bildirecek iletişim sistemi kurulmuştur.	1894	2,80	1,05
17. Deprem bölgesine ulaşımı sağlamak için araç tahsis edilmektedir.	1894	2,48	0,85

Tablo 9'un Devamı			
Anket Maddeleri	N	$\bar{X}$	S
18.Deprem sonrası göçük altında kalanları acil kurtarabilmek için yeterli aletimiz vardır.	1894	2,31	0,80
19.Tıbbi teçhizatın eksikliği durumunda lojistik desteğin hangi noktadan temin edileceği biliniyor	1894	2,69	0,92
20.Deprem sonrası ailelere ulaşım için bir planımız vardır.	1894	2,93	1,13
21.Okulumuzdaki kriz yönetim ekibi, yabancı dil bilmektedir.	1894	2,36	0,83
Toplam	1894	2,60	0,93

TABLO 9 incelendiğinde öğretmenlerin planlama faktörüne ilişkin maddeleri genel olarak “Kararsızım” ($\bar{X}=2,60$) düzeyinde algıladıkları görülmektedir.

Deprem sonrası göçük altında kalanları acil kurtarabilmek için yeterli aletimiz vardır maddesi, en düşük değeri almıştır ($\bar{X}=2,31$). Okulumuzdaki kriz yönetim ekibi, yabancı dil bilmektedir maddesi de diğer maddelere göre düşük değerdedir ($\bar{X}=2,36$).

Örgütlenme Yeterliğine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, ilköğretim okullarında görevli yöneticilerinin depremin neden olduğu kriz durumunda; örgütlenme yeterliklerine ilişkin algıları TABLO 10'da verilmiştir.

TABLO 10

İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİNİN ÖRGÜTLEME YETERLİKLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARI

Anket Maddeleri	N	$\bar{X}$	S
3.Okulda, kriz yönetimi konusunda, eğitilmiş, kriz ekipleri bulunmaktadır.	1894	3,13	1,44
4.Personelinizin deprem sonrası görevleri, onların uzmanlık alanlarına göre belirlenmiştir.	1894	2,93	1,37
5.Okulumuz personeline ilk yardım ve yangın söndürme konusunda eğitim verilmiştir.	1894	2,92	1,21

Tablo 10 'un Devamı			
Anket Maddeleri	N	$\bar{X}$	S
6.Olası bir deprem anında göçük altında kalanları kurtarmak için çalışanlar eğitilmektedir.	1894	2,55	1,17
7.Bir kriz anında çalışanlar gaz, elektrik ve suyun kapatılma yerlerini bilir.	1894	3,29	1,27
8.Deprem sonrası okula destek sağlayacak birimlerin listesi ve bulunulan bölgenin planı hakkında okul personeli bilgilendirilmiştir.	1894	2,99	1,19
10.Öğrenci sırasının yanında tıbbi ihtiyaçlarının neler olduğunu belirten bilgi vardır.	1894	2,47	1,19
11. Hayati önemi olan bilgi ve kayıtlar saklanmaktadır.	1894	3,32	1,21
Toplam	1894	2,95	1,25

TABLO 10 incelendiğinde öğretmenlerin örgütlenme faktörüne ilişkin maddeleri genel olarak “Kararsızım” ($\bar{X}=2,95$) düzeyinde algıladıkları görülmektedir. “Öğrenci sırasının yanında tıbbi ihtiyaçlarının neler olduğunu belirten bilgi vardır” ($\bar{X}=2,47$), “Olası bir deprem anında göçük altında kalanları kurtarmak için çalışanlar eğitilmektedir” ($\bar{X}=2,55$) maddelerini “katılmıyorum” düzeyinde algılamışlardır.

Koordinasyon Yeterliğine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, ilköğretim okullarında görevli yöneticilerinin depremin neden olduğu kriz durumunda; koordinasyon yeterliklerine ilişkin algıları TABLO 11’de verilmiştir.

TABLO 11

İLKÖĞRETİM OKULU MÜDÜRLERİNİN KOORDİNASYON YETERLİKLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARI

Anket Maddeleri	N	$\bar{X}$	S
1.Okulumuzdaki personel, deprem öncesi deprem sonrasında görevlerinin neler olduğuna ilişkin bilgilendirilmektedir	1894	3,72	1,1637
2.Okulumuzda deprem senaryoları hazırlanmaktadır. (sınıfın ne zaman boşaltılacağı, ne zaman sınıfta olunacağı vb.)	1894	3,98	1,5794
Toplam	1894	3,85	1,36

TABLO 11 incelendiğinde öğretmenlerin koordinasyon faktörüne ilişkin maddelere genel olarak “Katılıyorum” ($\bar{X}=3,85$) cevabını verdikleri görülmektedir.

Okulumuzda deprem senaryoları hazırlanmaktadır. (sınıfın ne zaman boşaltılacağı, ne zaman sınıfta olunacağı vb.) ($\bar{X}=3,98$) maddesi, öğretmenler tarafından “katılıyorum” düzeyinde algılanmıştır.

Okullarda Sivil Savunma Ekipleri tarafından deprem tatbikatlarının yapılması, öğretmenlerin bu maddeyi “katılıyorum“ düzeyinde algılamalarını sağlamıştır denilebilir.

İletişim Yeterliğine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, ilköğretim okullarında görevli yöneticilerinin depremin neden olduğu kriz durumunda; iletişim yeterliklerine ilişkin algıları TABLO 12’de verilmiştir.

TABLO 12 incelendiğinde öğretmenlerin iletişim faktörüne ilişkin maddelere genel olarak “Kararsızım” ($\bar{X}=3,06$) düzeyine algıladıkları görülmektedir. İletişim boyutuna ait en düşük değeri, “Acil sağlık problemleri olan öğrencilerin (şeker, kalp, böbrek hastası vs) kimlik tespiti yapılmakta, acil ihtiyaçlarının neler olduğu belirlenmektedir maddesi alırken ($\bar{X}=2,87$); en yüksek değeri “Okuldaki iç ve dış iletişim araçlarını kullanabilecek eğitilmiş personel vardır” ($\bar{X}=3,22$) maddesi almıştır. İletişim boyutuna ait tüm maddeler “kararsızım” düzeyinde algılanmıştır.

TABLO 12

İLKÖĞRETİM OKUL MÜDÜRLERİNİN İLETİŞİM YETERLİKLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARI

Anket Maddeleri	N	$\bar{X}$	S
9. Acil sağlık problemleri olan öğrencilerin (şeker, kalp, böbrek hastası vs) kimlik tespiti yapılmakta, acil ihtiyaçlarının neler olduğu belirlenmektedir.	1894	2,87	1,22
12. Deprem sırasında zararı azaltıcı önlem alınmaktadır. Duvarlardaki resimler, kitaplıklar, tavandaki ışıklar, pervaneler desteklenmektedir.	1894	2,97	1,23

Tablo 12'nin Devamı			
Anket Maddeleri	N	$\bar{X}$	S
13. Okulda bir iletişim sistemi radyo santrali, iki yönlü radyo iletişimi vardır. Okulda iç iletişim sistemi megafon gezici mikrofon vardır.	1894	3,21	1,23
14. Okuldaki iç ve dış iletişim araçlarını kullanabilecek eğitilmiş personel vardır.	1894	3,22	1,21
15. Afet Bölge Yönetimi ile iletişim kurabileceğimiz sistemimiz veya kriz iletişim planımız vardır.	1894	3,04	1,18
Toplam	1894	3,06	1,21

Üçüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın üçüncü alt amacı, ilköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda planlama, örgütlenme, koordinasyon, iletişim, yeterliklerine ilişkin yönetici algıları ile öğretmen algıları arasında anlamlı bir fark var mıdır? şeklinde düzenlenmiştir. Planlama, örgütlenme, koordinasyon ve iletişim yeterliğine ilişkin yönetici ve öğretmen algıları, aşağıda verilmiştir.

Planlama Yeterliğine İlişkin Bulgular

İlköğretim okul müdürlerinin, depremin neden olduğu kriz durumunda planlama yeterlikleri konusunda yönetici algıları ile öğretmen algıları arasında anlamlı bir fark olup olmadığına ilişkin bağımsız grup t testi sonuçları TABLO 13'te verilmiştir.

TABLO 13

PLANLAMA YETERLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN ALGILARININ BAĞIMSIZ GRUP t-TESTİ SONUÇLARI

	Grup	N	$\bar{X}$	S	t	p
Planlama	Öğretmen	1894	15,60	5,58	6,228	,001*
	Yönetici	277	17,83	5,47		

* $p < .001$

Tabloda görülebileceği üzere, depremde kriz yönetimi ölçeği planlama alt boyutu, aritmetik ortalamalarının grup değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, öğretmen ve yönetici gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($t = 6,228$; $p < .001$). Okul yöneticilerinin aritmetik ortalaması öğretmenlerin ortalamasından yüksektir. Araştırmaya katılan 277 okul yöneticisi, planlama boyutunda kendilerini yeterli algılamaktadırlar ($N=277$; $\bar{X} = 17,83$; $S=5,47$). Öğretmenler ise okul yöneticilerini planlama boyutunda, yöneticilerin algılamalarından, daha yetersiz algılamaktadırlar ($N=1894$; $\bar{X} = 15,60$; $S=5,58$).

Planlama tüm örgütsel işlemlerin amaçlarının gerçekleştirilmesinde önem taşır. Gelişmiş ülkelerde okul yöneticileri kriz yönetimi konusunda üniversitelerde ve hizmet öncesinde eğitilmektedir. Kriz öncesi hazırlıklı olmak, proaktif davranmak için okul yöneticilerinin eğitilmiş olması gerekir. Öğretmenlerin, okul yöneticilerini planlama boyutunda daha yetersiz algılamalarının nedeni, okullarda yakın bir zamanda yaşanan deprem hasarlarının giderilememiş olmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

Örgütlenme Yeterliklerine İlişkin Bulgular

İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda örgütlenme yeterlikleri konusunda yönetici algıları ile öğretmen algıları arasında anlamlı bir fark olup olmadığına ilişkin bağımsız grup t testi sonuçları TABLO 14’te verilmiştir.

TABLO 14

ÖRGÜTLENME YETERLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN ALGILARININ BAĞIMSIZ GRUP t-TESTİ SONUÇLARI

	Grup	N	$\bar{X}$	s	t	p
ÖRGÜTLENME	Öğretmen	1894	23,60	7,34	10,061	,001*
	Yönetici	277	28,25	5,93		

* $p < .001$

TABLO 14’te görülebileceği üzere, Depremde Kriz Yönetimi Ölçeği Örgütlenme

alt boyutu aritmetik ortalamalarının grup değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, öğretmen ve yönetici gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($t = 10,061$; $p < .001$). Araştırma verilerinden okul yöneticilerinin örgütlenme boyutunda kendilerini öğretmenlerin algılamalarından daha çok yeterli algılamakta olduğu görülmüştür ($\bar{X} = 28,25$; $S = 5,93$). Okul yöneticisinin örgütlenme boyutunda en önemli görevi etkili bir kriz ekibi oluşturma ve bu ekibin liderliğini yapmaktır. Kriz ekibini oluşturan her personelin görev yetki ve sorumlulukları eşit olarak, uzmanlık alanlarına göre dağıtılmalıdır. Kriz ekibi, gönüllülük esasına dayalı olarak ders saatleri dışında toplanır, kriz öncesi, kriz sırası ve sonrasında yapacakları çalışmaları gözden geçirirler. Ancak ilköğretim okulu müdürleri ile yapılan görüşmelerde öğretmenlerin kriz ekibinde yer almak ve ders saatleri dışında bu çalışmalara zaman ayırmak istemedikleri belirtilmiştir. Bu durumun, okul yöneticilerinin örgütlenme boyutunda yetersiz olarak değerlendirilmelerine neden olabileceği düşünülebilir.

Koordinasyon Yeterliklerine İlişkin Bulgular

İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda koordinasyon yeterlikleri konusunda yönetici algıları ile öğretmen algıları arasında anlamlı bir fark olup olmadığına ilişkin bağımsız grup t testi sonuçları TABLO 15'te verilmiştir.

TABLO 15

KOORDİNASYON YETERLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN ALGILARININ BAĞIMSIZ GRUP t-TESTİ SONUÇLARI

	Grup	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>S</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Koordinasyon	Öğretmen	1894	7,70	1,99	8,495	,001*
	Yönetici	277	8,75	1,30		

* $p < .001$

Tabloda görülebileceği üzere, ilköğretim okulu müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda, koordinasyon yeterliği konusunda yönetici algıları ile öğretmen algıları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, öğretmen ve yönetici gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($t = 8,495; p < .001$).

Okul yöneticilerinin aritmetik ortalaması, öğretmenlerin ortalamasından anlamlı şekilde yüksektir. Araştırma verilerinden okul yöneticilerinin koordinasyon boyutunda kendilerini öğretmenlerin algılamalarından daha çok yeterli algıladığı görülmüştür ($\bar{X} = 8,75; S = 1,30$). Eğitim sistemini oluşturan farklı birimler arasında düzenli ilişkiler sürdürerek sistemin tüm parçalarını bir bütünlük içinde kaynaştırmak ve ortak bir amaca yönlendirmek koordinasyonu sağlamak, eğitim yöneticilerinin görevidir (Kaya, 1999, s 210). Koordinasyon boyutunda okul yöneticisi okuldaki tüm kriz ekiplerinin koordineli çalışmasını sağlamalıdır. Araştırma verilerine göre öğretmenlerin, okul müdürlerini koordinasyon boyutunda yetersiz gördükleri görülmektedir. Bu durum, yöneticilerin, yönetici eğitimi açısından yetersiz oluşlarından kaynaklanmaktadır denilebilir.

İletişim Yeterliklerine İlişkin Bulgular-

İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda iletişim yeterlikleri konusunda yönetici algıları ile öğretmen algıları arasında anlamlı bir fark olup olmadığına ilişkin bağımsız grup t testi sonuçları TABLO 16'da verilmiştir.

TABLO 16

İLETİŞİM YETERLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN ALGILARININ BAĞIMSIZ GRUP t-TESTİ SONUÇLARI

	Grup	N	$\bar{X}$	S	t	p
İletişim	Öğretmen	1894	15,34	4,75	8,820	,001*
	Yönetici	277	17,99	4,20		

* $p < .001$

Tabloda görülebileceği üzere, ilköğretim okulu müdürlerinin depremin neden

olduğu kriz durumunda, iletişim yeterliği konusunda yönetici algıları ile öğretmen algıları arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, öğretmen ve yönetici gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($t = 8,820$; $p < .001$).

Araştırma verilerinden yöneticilerin iletişim yeterliği algısı ($\bar{X} = 17,99$; $S = 4,20$); öğretmenlerin algılamalarından ($\bar{X} = 15,34$; $S = 4,75$) yüksek bulunmuştur.

İletişimi güçleştiren nedenler arasında yetkilerin belirli merkezlerde toplanması, yetki belirsizliği, yetki çatışmaları, çağdaş iletişim tekniklerinden habersizlik gibi örgüt içi sorunlar yanında ülkenin genel yönetim yapısından doğan nedenler de vardır (Kaya, 1999, s 212). İletişim boyutunda okul yöneticilerinin modern iletişim teknikleri ve kriz yönetimi konusunda eğitime ihtiyaç duydukları düşünülebilir. Araştırma verilerine dayanarak yönetici algılarına göre ilköğretim okulu müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda planlama, örgütleme, koordinasyon, iletişim yeterliği, öğretmen algılarından daha yüksektir.

Dördüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın dördüncü alt amacı, “ilköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda planlama, örgütleme, koordinasyon iletişim yeterliklerine ilişkin yönetici algıları kişisel değişkenlerden, cinsiyet, öğrenim durumu, kıdeme göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu amaca ulaşmak üzere toplanan verilere dayalı olarak yapılan analizlerden ortaya çıkan bulgular, aşağıda kişisel değişkenlerle ilgili alt başlıklar altında yer alan tablolarda verilmiştir.

Cinsiyet Değişkenine İlişkin Bulgular

İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda Planlama, Örgütleme, Koordinasyon, İletişim yeterliklerine ilişkin yönetici algılarının aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan bağımsız grup t testi sonuçları TABLO 17 de verilmiştir.

TABLO 17

CİNSİYETE DEĞİŞKENİNE GÖRE YÖNETİCİ ALGILARINA AİT BAĞIMSIZ
GRUP T-TESTİ SONUÇLARI

	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	s	t	p
Planlama	Erkek	224	17,786	5,511	-0,301	0,763*
	Kadın	53	18,038	5,320		
Örgütlenme	Erkek	224	28,201	5,912	-0,257	0,797*
	Kadın	53	28,434	6,056		
İletişim	Erkek	224	18,013	4,109	0,168	0,867*
	Kadın	53	17,906	4,592		
Koordinasyon	Erkek	224	8,772	1,318	0,658	0,511*
	Kadın	53	8,642	1,226		

* $p > .05$

TABLO 17'ye göre bağımsız gruplar t-testi ile yapılan analiz sonucunda, ilköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda “Planlama, örgütlenme, koordinasyon, iletişim” yeterliklerine ilişkin yöneticilerin algılarının, cinsiyet değişkenine göre, anlamlı bir fark göstermediği görülmüştür. (Planlama: $t = -0,301$; $p > .05$; Örgütlenme: $t = -0,257$; $p > .05$; İletişim: $t = 0,168$; $p > .05$, Koordinasyon: $t = 0,658$; $p > .05$;) Araştırmaya katılan kadın ve erkek yöneticiler, “Planlama, Örgütlenme, Koordinasyon, İletişim” konusunda kendilerini yeterli algılamaktadırlar.

Öğrenim Durumu Değişkenine İlişkin Bulgular:

İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda Planlama, Örgütlenme, Koordinasyon, İletişim yeterliklerine ilişkin yönetici algılarının aritmetik ortalamalarının öğrenim durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan Non-Parametrik Kruskal Wallis –H testi sonuçları TABLO 18 de verilmiştir.

TABLO 18

PLANLAMA YETERLİKLERİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARININ ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN NON-PARAMETRİK KRUSKAL WALLİS-H TESTİ SONUÇLARI

	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	sd	p
Planlama	Eğt.Ens./Ön Lis.	92	159,75	9,507	2	,009*
	Lisans	168	127,79			
	Lisansüstü	17	137,53			
	Toplam	277				

*P<,01

İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda Planlama, yeterliğine ilişkin yönetici algılarının sıralamaları ortalamalarının öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Non-Parametrik Kruskal Wallis-H testi sonucunda, eğitim gruplarının sıralamalar ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($\chi^2 = 9,507$; P<,01).

Bu işlemin ardından ikili karşılaştırmalarda tercih edilen Mann Whitney-U testi uygulanmıştır. TABLO 19’da görüldüğü gibi eğitim enstitüsü veya önlisans mezunu olanlar ile lisans üstü mezunu olanlar arasında; eğitim enstitüsü veya önlisans mezunu olanlar, planlama, boyutunda kendilerini yeterli algılamaktadırlar.

TABLO 19

PLANLAMA YETERLİKLERİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARININ ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN KRUSKAL WALLİS-H SONRASI MANN WHITNEY-U TESTİ SONUÇLARI

Gruplar	Eğt.Ens./Ön Lis.	Lisans	Lisansüstü
Eğt.Ens./Ön Lis.	$\bar{x}_{sıra} = 159,75$	p:0,009	p:0,763
Lisans		$\bar{x}_{sıra} = 127,79$	p:0,511
Lisansüstü			$\bar{x}_{sıra} = 137,53$

İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda Örgütlenme yeterliğine ilişkin yönetici algılarının öğrenim durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan Non-Parametrik Kruskal Wallis-H Testi sonuçları TABLO 20 de verilmiştir.

TABLO 20

ÖRGÜTLEME YETERLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARININ ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN NON-PARAMETRİK KRUSKAL WALLİS-H TESTİ SONUÇLARI

	Gruplar	<i>N</i>	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	<i>sd</i>	<i>p</i>
Örgütlenme	Eğt.Ens./Ön Lis.	92	159,16	11,871	2	,003*
	Lisans	168	125,67			
	Lisansüstü	17	161,62			
	Toplam	277				

*p<,01

TABLO 20'de görüldüğü gibi ilköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda Örgütlenme yeterliğine ilişkin yönetici algıları, öğrenim durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermektedir ($\chi^2 = 11,871$; p<,01).

Belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere, Mann Whitney-U Testi uygulanmıştır. Testin sonuçları TABLO 21 de sunulmuştur.

TABLO 21

ÖRGÜTLEME YETERLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARININ ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN KRUSKAL WALLİS-H SONRASI MANN WHİTNEY-U TESTİ SONUÇLARI

Gruplar	Eğt.Ens./Ön Lis.	Lisans	Lisansüstü
Eğt.Ens./Ön Lis.	$\bar{x}_{sıra} = 159,16$	p:0,081	p:0,884
Lisans		$\bar{x}_{sıra} = 125,67$	p:0,001
Lisansüstü			$\bar{x}_{sıra} = 161,62$

Tablodan da anlaşılacağı üzere, Kruskal Wallis-H sonrası Mann Whitney-U testi sonucunda söz konusu farklılığın lisans mezunu olanlar ve lisansüstü mezunu olanlar arasında, “Lisansüstü mezunu” olanların “örgütlenme”, boyutunda kendilerini yeterli algıladıkları görülmektedir.

İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda “Koordinasyon” yeterliğine ilişkin yönetici algılarının, öğrenim durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan non-parametrik Kruskal Wallis-H testi sonuçları TABLO 22’de verilmiştir.

TABLO 22

KOORDİNASYON YETERLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARININ,
ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP
FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN NON-PARAMETRİK
KRUSKAL WALLİS-H TESTİ SONUÇLARI

	Gruplar	<i>N</i>	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	<i>sd</i>	<i>p</i>
Koordinasyon	Eğt.Ens./Ön Lis.	92	151,24	3,954	2	,138*
	Lisans	168	131,79			
	Lisansüstü	17	143,94			
	Toplam	277				

* $p > ,05$

Tabloda görülebileceği üzere, non-parametrik Kruskal Wallis-H testi sonucunda, eğitim gruplarının sıralamalar ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($\chi^2 = 3,954$; $p > ,05$). Araştırmaya katılan yöneticilerin koordinasyon boyutunda kendilerini yeterli görmelerinde öğrenim durumlarına göre farklılık bulunmadığı görülmüştür.

İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda “İletişim” yeterliğine ilişkin yönetici algılarının, öğrenim durumu değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan Non-Parametrik Kruskal Wallis-H Testi sonuçları TABLO 23 ‘te verilmiştir.

TABLO 23

İLETİŞİM YETERLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARININ, ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN NON-PARAMETRİK KRUSKAL WALLİS-H TESTİ SONUÇLARI

	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	sd	p
İletişim	Eğt.Ens./Ön Lis.	92	157,08	11,120	2	,004*
	Lisans	168	126,25			
	Lisansüstü	17	167,18			
	Toplam	277				

*p<,01

İletişim yeterliğine ilişkin yönetici algılarının, öğrenim durumu değişkenine göre farklılaşip farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan Non-Parametrik Kruskal Wallis-H Testi sonucunda, eğitim gruplarının sıralamalar ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($\chi^2 = 11,120$; p<,01). Anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere ikili karşılaştırmalarda tercih edilen Mann Whitney-U testi uygulanmıştır. Aşağıdaki tabloda (TABLO 24) görüldüğü üzere, Kruskal Wallis-H sonrası Mann Whitney-U testi sonucunda söz konusu farklılığın lisans mezunu olanlar ile lisansüstü mezunu olanlar arasında lisansüstü mezunu olanlar lehine gerçekleştiği saptanmıştır. Lisansüstü mezunu yöneticilerin, ilköğretim okulu müdürlerini “İletişim” boyutunda yeterli algıladıkları görülmektedir.

TABLO 24

“İLETİŞİM” YETERLİĞİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARININ, ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN NON-PARAMETRİK KRUSKAL WALLİS-H SONRASI MANN WHİTNEY-U TESTİ SONUÇLARI

Gruplar	Eğt.Ens./Ön Lis.	Lisans	Lisansüstü
Eğt.Ens./Ön Lis.	$\bar{x}_{sıra} = 157,08$	p:0,060	p:0,479
Lisans		$\bar{x}_{sıra} = 126,25$	p:0,002
Lisansüstü			$\bar{x}_{sıra} = 167,18$

Kıdem Değişkenine İlişkin Bulgular:

İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda “Planlama, Örgütleme, Koordinasyon, İletişim” yeterliklerine ilişkin yönetici algılarının kıdem değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan analiz sonuçları aşağıda verilmiştir.

TABLO 25
PLANLAMA, ÖRGÜTLEME, KOORDİNASYON, İLETİŞİM
YETERLİKLERİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARININ KIDEM DEĞİŞKENİNE
GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN
NON-PARAMETRİK KRUSKAL WALLİS-H TESTİ SONUÇLARI

	Gruplar	N	$\bar{x}_{sıra}$	χ^2	sd	p
Planlama	0-5 yıl	16	143,94	5,200	4	,267
	6-10 yıl	57	119,86			
	11-15 yıl	40	138,16			
	16-20 yıl	29	133,14			
	21 ve üstü yıl	135	148,00			
	Toplam	277				
Örgütleme	0-5 yıl	16	156,72	4,858	4	,302
	6-10 yıl	57	126,53			
	11-15 yıl	40	140,90			
	16-20 yıl	29	119,64			
	21 ve üstü	135	145,76			
	Toplam	277				
İletişim	0-5 yıl	16	153,91	3,155	4	,532
	6-10 yıl	57	125,18			
	11-15 yıl	40	141,69			
	16-20 yıl	29	130,79			
	21 ve üstü	135	144,04			
	Toplam	277				
Koordinasyon	0-5 yıl	16	164,00	10,884	4	,028*
	6-10 yıl	57	119,45			
	11-15 yıl	40	137,83			
	16-20 yıl	29	115,59			
	21 ve üstü	135	149,67			
	Toplam	277				

* p<.05

Tabloda görülebileceği üzere, ilköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda “planlama, örgütleme, iletişim yeterliklerine ilişkin, yönetici algıları kıdem değişkenine göre farklılık göstermemektedir (Planlama: $\chi^2 = 5,200$; p>.05, Örgütleme: $\chi^2 = 4,858$; p>.05, İletişim: $\chi^2 = 3,155$; p>.05). İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda “Koordinasyon” yeterliklerine

ilişkin, yönetici algıları, kıdem değişkenine göre farklılık göstermektedir ($\chi^2 = 10,884$; $p < .05$). Bu farklılığın hangi kıdem grupları arasında olduğunu belirlemek üzere yapılan Kruskal Wallis-H sonrası Mann Whitney-U Testi sonuçları TABLO 26’da verilmiştir.

TABLO 26

KOORDİNASYON YETERLİKLERİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ ALGILARININ
KIDEM DEĞİŞKENİN HANGİ GRUPLARI ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI
BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN KRUSKAL WALLİS-H SONRASI MANN
WHİTNEY-U TESTİ SONUÇLARI

Gruplar	0-5 yıl	6-10 yıl	11-15 yıl	16-20 yıl	21 ve üstü
0-5 yıl	$\bar{x}_{sıra} = 164,0$ 0	p:0,033	p:0,272	p:0,042	p:0,487
6-10 yıl		$\bar{x}_{sıra} = 119,45$	p:0,265	p:0,864	p:0,120
11-15 yıl			$\bar{x}_{sıra} = 137,83$	p:0,269	p:0,398
16-20 yıl				$\bar{x}_{sıra} = 115,59$	p:0,250
21 ve üstü					$\bar{x}_{sıra} = 149,67$

Kıdem değişkenine göre 0-5 yıl kıdemli yöneticiler, ilköğretim okulu müdürlerini koordinasyon boyutunda yeterli algılamaktadırlar. Kariyer evresine göre incelediğimizde 0-5 yıl, yöneticilerin Kariyer Girişi Evresi’dir. 0-5 yıl kıdemli Kariyer Girişi Evresinde olan yöneticilerin, mesleğin başlangıcında işbirliği yapmaya istekli olduklarından, diğer kıdemlere nazaran daha koordinasyonlu çalıştıkları düşünülebilir.

Beşinci Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın beşinci alt amacı, “ilköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda planlama, örgütleme, koordinasyon iletişim yeterliklerine ilişkin öğretmen algıları; kişisel değişkenlerden, cinsiyet, öğrenim durumu ve kıdeme göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu amaca ulaşmak üzere toplanan verilere dayalı olarak yapılan analizlerden ortaya çıkan bulgular, aşağıda kişisel değişkenlerle ilgili alt başlıklar altında yer alan tablolarda verilmiştir.

Cinsiyet Değişkenine İlişkin Bulgular

İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda planlama, örgütleme, koordinasyon iletişim yeterliklerine ilişkin öğretmen algıları; cinsiyet değişkenine göre incelenmiş ve TABLO 27 de verilmiştir.

TABLO 27 de görülebileceği üzere, ilköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda “planlama, örgütleme, koordinasyon, iletişim yeterliklerine ilişkin öğretmen algılarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, bayan ve erkek öğretmen gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (Planlama ($t = 2,828$; $p < .01$), Örgütleme ($t = 4,498$; $p < .001$), Koordinasyon ($t = 3,905$; $p < .001$), İletişim ($t = 3,664$; $p < .001$)).

TABLO 27
CİNSİYET DEĞİŞKENİNE GÖRE ÖĞRETMEN ALGILARININ BAĞIMSIZ GRUP
T-TESTİ SONUÇLARI

	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	s	t	p
Planlama	Kadın	819	16,018	5,639	2,828	,005*
	Erkek	1075	15,287	5,520		
Örgütleme	Kadın	819	24,465	7,260	4,498	,001*
	Erkek	1075	22,941	7,338		
İletişim	Kadın	819	15,792	4,643	3,664	,000*
	Erkek	1075	14,988	4,803		
Koordinasyon	Kadın	819	7,905	1,865	3,905	,000*
	Erkek	1075	7,546	2,064		

* $p < .01$

Araştırmaya katılan bayan öğretmenler, ilköğretim okulu müdürlerini planlama, örgütleme, iletişim, koordinasyon boyutlarında daha yeterli bulmaktadırlar. Bu durum, bayan öğretmenlerin duygusal değerlendirme davranışı olarak da düşünülebilir.

Öğrenim Durumu Değişkenine İlişkin Bulgular

İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda “planlama, örgütleme, koordinasyon, iletişim yeterliklerine ilişkin öğretmen algılarının

öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları TABLO 28’de verilmiştir.

TABLO 28’de görülebileceği üzere, planlama yeterliğine ilişkin öğretmen algılarının öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, eğitim gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F = 4,559; p < 05$).

TABLO 28

PLANLAMA” YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONUÇLARI

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
Planlama	G.Arası	283,030	1	141,515	4,559	,011*
	G.İçi	58702,187	1892	1,043		
	Toplam	58985,217	1893			

* $p < 05$

Bu işlemin ardından yapılan Scheffe çoklu karşılaştırma analizi sonuçları aşağıda sunulmuştur.

TABLO 29

PLANLAMA YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONRASI POST-HOC SCHEFFE TESTİ SONUÇLARI

Eğitim (i)	Eğitim (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
Eğt.Ens. Ön lisans $\bar{X} = 16,07$	Lisans	0,532	0,305	0,218
	Lisanüstü	1,961	0,673	0,015*
Lisans $\bar{X} = 15,54$	Eğt.Ens. Ön lisans	-0,532	0,305	0,218
	Lisanüstü	1,429	0,637	0,081
Lisanüstü $\bar{X} = 14,11$	Eğt.Ens. Ön lisans	-1,961	0,673	0,015*
	Lisans	-1,429	0,637	0,081

* $p < 05$

Tabloda görüldüğü üzere, ilköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda “planlama yeterliğine ilişkin öğretmen algılarının öğrenim durumu değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda eğitim enstitüsü ve önlisans mezunu olan öğretmenlerin, okul yöneticilerini planlama, boyutlarında daha yeterli gördükleri bulunmuştur. Bu durum, araştırmaya katılan ön lisans ve eğitim enstitüsü mezunu yöneticilerin kendilerini planlama boyutunda değerlendirmeleri ile paralellik göstermektedir.

Aşağıdaki tabloda (TABLO 30’da görüldüğü üzere, örgütlenme yeterliğine ilişkin öğretmen algılarının öğrenim durumu değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, eğitim gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F = 4,700$; $p < ,05$).

Bu işlemin ardından yapılan Scheffe çoklu karşılaştırma analizi sonuçları anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, eğitim gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F = 4,700$; $p < ,01$).

TABLO 30

ÖRGÜTLEME YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONUÇLARI

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	p
Örgütlenme	G.Arası	504,645	1	252,323	4,700	,009*
	G.İçi	101527,795	1892	53,690		
	Toplam	102032,440	1893			

* $p < ,01$

Bu işlemin ardından ANOVA sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analiz tekniği, Levene’s testi ile ($L_F = 1,970$; $p < ,05$) varyansların homojen olduğu saptanmıştır. Bunun

üzerine gerçekleştirilen Scheffe çoklu karşılaştırma analizi sonuçları Tablo 31 'de sunulmuştur. Tabloda görüldüğü üzere, ANOVA sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda, eğitim enstitüsü ve önlisans mezunu olan öğretmenlerin, ilköğretim okulu müdürlerini örgütlenme boyutunda daha çok yeterli algıladıkları görülmüştür.

TABLO 31
ÖRGÜTLEME YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONRASI POST-HOC SCHEFFE TESTİ SONUÇLARI

Eğitim (i)	Eğitim (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	<i>p</i>
Eğt.Ens. Ön lisans $\bar{X} = 24,42$	Lisans	1,001	0,401	0,044*
	Lisanüstü	2,236	0,886	0,042*
Lisans $\bar{X} = 23,42$	Eğt.Ens. Ön lisans	-1,001	0,401	0,044*
	Lisanüstü	1,234	0,838	0,338
Lisanüstü $\bar{X} = 22,19$	Eğt.Ens. Ön lisans	-2,236	0,886	0,042*
	Lisans	-1,234	0,838	0,338

*P<,05

İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda “iletişim yeterliğine ilişkin öğretmen algılarının öğrenim durumu değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları TABLO 32 de verilmiştir.

TABLO 32
İLETİŞİM YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONUÇLARI

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	<i>F</i>	<i>p</i>
İletişim	G.Arası	64,528	1	32,264	1,431	,239*
	G.İçi	42639,905	1892	22,549		
	Toplam	42704,433	1893			

*P<,05

Tabloda görülebileceği üzere, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda eğitim gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($F = 1,431$; $p < .05$).

Öğretmenlerin öğrenim değişkenine göre iletişim boyutunda okul yöneticilerini değerlendirmelerinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda “koordinasyon” yeterliğine ilişkin öğretmen algılarının öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda eğitim gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F = 6,381$; $P < .01$).

TABLO 33

KOORDİNASYON YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ,
ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP
FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ
VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONUÇLARI

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	P
Koordinasyon	G.Arası	50,165	1	25,082	6,381	,002*
	G.İçi	7432,693	1892	3,931		
	Toplam	7482,857	1893			

* $P < .01$

Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olup olmadığı hipotezi sınanmış, varyansların homojen olmadığı saptanmıştır ($L_F = 6,607$; 1,431). Gerçekleştirilen Tamhane's T2 çoklu karşılaştırma analizi sonuçları TABLO 34'te sunulmuştur. Aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Tamhane's T2 testi sonucunda, söz konusu farklılığın eğitim enstitüsü ve önlisans mezunu olanlarla lisans düzeyinde eğitime sahip olanlar arasında eğitim enstitüsü ve önlisans mezunu olanlar lehine gerçekleştiği saptanmıştır.

TABLO 34
 KOORDİNASYON YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ,
 ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA
 FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE
 YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONRASI POST-HOC
 TAMHANE'S T2 TESTİ SONUÇLARI

Eğitim (i)	Eğitim (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	Sh $_{\bar{x}}$	<i>p</i>
Eğt.Ens. Ön lisans $\bar{X} = 7,99$	Lisans	0,361	0,108	0,004*
	Lisanüstü	0,567	0,240	0,061
Lisans $\bar{X} = 7,63$	Eğt.Ens. Ön lisans	-0,361	0,108	0,004*
	Lisanüstü	0,206	0,227	0,662
Lisanüstü $\bar{X} = 7,42$	Eğt.Ens. Ön lisans	-0,567	0,240	0,061
	Lisans	-0,206	0,227	0,662

*P<,05

İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda ‘Planlama, Örgütleme, Koordinasyon, İletişim yeterliklerine ilişkin öğretmen algılarının toplam puanlarının aritmetik ortalamalarının öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları TABLO 35 te verilmiştir.

TABLO 35
 PLANLAMA, ÖRGÜTLEME, KOORDİNASYON, İLETİŞİM YETERLİĞİNE
 İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ TOPLAM PUANLARININ ÖĞRENİM
 DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI
 BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA)
 SONUÇLARI

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	<i>F</i>	<i>P</i>
Toplam Puan	G.Arası	2842,514	1	1421,257	4,760	,009*
	G.İçi	564613,700	1892	298,579		
	Toplam	567456,213	1893	1719,836		

*P<,01

Tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda eğitim gruplarının aritmetik

ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F = 4,760$; $p < ,01$). Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olup olmadığı hipotezi sınanmış, varyansların homojen olduğu görülmüştür ($L_F = 1,406$; $p < ,01$). Scheffe çoklu karşılaştırma tekniği tercih edilmiştir. Gerçekleştirilen Scheffe çoklu karşılaştırma analizi sonuçları aşağıda sunulmuştur.

TABLO 36

PLANLAMA, ÖRGÜTLEME, KOORDİNASYON, İLETİŞİM YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ TOPLAM PUANLARININ ÖĞRENİM DURUMU DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONRASI POST-HOC SCHEFFE TESTİ SONUÇLARI

Eğitim (i)	Eğitim (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	P
Eğt.Ens. Ön lisans $\bar{X} = 64,06$	Lisans	2,176	0,945	0,071
	Lisanüstü	5,676	2,088	0,025*
Lisans $\bar{X} = 61,88$	Eğt.Ens. Ön lisans	-2,176	0,945	0,071
	Lisanüstü	3,500	1,976	0,209
Lisanüstü $\bar{X} = 58,38$	Eğt.Ens. Ön lisans	-5,676	2,088	0,025*
	Lisans	-3,500	1,976	0,209

* $P < ,05$

TABLO 36 'da görüldüğü gibi tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda, eğitim enstitüsü ve önlisans mezunu olan öğretmenlerin okul yöneticilerini planlama, örgütleme, iletişim, koordinasyon boyutlarında daha yeterli algıladıkları görülmüştür.

Kıdem Değişkenine İlişkin Bulgular

İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda “planlama, örgütleme, koordinasyon, iletişim yeterliklerine ilişkin öğretmen algılarının kıdem değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin araştırma bulguları aşağıda verilmiştir. İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda “planlama, yeterliklerine ilişkin öğretmen algılarının kıdem değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğine ilişkin araştırma bulguları TABLO 37 de verilmiştir.

TABLO 37

PLANLAMA YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONUÇLARI

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	<i>F</i>	<i>p</i>
Planlama	G.Arası	383,918	3	95,980	3,094	,015*
	G.İçi	58601,299	1890	31,022		
	Toplam	58985,217	1893			

* $P < ,05$

Tabloda görülebileceği üzere, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, meslekî kıdem gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F = 3,094$; $P < ,05$). Levene's testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olup olmadığı hipotezi sınanmış, varyansların homojen olduğu saptanmıştır ($L_F = ,943$; $P < ,05$). Gerçekleştirilen Scheffe çoklu karşılaştırma analizi sonuçları aşağıda sunulmuştur.

TABLO 38

PLANLAMA YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONRASI POST-HOC SCHEFFE TESTİ SONUÇLARI

Kıdem (i)	Kıdem (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	<i>p</i>
0-5 yıl $\bar{X} = 15,506$	6-10	-0,098	0,324	0,999
	11-15	0,164	0,479	0,998
	16-20	0,971	0,505	0,449
	21 ve üstü	-0,808	0,371	0,314
6-10 yıl $\bar{X} = 15,604$	0-5	0,098	0,324	0,999
	11-15	0,261	0,474	0,990
	16-20	1,068	0,500	0,335
	21 ve üstü	-0,711	0,364	0,433
11-15 yıl $\bar{X} = 15,343$	0-5	-0,164	0,479	0,998
	6-10	-0,261	0,474	0,990
	16-20	0,807	0,612	0,783
	21 ve üstü	-0,972	0,507	0,452
16-20 yıl $\bar{X} = 14,535$	0-5	-0,971	0,505	0,449
	6-10	-1,068	0,500	0,335
	11-15	-0,807	0,612	0,783

	21 ve üstü	-1,779	0,532	0,025*
21 ve üstü yıl $\bar{X} = 16,315$	0-5	0,808	0,371	0,314
	6-10	0,711	0,364	0,433
	11-15	0,972	0,507	0,452
	16-20	1,779	0,532	0,025*

*P<,05

Tabloda görülebileceği üzere, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası Post-Hoc Scheffe Testi sonucunda, söz konusu farklılığın 16-20 yıl kıdemi olanlarla 21 yıl ve üstü kıdemi olanlar arasında, 21 yıl ve üstü kıdemi olanlar lehine gerçekleştiği saptanmıştır.

Diğer gruplar arasındaki farklılıklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Araştırma sonucuna göre 21 yıl ve üstü kıdemi olan öğretmenler, okul yöneticilerini planlama boyutunda yeterli algılamaktadırlar.

Öğretmenlerin ilköğretim okulu müdürlerini “Örgütleme” alt boyutunda değerlendirmesinde, puanlarının kıdem değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları TABLO 39’da verilmiştir.

TABLO 39

ÖRGÜTLEME YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONUÇLARI

Puan	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	P
Örgütleme	G.Arası	856,361	4	214,090	3,997	,003*
	G.İçi	101176,079	1890	53,561		
	Toplam	102032,440	1894			

*p<,01

Tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, kıdem gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F = 3,997$; $p <,01$). Levene’s testi ile grup dağılımlarının varyanslarının homojen olup olmadığı hipotezi sınanmış, varyansların homojen olduğu saptanmıştır ($L_F = 1,010$; $p <,05$). Scheffe çoklu karşılaştırma analizi sonuçları aşağıda sunulmuştur.

TABLO 40 da görüldüğü üzere, yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda, söz konusu farklılığın 0-5 yıl kıdemi olanlarla 21 ve üstü kıdemi olanlar arasında 21 ve üstü kıdemi olanlar lehine; 16-20 yıl kıdemi olanlarla 21 ve üstü kıdemi olanlar arasında 21 ve üstü kıdemi olanlar lehine gerçekleştiği saptanmıştır. Diğer gruplar arasındaki farklılıklar, istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır.

TABLO 40

ÖRGÜTLEME YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONRASI POST-HOC SCHEFFE TESTİ SONUÇLARI

Kıdem (i)	Kıdem (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
0-5 yıl $\bar{X} = 23,039$	6-10	-0,607	0,425	0,730
	11-15	-0,540	0,629	0,947
	16-20	0,420	0,664	0,982
	21 ve üstü	-1,748	0,487	0,012*
6-10 yıl $\bar{X} = 23,646$	0-5	0,607	0,425	0,730
	11-15	0,067	0,622	1,000
	16-20	1,026	0,657	0,656
	21 ve üstü	-1,141	0,479	0,225
11-15 yıl $\bar{X} = 23,579$	0-5	0,540	0,629	0,947
	6-10	-0,067	0,622	1,000
	16-20	0,959	0,804	0,840
	21 ve üstü	-1,208	0,666	0,511
16-20 yıl $\bar{X} = 22,619$	0-5	-0,420	0,664	0,982
	6-10	-1,026	0,657	0,656
	11-15	-0,959	0,804	0,840
	21 ve üstü	-2,167	0,699	0,048*
21 ve üstü yıl $\bar{X} = 24,787$	0-5	1,748	0,487	0,012*
	6-10	1,141	0,479	0,225
	11-15	1,208	0,666	0,511
	16-20	2,167	0,699	0,048*

* $p < ,01$

TABLO 41’de görülebileceği üzere ilköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda “iletişim yeterliğine ilişkin öğretmen algılarının kıdem değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını, hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası Post-Hoc Scheffe Testi sonucunda, meslekî kıdem gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F = 3,769$; $p > ,01$).

TABLO 41

İLETİŞİM YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONUÇLARI

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	P
İletişim	G.Arası	338,107	3	84,527	3,769	,005*
	G.İçİ	42366,326	1890	22,428		
	Toplam	42704,433	1893	106,955		

* $p < ,01$

Gerçekleştirilen Scheffe çoklu karşılaştırma analizi sonuçları aşağıda sunulmuştur.

TABLO 42

İLETİŞİM YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE HANGİ GRUPLAR ARASINDA FARKLILAŞTIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONRASI POST-HOC SCHEFFE TESTİ SONUÇLARI

Kıdem (i)	Kıdem (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	P
0-5 yıl $\bar{X} = 14,961$	6-10	-0,640	0,275	0,249
	11-15	-0,421	0,407	0,899
	16-20	0,535	0,429	0,817
	21 ve üstü	-0,855	0,315	0,119
6-10 yıl	0-5	0,640	0,275	0,249

$\bar{X} = 15,601$	11-15	0,219	0,403	0,990
	16-20	1,175	0,425	0,106
	21 ve üstü	-0,215	0,310	0,975
11-15 yıl $\bar{X} = 15,382$	0-5	0,421	0,407	0,899
	6-10	-0,219	0,403	0,990
	16-20	0,956	0,520	0,497
	21 ve üstü	-0,434	0,431	0,908
16-20 yıl $\bar{X} = 14,426$	0-5	-0,535	0,429	0,817
	6-10	-1,175	0,425	0,106
	11-15	-0,956	0,520	0,497
	21 ve üstü	-1,390	0,452	0,049*
21 ve üstü yıl $\bar{X} = 15,816$	0-5	0,855	0,315	0,119
	6-10	0,215	0,310	0,975
	11-15	0,434	0,431	0,908
	16-20	1,390	0,452	0,049*

*P<,05

TABLO 42 de görüldüğü üzere, öğretmenlerin okul müdürlerini iletişim alt boyutunda değerlendirme puanlarının kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Scheffe testi sonucunda, söz konusu farklılığın 16-20 yıl kıdemi olanlarla 21 ve üstü kıdemi olanlar arasında 21 ve üstü kıdemi olanlar lehine gerçekleştiği saptanmıştır. Diğer gruplar arasındaki farklılıklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. 21 yıl ve üstü kıdemi olan öğretmenler, okul yöneticilerini iletişim boyutunda yeterli görmektedir

Öğretmenlerin ilköğretim okulu müdürlerini “Koordinasyon” alt boyutunda değerlendirme puanlarının kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılık gösterdiğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları TABLO 43 te verilmiştir.

Aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere, öğretmenlerin okul müdürlerini koordinasyon alt boyutunda değerlendirme puanlarının kıdem değişkenine hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, mesleki kıdem gruplarının aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F = 4,864; P <, 01$).

TABLO 43

KOORDİNASYON YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONUÇLARI

	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	<i>F</i>	<i>p</i>
Koordinasyon	Grup Arası	76,284	3	19,071	4,864	,001*
	Grup İçi	7406,573	1890	3,921		
	Toplam	7482,857	1893			

* $p < ,01$

Tamhane's T2 çoklu karşılaştırma analizi sonuçları Tablo 44'te sunulmuştur.

TABLO 44

KOORDİNASYON YETERLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ALGILARININ, KIDEM DEĞİŞKENİNE GÖRE FARKLILAŞIP FARKLILAŞMADIĞINI BELİRLEMEK ÜZERE YAPILAN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ (ANOVA) SONRASI POST-HOC TAMHANE'S T2 TESTİ SONUÇLARI

Kıdem (i)	Kıdem (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	<i>p</i>
0-5 yıl $\bar{X} = 7,467$	6-10	-0,273	0,115	0,228
	11-15	-0,229	0,170	0,769
	16-20	-0,120	0,180	0,979
	21 ve üstü	-0,570	0,132	0,001*
6-10 yıl $\bar{X} = 7,741$	0-5	0,273	0,115	0,228
	11-15	0,044	0,168	0,999
	16-20	0,154	0,178	0,945
	21 ve üstü	-0,297	0,129	0,263
11-15 yıl $\bar{X} = 7,697$	0-5	0,229	0,170	0,769
	6-10	-0,044	0,168	0,999
	16-20	0,110	0,218	0,993
	21 ve üstü	-0,341	0,180	0,467
16-20 yıl $\bar{X} = 7,587$	0-5	0,120	0,180	0,979
	6-10	-0,154	0,178	0,945
	11-15	-0,110	0,218	0,993
	21 ve üstü	-0,450	0,189	0,226
21 ve üstü yıl $\bar{X} = 8,037$	0-5	0,570	0,132	0,001*
	6-10	0,297	0,129	0,263
	11-15	0,341	0,180	0,467
	16-20	0,450	0,189	0,226

$P < ,01$

İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda

“koordinasyon” yeterliğine ilişkin öğretmen algılarının kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc Tamhane’s T2 testi sonucunda, söz konusu farklılığın 0-5 yıl kıdemi olanlarla 21 ve üstü kıdemi olanlar arasında 21 ve üstü kıdemi olanlar lehine gerçekleştiği saptanmıştır.

Diğer gruplar arasındaki farklılıklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. 21 yıl ve üstü kıdemi olan öğretmenler, okul yöneticilerini koordinasyon boyutunda yeterli algılamaktadırlar.

Tablo 44 te görüldüğü gibi 21 yıl ve üstü kıdemi olan öğretmenler, 16-20 yıl kıdemi olan öğretmenlere göre ilköğretim okulu müdürlerini “Planlama, Örgütlenme, Koordinasyon, İletişim” boyutlarında yeterli algılamaktadırlar.

Öğretmenleri kariyer evrelerine göre incelediğimizde, 21 yıl ve üstü kıdemi öğretmenler, Sakinlik Evresi’ndedir. Sikes ve Huberman’a göre Sakinlik Evresi’ndeki öğretmenler, sınıf içi öğretimde yüksek seviyede uzmanlığa, sahiptirler. Hayat döngüsü olarak rahatlama kendini olduğu gibi kabul etme, kariyerde sosyalleşme ve kurumla özdeşleşmenin gerçekleştiği geleceğe dönük kariyer beklentisinin olmadığı evredir (www.edam.com.tr 22.04.2006).

Sakinlik Evresindeki öğretmenlerin okul müdürlerini“örgütlenme” boyutunda yeterli görmelerinin nedeni, 21 ve üstü kıdemi öğretmenlerin geleceğe dönük kariyer beklentilerinin olmayışından, kurumdaki rutin uygulanmaları kabul edişlerinden de kaynaklandığı düşünülebilir.

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuçlar

Bu bölümde araştırmanın sonuçları alt amaçlara uygun olarak sıralanmış ve açıklanmıştır;

1. İlköğretim okul yöneticilerinin planlama yeterliklerine ilişkin yönetici ve öğretmen algıları "Kararsızım" düzeyindedir. Örgütlenme, İletişim Koordinasyon yeterliklerine ilişkin öğretmen algıları ise kararsızım düzeyindedir.
2. İlköğretim okulu müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda planlama, örgütlenme, koordinasyon, iletişim yeterliği yönetici algısı öğretmen algısından yüksektir.
3. İlköğretim okul müdürlerinin depremin neden olduğu kriz durumunda "Planlama, örgütlenme, koordinasyon, iletişim" yeterliklerine ilişkin yöneticilerin algıları, cinsiyet, öğrenim durumu ve kıdem değişkenine göre şöyledir:
  - a. Planlama, örgütlenme, koordinasyon, iletişim" yeterliklerine ilişkin yöneticilerin algıları, cinsiyet değişkenine göre, anlamlı bir fark göstermemektedir .
  - b. Planlama yeterliğine ilişkin yöneticilerin algıları, öğrenim durumu değişkenine göre, anlamlı bir fark göstermektedir. Eğitim enstitüsü veya önlisans mezunu olanların planlama, boyutunda kendilerini yeterli algılamaktadır.
  - c. Örgütlenme yeterliğine ilişkin yönetici algıları, öğrenim durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermektedir. "Lisansüstü mezunu" olanların "örgütlenme", boyutunda kendilerini yeterli algıladıkları görülmektedir.

- d. Koordinasyon boyutunda ilköğretim okulu yöneticilerinin kendilerini yeterli görmelerinde öğrenim durumlarına göre farklılık bulunmamaktadır.
  - e. Lisansüstü mezunu yöneticilerin, “İletişim” boyutunda kendilerini yeterli algıladıkları görülmektedir.
  - f. Planlama, örgütleme, iletişim yeterliklerine ilişkin, yönetici algıları kıdem değişkenine göre farklılık göstermemektedir.
  - g. Kıdem değişkenine göre 0-5 yıl kıdemli yöneticilerin, koordinasyon boyutunda, kendilerini daha yeterli algıladıkları görülmektedir.
4. Araştırmaya katılan bayan öğretmenler, okul yöneticilerini planlama, örgütleme, koordinasyon, iletişim boyutlarında erkek öğretmenlere göre daha yeterli algılamaktadır .
5. 21 yıl ve üstü kıdemi olan öğretmenler, okul yöneticilerini planlama boyutunda yeterli algılamaktadırlar.

Öneriler

Uygulayıcılara Yönelik Öneriler

- 1 Kriz yönetimi eğitimi, eğitim yöneticilerinin eğitiminin ayrılmaz bir parçası olarak ele alınmalıdır.
- 2 Okulların deprem öncesi hazırlıklı olması için yapılacak hazırlıkları eğitim, yapı, onarım, finans şeklinde sıralandırılabiliriz. Eğitim boyutunda okul personelinin ve okul çevresinin, yabancı dil, ilk yardım, proaktif hazırlık konularında eğitilmeleri gerekir. Yapı boyutunda depremden zarar görmüş binaların bir an önce onarılması, hasarlı binaların tahliye edilmesi, depreme dayanıklı binaların inşa edilmesi, okulların yapı denetimlerinin yapılması gerekir. Okul yöneticilerinin bütün bu görevleri yapabilmeleri için Millî Eğitim Bakanlığı'nın okullara daha çok kaynak ayırması gerekmektedir.
- 3 Okulların sismik güvenlikleri konusunda özel ve devlet üniversiteleri ile işbirliği yapılarak okul yöneticileri eğitilmelidir.

- 4 Afet Yönetim Merkezleri ile birlikte hazırlanan deprem senaryoları okullarda uygulanmalı, eksiklikler giderilmelidir.
- 5 İletişim becerilerinin geliştirilmesi konusunda okul yönetici ve personeli eğitilmelidir.

Araştırmacılar İçin Öneriler

Bu araştırma okul müdürlerinin kendilerini, öğretmenlerin ise okul müdürlerini algılamalarıyla sınırlıdır. Dolayısıyla elde edilen bilgiler, okul müdürlerinin depremde kriz yönetimi yeterliklerini değerlendirebilmek için tam olarak yeterli olmayabilir. Bu nedenle ileride yapılacak araştırmalarda. araştırma kapsamına İlçe ve İl Millî Eğitim Müdürlükleri de alınarak araştırma kapsamı genişletilebilir.

KAYNAKÇA

- Allen Melissa Heath Dawn Sheen, **School-Based Crisis Intervention Preparing All Personnel to Assist**. The Guilford Press, 2005
- Aydın, Mustafa, **Eğitim Yönetimi**, Ankara, Hatipoğlu Yayınevi, 3.Baskı, 2000.
- Bakioğlu Ayşen, Özcan Kenan, İlköğretim Okul Yöneticilerinin Kariyer Gelişimleri **Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi**, Cilt Sayı: 1/1 Haziran 2001.
- Başaran, İbrahim Ethem, **Eğitim Yönetimi Nitelikli Okul**, Ankara, Feryal Yayıncılık, 2000.
- Bursalioğlu Ziya. **Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış**, Ankara, Pegem A. Yayıncılık, Onikinci Basım, 2002.
- Celep Cevat, **Dönüşümsel Liderlik**, Ankara, Anı Yayıncılık, 2004.
- Demirtaş, Hasan, Kriz Yönetimi, **Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi**. Yıl: 6, Sayı: 23, 1997.
- Enginol İnci, Doğal Afetler ve Sağlık Kurumlarında Kriz Yönetimi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Organizasyon Anabilimdalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2000.
- Erkan Serdar, Krize Müdahale Planı, **Eğitim Yönetimi Dergisi**, Yıl 2, Sayı 4, 1996.
- Fleishauer Allyssa, School Counselors Perceptions on Their Preparedness to Counsel During Times of General Crisis, The University of Wisconsin-Statu, A Research Report, December, 2002.
- Genç, Nurullah, **Zirveye Götüren Yol Yönetim**, Timaş Yayınları, İstanbul, No 226, 2005.
- Gümüşeli Ali İlker, İstanbul İlindeki İlköğretim Okulu Müdürlerinin Öğretim Liderliği Davranışları, Yayınlanmamış Araştırma, İstanbul:Yıldız Teknik Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesi, 1996.

- Iraz Rıfat, Bir Risk Toplumu Olarak Bilgi Toplumunda Liderlik, 1. Ulusal Bilgi, Ekonomi, ve Yönetim Kongresi, İzmit, 2004.
- Karasar, Niyazi. **Bilimsel Araştırma Yöntemi**. On İkinci. Basım, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2003.
- . **Araştırmalarda Rapor Hazırlama**. On İkinci Basım, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2004.
- Kaya, Yahya Kemal. **Eğitim Yönetimi Kuram ve Türkiye’de Uygulama**, Ankara:Bilim Yayıncılık, Yedinci Basım. 1999.
- Kuşay Yeliz, Kriz İletişiminde İnternetin Etkisi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İletişim Bilimleri Ana bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2005.
- Kürekçi, Atamer, Berna, Halkla İlişkilerde Kriz Yönetiminin İşletmelere Katkısı, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek LisansTezi, İstanbul, 1995.
- Naisbitt John, **Megatrends 2000; Büyük Yönelimler**, Form Yayıncılık, 2.Baskı, İstanbul, 1991.
- Özbakır Göksel Ataman, İşletmelerde Kriz Yönetimi ve Uygulamadan Bir Örnek, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek LisansTezi, İstanbul, 1992.
- Özdemir, Ali Talip, İlköğretim Okul Müdürlerinin Kriz Yönetimi Konusundaki Koordinasyon Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi, Abant İzzet Baysal Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2002.
- Özdemir,Aylin “İşletmelerde Kriz Yönetiminde Halkla İlişkiler Uygulamasının Önemi”, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Halkla İlişkiler Bölümü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 1994.
- Özgen, Hüseyin, **Yöneticiliğin Günümüzdeki Anlamı, Nitelikleri ve Karşılaştığı**

Başlıca Organizasyon Sorunları, Yönetici Geliştirme Konferansları, Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Üniversite Sanayi İşbirliği Yay. No: 2, 1989.

Stephen J. Andriole, **High Order Corporate Crisis Management, Corporate Crisis Management**, Petrocelli Books, USA, 1985.

Türk, Ercan, **Türk Eğitim Sistemi**, Ankara, Nobel Yayınları, 1999.

Türkçe Sözlük, TDKYayınları, Ankara, 1985.

Tüz Vergiliel, Melek, **Kriz ve İşletme Yönetimi**, Bursa, Ezgi Kitapevi, 2001.

YÖK Tez Arşivi, Temmuz, 2007.

INTERNET KAYNAKLARI

www.bced.gov.bc.ca/capitalplanning/resources/schoolearthquakesafetyguidebook;

01.01.2006 tarihinde alınmıştır.

Reg Weaver, Bob Chase, Dennis Van Roekel, Don Cameron, **NEA Crisis Communications Guide and Toolkit**, 2000, www.domapp01.shu.edu, 23.08.2005 tarihinde alınmıştır.

Sezgin Feridun, Kriz Yönetimi, Gazi Üniversitesi, **Gazi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi** sayı:185 <http://www.pdfactory.com>, 23.08.2005 tarihinde alınmıştır.

Szilvasi Andrew, **Crisis Leadership: How to Ability of Leadership to Communicate Affects The Outcome of Crisis** 2000, www.domapp01.shu.edu, 23.08.2005 tarihinde alınmıştır.

Wanko Jason 'M., **Crisis Prevention Teams in High Schools**, 2000 www.domapp01.shu.edu, 23.08.2005 tarihinde alınmıştır.

www.istanbulozelidaresi.gov.tr. 10.05.2006 tarihinde alınmıştır.

www.meb.gov.tr, 20.07.2005 tarihinde alınmıştır.

EKLER		
EK		Sayfa
1.	DEPREM KAYIT SİSTEMİ YERLEŞTİRİLEN OKUL SAYILARI.....	80
2	HASTANE OLARAK KULLANILACAK OKULLAR.....	81
3	ANKET DAĞITILAN OKULLAR LİSTESİ.....	82
4	ANKET SORULARI.....	89
5	MADDELERE AİT N, X, S DEĞERLERİ.....	92
6	DÖRT FAKTÖRÜN TOPLAM VARYANS MİKTARI.....	93
7	ANKET UYGULAMAK İÇİN VALİLİKTEN ALINAN ONAY.....	94
8	ANKET UYGULAMAK İÇİN İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ'NDEN ALINAN ONAY.....	95
9	ANKET UYGULAMAK İÇİN YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ'NDEN ALINAN ONAY.....	96
10	ANKET UYGULAMA İZİN DİLEKÇESİ.....	97

EK 1 DEPREM KAYIT SİSTEMİ YERLEŞTİRİLEN OKUL SAYILARI

İLÇELER	OKUL SAYISI
BAYRAMPAŞA	4
AVCILAR	3
BAĐCILAR	3
BAĐCELİEVLER	4
BAKIRKÖY	4
BEYOĞLU	1
ESENLER	1
FATİH	2
GOZTEPE	2
KADIKÖY	1
KAĐITHANE	7
KARTAL	1
KÜÇÜKÇEKMECE	7
MALTEPE	3
PENDİK	4
TUZLA	3
ÜMRANİYE	1
ÜSKÜDAR	3
ZEYTİNBURNU	4
TOPLAM	58

Kaynak: www.istanbulozelidaresi.gov.tr.10.05.2006

Ek 2 HASTANE OLARAK KULLANILACAK OKULLAR

Adalar	Heybeliada İ.O.	Adalar Devlet Hast.
Adalar	Heybeliada İ.O.	Adalar Devlet Hast.
Bahçelievler	Kumport İ.O	Heybeliada Sanatoryum Hast.
Bahçelievler	Atatürk İ.O	70.Yıl Fizik Tedavi Rehab.Mrk.
Bahçelievler	Erkan Avcı ML Yeni bina	Lepra Hastahanesi
Bakırköy	Bakırköy Lisesi	Bakırköy Devlet Hastahanesi
Bakırköy	Florya Murat Küçük İ.O.	Bakırköy Devlet Hastahanesi
Bakırköy	İncirliAhmetHTanp İ.O.	Bakırköy Ruh ve Sinir HastalHast.
Bayrampaşa	Mustafa İtri İ.O.	Bakırköy Ruh ve Sinir HastalHas
Bayrampaşa	Ahmet Haşim İ.O.	Sağmalcılar Devlet Hastahanesi
Bayrampaşa	Bayrampaşa İ.O.	Sağmalcılar Devlet Hastahanesi
Bayrampaşa	Cevatpaşa İ.O.	Sağmalcılar Devlet Hastahanesi
Beykoz	Paşabahçe İ.O.(Yeni bin)	Beykoz Çocuk Göğ Hast.
Beykoz	Beykoz Kız Meslek Lisesi	Beykoz Çocuk Göğ Hast.
Beyoğlu	Cihangir İ.O.	Beykoz Devlet Hast
Beyoğlu	Piri Reis İ.O.	Taksim hastanesi
Beyoğlu	Terzilik Meslek Lisesi	Beyoğlu hastanesi
Beyoğlu	Dr.Tevfik Sağlam İ.O.	Beyoğlu hastanesi
Çatalca	Çatalca Çok Prog Lisesi	Çatalca Dev. Bölge Trafik Hast.
Eminönü	Cevri Kalfa İ.O.	Çatalca Dev. Bölge Trafik Hast.
Fatih	Atik Ali İ.O.(Yeni Binası)	Deri Tenasül Hastalıkları Hast.
Fatih	Kırımılı Aslanbey İ.O.	Haseki hastanesi
G.O.P.	Sultançiftliği İ.O.	Süleymaniye Kadın Çocuk Hast.
Kadıköy	İlhami AhmetÖrnekal İ.O.	Lutfiye Nuri Burat Devlet Hast.
Kadıköy	Cenap Şehabettin İ.O.	Koşuyolu Kalp ve Araştırma Hast.
Kadıköy	Halil Türkan İ.O.	Haydarpaşa Numune Hast.
Kadıköy	Haydarpaşa End.Mes.Lis	Haydarpaşa Numune Hast.
Kadıköy	Alış Veriş Merkezi İ.O.	Haydarpaşa Numune Hast.
Kartal	Kartal Anadolu Lisesi	Siyami Ersek Göğüs Kalp Hast.
Pendik	80.Yıl Nuh Çimnto Lisesi	Kartal Eğitim ve Araştırma Hast.
Sarıyer	Cumhuriyet Lisesi	Pendik Devlet hastanesi
Sarıyer	Cumhuriyet Lisesi	Baltalımanlı Kemik Hastalıkları Hast.
Sarıyer	Hüseyin Kalkavan Lisesi	İstinye Devlet hastanesi
Silivri	Namık Kemal İ.O.	Sarıyer Devlet hastanesi
Sultanbeyli	Gazi İ.O.	Silivri Devlet hastanesi
Sultanbeyli	T.H.K. Sabiha Gökçen.O.	Sultanbeyli Devlet hastanesi
Şile	50.Yıl Çok Progılı Lisesi	Şile Devlet hastanesi
Şile	Halk Eğitim Merkezi	Şile Devlet hastanesi
Şişli	Şişli Çıracılık Eğ Merkezi	Şişli Etfal hastanesi
Üsküdar	N. Ahmet Keleşoğlu İ.O.	Zeynep Kamil Kadın Çocuk Hast.
Zeytinburnu	Cumhuriyet İ.O.	Yedikule Göğüs Hastalıkları Hast.
Zeytinburnu	Zühtü Kurtulmuş Lisesi	Semiha Şakir Doğumevi ve Hast.
Zeytinburnu	Abay İ.O.	Yedikule Göğüs Hastalıkları Hast.

Kaynak: www.istanbulozelidaresi.gov.tr.10.05.2006.

EK 3 ANKET DAĞITILAN OKULLAR LİSTESİ

SIRA NO	OKULUN ADI	YERİ	UYGULANAN ANKET			İŞLEME KONULAN		
			MÜDÜR	ÖĞRETİM N	TOPLAM	MÜDÜR	ÖĞRET	TOPLAM
1.	700 Yıl Osman Gazi İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
2.	75.Yıl Sefaköy İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
3.	80. Yıl İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
4.	Akşemseddin İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
5.	Alaattin Keykubat İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	2	13	15
6.	Alınşehir İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	2	13	15
7.	Atakent 3.Etap İ.Ö.O	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	2	13	15
8.	Atatürk İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	20	21	1	16	17
9.	Bezircanbahçe İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	2	13	15
10.	Büyük Halkalı İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	2	13	15
11.	Cahit Zarfıoğlu İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	2	13	15
12.	Dr.Hulusi Behçet İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	2	13	15
13.	Göktürk İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	18	19	1	13	14
14.	Dr.Iffet Onur İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	15	16	1	13	14
15.	Gültepe İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	15	16	1	11	12
16.	İ.Tic.Odası İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
17.	İbrahim Koçarslan İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	20	21	1	17	18
18.	İkitelli İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
19.	Halkalı Cumhuriyet İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	20	21	1	17	18
20.	Halkalı Sosyal Donatı İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
21.	Halkalı Doga İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	25	21	1	19	20
22.	Halkalı Güneş İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	20	22	2	14	16
23.	Hayriye Gök İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	15	16	0	8	8
24.	Hikmet Ulugbay İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
25.	Kanarya İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	15	16	1	14	15
26.	Mehmet Akif Ersoy İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	25	27	2	19	21
27.	İ.Tic.Odası Kanarya	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
28.	İbrahim Koçarslan	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
29.	İkitelli İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
30.	İnönü İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	20	21	1	13	14
31.	İsmail Hakkı Uludağ İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	15	16	1	12	13
32.	Kanarya İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	20	21	1	13	14
33.	Halide Edip İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	2	6	8
34.	Kaya Sebati Tuncay İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
35.	Kayabaşı İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	8	9	1	5	6
36.	Kocatepe İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	18	19	1	14	15
37.	Kumsal İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	15	17	1	9	10
38.	Küçükçekmece İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
39.	Mahmut Sevket Zirh İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
40.	Malkoçoğlu İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	15	16	1	13	14
41.	Mareşal Fevzi Çakmak I	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
42.	Mehmet Yarangümelî I	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
43.	Munis Faik Ozansoy İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
44.	Mustafa Eravutmuş İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
45.	Mustafa Kemalpaşa İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	18	20	2	14	16
46.	Mustafa Pars İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
47.	Nasrettin Hoca İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	15	16	1	10	11
48.	Nurettin Topçu İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
49.	Osman Zeki Üngör İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	15	16	1	6	7
50.	Osman Zeki Üngör İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
51.	öğretmen Yusuf Kardesiöo	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
52.	Penyelüks Hasan Gürel iöo	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
53.	Remzi Yurtsever İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
54.	Samlar İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
55.	Sefaköy 100.Yıl İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	2	10	12
56.	Söğütlüçeşme İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
57.	Sultan Murat İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
58.	Şehi Er Müslüm Zenginiöo	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	2	14	16
59.	Tastepe İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
60.	Şehit Binbaşı Bedir K.iöo	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
61.	Tahsin Banguoğlu İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	20	21	1	14	15
62.	Tayfur Sökmen İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	16	1	9	10
63.	Tepe İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	3	20	23	3	15	18
64.	Tüccar ve SanayiDİÖOo	KÜÇÜKÇEKMECE	1	15	16	0	11	11
65.	Türkiye Gazeteci Cem İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	1	15	16	1	13	14
66.	Yeni Mahalle İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	2	13	15
67.	Yunus Emre İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
68.	Zihni Küçük İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	20	22	2	15	17
69.	Zühtü Şenyuva İÖO	KÜÇÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0

Ek 3 ANKET DAĞITILAN OKULLAR LİSTESİNİN DEVAMI

SIRA NO	OKULUN ADI	YERİ	UYGULANAN ANKET		TOP LAM	İŞLEME KONULAN		TOPLAM
			MÜDÜR	ÖĞRETME N		MÜDÜR	ÖĞRETMEN	
70.	Güzelce Cevdet ZeKotİÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
71.	Yalçın Çiftçioğlu İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	1	5	6	1	2	3
72.	Tepecik İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
73.	Esenkent Atatürk İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	1	20	21	1	14	15
74.	İsmail Hakkı Tonguç İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
75.	BüyükçekmeceEsenyrt İÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
76.	Esenyurt Fevzi Daniş İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	1	20	21	1	15	16
77.	Fatih Sultan Mehme İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	1	20	21	1	14	15
78.	Büyükşehir İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	1	20	21	1	14	15
79.	Sa.AkçimentoMehAk İÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
80.	BüyükçekmeceRıfat Ilgaz	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	2	12	14
81.	İMKB ZiyaGökMah	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
82.	Aşiret Dalcı İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
83.	Dr.Sadık Ahmet İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	1	20	21	1	15	16
84.	Şair Fevzi Kutlu Kalkancı	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	1	12	13
85.	Bahçeşehir Süleyman Dem	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
86.	Kıraç Köyü İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
87.	Dr.Haydar Aslan İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
88.	Gürpınar 75.Yıl Cum İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
89.	Bizim Kent İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	1	15	16	1	10	11
90.	Turkoba İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
91.	Esenyurt Alpaslan İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
92.	Tevfikbey İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	1	15	16	1	10	11
93.	Adem Celik İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
94.	Ahmediyeh Dogus İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
95.	Esenyurt Cumhuriyet İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	1	15	16	1	10	11
96.	Yakuplu İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	1	15	16	1	12	13
97.	Yusuf Aktaş İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	1	20	22	2	14	16
98.	Kavaklı İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	1	20	21	1	15	16
99.	Sonnur Yalınzoğlu İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	2	10	12
100.	Fatma Şensoy İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
101.	Çakmaklı Cumhuriyet İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	1	15	16	1	10	11
102.	Esenyurt 80. Yıl İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	1	20	21	1	14	15
103.	Ömer Gültekin-Yavuz Sel	BÜYÜKÇEKMECE	1	15	16	1	9	10
104.	Emine Seviye Divrik İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	20	22	2	14	16
105.	Memurdan Armağaniöo	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
106.	Pınarkule İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
107.	Mimar Sinan İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	1	15	16	0	10	10
108.	Gürpınar Azime Yılmaz İÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
109.	Neşe Sever İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
110.	Kumburgaz Serdar Adıgüzel	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
111.	Bahçeşehir Boğazköy İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
112.	Nihat Delibalta İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
113.	Çağdaş YaşamKamuran E	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
114.	Esenyurt Merkez İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
115.	Esenyurt İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
116.	İncirtepe İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
117.	Büyükçe Dr.Hasan Akgün	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
118.	Halil Fahri Orman İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
119.	Yenikent İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
120.	Kumburgaz İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	1	15	16	1	9	10
121.	Hoşdere İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
122.	Koç İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
123.	Namık Kemal İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
124.	Ömek İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
125.	19 Mayıs İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	0	0	0
126.	İbrahim Özyayın İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	1	20	21	1	15	16
127.	Bey-Koop. Ali Çebi İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	1	15	16	1	12	13
128.	Osmangazi İÖÖ	BÜYÜKÇEKMECE	2	15	17	2	13	15
129.	23 Nisan Kaptanoğlu İÖÖ	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
130.	30 Ağustos İÖÖ	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
131.	60. Yıl Cumhuriyet İÖÖ	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
132.	60. Yıl Meyveli Bahçe I	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
133.	60. Yıl Sargazi İÖÖ	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
134.	75. Yıl Cumhuriyet İÖÖ	ÜMRANIYE	2	20	22	2	16	18
135.	75. Yıl Yukarı Dudullu I	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
136.	Ahmet Cevdet Paşa İÖÖ	ÜMRANIYE	2	22	24	2	18	20
137.	Ahmet Yavuz İÖÖ	ÜMRANIYE	3	15	18	3	11	14
138.	Akşemsettin İÖÖ	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
139.	Alemdağ İÖÖ	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
140.	Alemdar Çatalmeşe İÖÖ	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0

Ek 3 ANKET DAĞITILAN OKULLAR LİSTESİNİN DEVAMI

SIRA NO	OKULUN ADI	YERİ	UYGULANAN ANKET			İŞLEME KONULAN		
			Müdür	Öğretmen	TOPLAM	Müdür	Öğretmen	TOPLAM
141.	Ali İhsan Hayırlıoğlu İÖO	ÜMRANIYE	3	30	33	3	25	28
142.	Ali Kuşçu İlköğretim O	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
143.	Arif Nihat Asya İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
144.	Aşağı Dudullu İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
145.	Atatürk İÖO	ÜMRANIYE	5	26	31	5	22	27
146.	AyşeÇarmıklı İÖO	ÜMRANIYE	2	30	32	2	27	29
147.	Bilge Soyak İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
148.	Birlik İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
149.	Çağrıbey İÖO	ÜMRANIYE	3	30	33	3	26	29
150.	Çakmak İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
151.	Çayırönü İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
152.	Çekmeköy Çamlık İÖO	ÜMRANIYE	1	15	16	1	0	1
153.	Çekmeköy İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
154.	Davut Akidil İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
155.	Eflatun Cem Güney İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	2	11	13
156.	Emine Koçulu İÖO	ÜMRANIYE	2	25	27	2	21	23
157.	Emrullah Turanlı İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
158.	Erdal Yılmaz İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
159.	Genç Osman İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
160.	Hasan Tahsin İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
161.	Haşim İşcan İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
162.	Hatice Mehmet EKŞİİÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
163.	Hekimbaşı İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
164.	Hüseyin Avni Sipahi İÖO	ÜMRANIYE	2	30	32	2	23	25
165.	Hüseyin Tolgacan Sipli İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
166.	Hüseyinli Köyü İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
167.	İnanç Türkeş İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
168.	İnkılap İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
169.	İsmihan İsmet Süzer İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
170.	İstanbul Ticaret Odası İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
171.	İstiklal İÖO	ÜMRANIYE	3	20	23	3	15	18
172.	Kazım Karabekir İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
173.	Kemal Türkler İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
174.	Küçük Ülkü İÖO	ÜMRANIYE	1	15	6	1	5	6
175.	Lemanana İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	2	10	12
176.	Mebruke Salih Koçak İÖO	ÜMRANIYE	2	26	28	2	23	25
177.	Mediha Tansel İÖO	ÜMRANIYE	3	16	19	3	14	17
178.	Mehmet Ali Yılmaz İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
179.	Melahat Hüdayi Gürbüz İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
180.	Mustafa Vasıf Karlıgözü	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
181.	Necatibey İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
182.	Nihat Sami Banarlı İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
183.	Nişantepe İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
184.	Orhan Veli İÖO	ÜMRANIYE	2	20	22	2	14	16
185.	Osmangazi İÖO	ÜMRANIYE	2	40	42	2	26	28
186.	Pınarbaşı İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
187.	Piri Reis İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
188.	Rahmi Mihriban Bedes İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	2	8	10
189.	Reşadiye Altan Yazıcı İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
190.	Saadet Yılmaz İÖO (Koçulu)	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
191.	Sabiha Hamdi Türkay İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
192.	Şehit Öğretmen Ahmet On	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
193.	Şehit Öğretmen İzzet Yüks	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
194.	Şehit Öğretmen Nurgül Ka	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
195.	Şehit Öğretmen Sevda Ayd	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
196.	Şehit Öğretmen Yasemin T	ÜMRANIYE	4	26	30	4	21	25
197.	Sultançiftliği İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
198.	Sultanlar İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
199.	Teletaş İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
200.	Turgut Aydın İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	2	10	12
201.	TEV Zahide Zehra Gar İÖO	ÜMRANIYE	2	30	32	2	30	32
202.	Uçal Kağıt İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
203.	Ümraniye İÖO	ÜMRANIYE	3	15	18	3	5	8
204.	Uzun Mehmet İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
205.	Vatan İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
206.	Yamanevler İÖO	ÜMRANIYE	3	60	63	3	45	48
207.	Yenidoğan 19 Mayıs İÖO	ÜMRANIYE	3	33	36	3	29	32
208.	Yenidoğan Fatih İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
209.	Yenidoğan İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
210.	Yenidoğan Mevlana İÖO	ÜMRANIYE	2	15	17	0	0	0
211.	Yunus Emre İşitmeEnglİÖO	ÜMRANIYE	1	15	10	1	9	10
212.	Zehra Ülker İÖO	ÜMRANIYE	3	36	39	3	32	35

Ek 3 ANKET DAĞITILAN OKULLAR LİSTESİNİN DEVAMI

SIRA NO	OKULUN ADI	YERİ	UYGULANAN ANKET			İŞLEME KONULAN		
			Müdür	Öğretmen	TOPLAM	Müdür	Öğretmen	TOPLAM
213.	Zübeyde Hanım İÖO	ÜMRANIYE	1	45	46	1	38	39
214.	23 Nisan Zehra Hanım İÖ	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
215.	29 Ekim İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
216.	30 Ağustos İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
217.	50.Yıl CumhFerTümer İÖ	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
218.	60.Yıl Anadolu İÖO	KADIKÖY	2	15	17	1	0	1
219.	Ata İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
220.	Bahariye İÖO	KADIKÖY	2	15	17	1	0	1
221.	Bostancı Atatürk İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
222.	Bostancı İlköğretim İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
223.	Celal Yardımcı İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
224.	Cemal Diker İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
225.	Cemile Besler İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
226.	Cenap Şehabettin İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
227.	Dr.Sait Darga İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
228.	Erenköy İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
229.	Fahriye Vandemir İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
230.	Faik Reşit Unat İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
231.	Fehmi Eksiöğlü İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
232.	Gi M.Kemal P E Besl. I	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
233.	Göztepe H.Halil Türk İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
234.	Göztepe İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
235.	Hakkı Degeri İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
236.	Halil Atamavcı İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
237.	Halil Türkkan İÖO	KADIKÖY	1	15	16	1	2	0
238.	Hüseyin Ayaz İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
239.	Ihsan Sungu İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
240.	İlhami Ahmed Ornekal	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
241.	İlhami Ertem	KADIKÖY	2	15	17	1	0	1
242.	İbrahim Öktem	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
243.	İçerenköy Hasan Leyli	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
244.	İkbaliye	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
245.	İnönü	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
246.	Kalamış İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
247.	Kanuni Sultan Süley İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
248.	Kaptan Hasanpaşa İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
249.	Kayısdagi İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
250.	Kazım Karabekir İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
251.	Kozyatağı İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
252.	Küçükbakkalköy Kem	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
253.	Leman Kaya İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
254.	Mehmet Akif İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
255.	Mehmet Karamancı İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
256.	Melahat Şefizade İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
257.	Melehat Akkutlu İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
258.	Melih İsfendiyar İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
259.	Moda İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
260.	Muhsin Adil Binal İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
261.	Muratpaşa İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
262.	Mustafa Aykın İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
263.	Mustafa Mihriban Boy İÖ	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
264.	Münevver Şefik Fergar İÖ	KADIKÖY	2	15	17	1	0	1
265.	Nezvat Ayasbeyoğlu İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
266.	Nihat Işık İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
267.	Nurettin Teksan İÖO	KADIKÖY	1	15	17	1	20	0
268.	Osmangazi İÖO	KADIKÖY	1	15	16	1	10	0
269.	Öğretmen Harun Reşit	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
270.	Özdemiroğlu İÖO	KADIKÖY	2	15	17	1	0	1
271.	Rabia Leman Eruysal İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
272.	Reşat Nuri Güntekin İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
273.	Sait Cordan İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
274.	Sakarya İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
275.	Sare Selahattin Uzal İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
276.	Semiha Şakir İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
277.	Şehit Öğretmen HasAk	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
278.	Şehit Öğret Meh FidİÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
279.	Şener Birsöz İÖO	KADIKÖY	2	15	17	1	0	1
280.	T.E.Bankası AtaşehirİÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
281.	Turhan Mediha T. İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
282.	Yahya Kemal Beyatlı İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
283.	Yenisah Öğr.D NEnd.Ö.O	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
284.	Yeşilbahar İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0

Ek 3 ANKET DAĞITILAN OKULLAR LİSTESİNİN DEVAMI

SIRA NO	OKULUN ADI	YERİ	UYGULANAN ANKET			İŞLEME KONULAN		
			Müdür	Öğretmen	TOPLAM	Müdür	Öğretmen	TOPLAM
285.	Zihniye İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
286.	Zühürpaşa İÖO	KADIKÖY	1	15	16	0	0	0
287.	29 Mayıs İÖO	KADIKÖY	2	15	17	0	0	0
288.	Aksaray Mahmudiye İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
289.	Akşemsettin İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
290.	Ali Suavi İÖO	Fatih	2	15	17	1	0	1
291.	Alp Arslan İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
292.	Atatürk İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
293.	Atikali İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
294.	Cibali İÖO	Fatih	2	15	17	1	5	6
295.	Çapa İÖO	Fatih	2	15	17	1	0	1
296.	Edirnekapi İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
297.	Eminali Yasin İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
298.	Fatih İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
299.	Fethiye İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
300.	Fındıkzade İÖO	Fatih	2	15	17	2	3	5
301.	Gazi İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
302.	Genç Osman İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
303.	Hacı Süleymanbey İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
304.	Hattat Rakım İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
305.	Hekimoğlu Alipaşa İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
306.	Hırka-i Şerif İÖO	Fatih	2	15	17	3	0	3
307.	Hobyarı Ahmetpaşa İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
308.	I. Alaattin Gövsa İÖO	Fatih	2	15	17	2	3	5
309.	İskenderpaşa İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
310.	Karagümrük İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
311.	Katip Çelebi İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
312.	Kırımlı Aslan Bey İÖO	Fatih	3	15	18	3	0	3
313.	Koca Mustafaapaşa İÖO	Fatih	2	15	17	1	0	1
314.	Mehmet Akif İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
315.	Melek Hatun İÖO	Fatih	2	15	17	1	0	1
316.	Muallim Naci İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
317.	Muhittin Akdik İÖO	Fatih	2	15	17	2	0	2
318.	Neslişah İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
319.	Nişancı Mehmet Paşa İÖO	Fatih	3	15	17	3	8	11
320.	Oruçgazi İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
321.	Riyaziyeci Salih Zeki İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
322.	Sancaktar Hayrettin İÖO	Fatih	2	15	17	2	0	2
323.	Silivrikapı İÖO	Fatih	2	15	17	2	0	2
324.	Şeyhülislam Hayrief İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
325.	Tarık Us İÖO	Fatih	3	15	18	3	3	6
326.	Topkapılı Mehmetbey İÖO	Fatih	1	12				
327.	Ulubatlı Hasan İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
328.	Uzunyusuflar İÖO	Fatih	3	15	18	1	2	3
329.	Vasıf Çınar İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
330.	Vedide Baha Pars İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
331.	Yavuz Selim İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
332.	Yedikule İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
333.	Yunusemre İÖO	Fatih	2	15	17	0	0	0
334.	3.Selim İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	5	7
335.	4.Murat İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
336.	Abidin Gün İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
337.	Acıbadem İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
338.	Ali Fuat Başgil İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	5	7
339.	Ali Fuat Cebesoy İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
340.	Ali Nihat Tarlan İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	5	7
341.	Altunizade Hafize Öza İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
342.	Armatörler İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
343.	Ata İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
344.	Atatürk İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
345.	Avni Başman İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	5	7
346.	Bağlarbaşı İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	5	7
347.	Bahçelievler İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
348.	Bekir Esener İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
349.	Belma Güde İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
350.	Beylerbeyi İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
351.	Burhaniye İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
352.	Capitol İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	5	7
353.	Çamlıca İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
354.	Çengelköy İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
355.	Deniz-İş İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
356.	Fatih İÖO	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0

Ek 3 ANKET DAĞITILAN OKULLAR LİSTESİNİN DEVAMI

SIRA NO	OKULUN ADI	YERİ	UYGULANAN ANKET			İŞLEME KONULAN		
			Müdür	Öğretmen	TOPLAM	Müdür	Öğretmen	TOPLAM
357.	Fuat Baymur İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	5	7
358.	Gazi Mustafa Altıntaş İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
359.	Hacıselimağa İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	5	7
360.	Halil Rüşti İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
361.	Hasan Tan İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
362.	Hattat İsmail Hakkı İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	5	7
363.	Hazerfan Ahmet Çelebi İ	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	5	7
364.	Hilmi Çelikoğlu İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
365.	İbrahim Hakkı Konyalı İÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	5	7
366.	İcadiye İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	5	7
367.	İhsan Kurşunoğlu İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
368.	Kadriye Mehmet Koparan	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
369.	Kandilli İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
370.	Kirazlı Orhan Seyfi Orhon	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
371.	Kırıklı İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
372.	Kuzguncuk İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
373.	Küplüce İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
374.	Lions İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
375.	Lutfi Ercin İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
376.	Mehmet Akif Ersoy İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
377.	Mehmetçik İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
378.	Mihriban Suat Beduk İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
379.	Milli Eğitim Vakfı İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
380.	Mustafa Noyan İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	5	7
381.	Necmiye Güniz İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
382.	Nezahat-Ahmet Keleşoğlu	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
383.	Nursen-fuat Özdayı İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	5	7
384.	Paşakapısı İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	5	7
385.	Rasathane İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
386.	Rauf Orbay İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
387.	Sabri Artam Vakfı İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
388.	Saffet Çebi İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
389.	Selami Ali İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	5	7
390.	Selimiye İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	5	7
391.	Semsi Paşa İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	5	7
392.	Siteler İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
393.	Sokullu Mehmet Paşa İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
394.	Sosyal Meskenler İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
395.	Sultantepe İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
396.	Taylan Doğuer İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
397.	T.E.V. Türkan Sedefoğlu i	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
398.	Yavuztürk İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
399.	Yıldırım Beyazıt İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
400.	Yılmaz Soyak İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	0	0	0
401.	Zeynep Kamil İÖÖ	ÜSKÜDAR	2	15	17	2	0	0
402.	Arif Şenel İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
403.	Ataköy İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
404.	60.Yıl Ataköy İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
405.	Atatürk İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
406.	Aybars Ak İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
407.	Bakırköy İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
408.	Behramağa İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
409.	Cumhuriyet İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
410.	Emlak Kredi BankasıİÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
411.	Gazi İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
412.	Halil Bedii Yönetken İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
413.	Halil Vedat F E Bes İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
414.	Hamdi Akverdi İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
415.	Hamdullah İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
416.	Kartalpe İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
417.	Medeni Berk İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
418.	Mimar Sinan İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
419.	Muhittin Üstündağ İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
420.	Murat Kölük İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
421.	Mustafa Necati İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
422.	Osmaniye İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
423.	Pilot Cengiz Topel İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
424.	İbnisina İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
425.	Ahmet Hamdi Tanpınar İÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
426.	Zeynep Bedia Kılçoğlu İ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
427.	Şehit Pilot Muzaffer Erdön	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
428.	Şenlikköy İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3

Ek 3 ANKET DAĞITILAN OKULLAR LİSTESİNİN DEVAMI

SIRA NO	OKULUN ADI	YERİ	UYGULANAN ANKET			İŞLEME KONULAN		
			Müdür	Öğretmen	TOPLAM	Müdür	Öğretmen	TOPLAM
429.	Arif Şenel İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
430.	Ataköy İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
431.	60.Yıl Ataköy İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
432.	Atatürk İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
433.	Aybars Ak İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
434.	Bakırköy İÖÖ	BAKIRKÖY	2	15	17	1	2	3
435.	Alsancak İÖÖ	AVCILAR	1	15	16	1	10	11
436.	Necdet Samker İÖÖ	AVCILAR	2	10	12	2	5	7
437.	Abdulkadir Öztürk İÖÖ	AVCILAR	1	15	16	1	10	11
438.	Ambarlı İÖÖ	AVCILAR	1	15	16	1	9	10
439.	Atatürk İÖÖ	AVCILAR	1	15	16	1	10	11
440.	Denizköşkler İÖÖ	AVCILAR	1	15	16	1	10	11
441.	Cihangir İÖÖ	AVCILAR						
442.	Gümüşpala İÖÖ	AVCILAR	1	15	16	1	10	11
443.	Güngör Tekiner İ ÖÖ	AVCILAR	1	15	16	1	1	2
444.	Marşal Fevzi Cakmak İ	AVCILAR	1	10	11	1	5	6
445.	Mehmetcik İÖÖ	AVCILAR	1	15	16	1	10	11
446.	Omer Seyfettin İÖÖ	AVCILAR	1	4	5	1	2	3
447.	Saadetdere İÖÖ	AVCILAR	1	15	16	1	9	10
448.	Vali Rıdvan Yenisen İÖÖ	AVCILAR	1	15	16	1	10	11
449.	Ali Karay İÖÖ	AVCILAR	1	15	16	1	9	10
450.	Cumhuriyet İÖÖ	AVCILAR	1	22	23	1	18	19
451.	Firuzköy İÖÖ	AVCILAR	1	10	11	1	6	7
452.	Nihat Candarlı İ İÖÖ	AVCILAR	1	15	16	1	10	11
453.	Borusan İÖÖ	AVCILAR	1	5	6	1	2	3
454.	Salih Şükriye Yolaç İÖÖ	AVCILAR	1	10	11	1	6	7
455.	ATATÜRK	ZEYTİNBURNU	2	15	17	1	2	3
456.	FATMA SÜSLÜGİL	ZEYTİNBURNU	2	15	17	1	2	3
457.	BOZKURT	ZEYTİNBURNU	2	15	17	1	2	3
458.	VELİEFENDİ	ZEYTİNBURNU	2	15	17	1	2	3
459.	ABDÜLHAKHAMİT	ZEYTİNBURNU	2	15	17	1	2	3
460.	ZİYAGÖKALP	ZEYTİNBURNU	2	15	17	1	2	3
461.	SÜMER İLKÖĞRETİM	ZEYTİNBURNU	2	15	17	1	2	3
462.	ZEYTİNBURNU İÖ	ZEYTİNBURNU	2	15	17	1	2	3
463.	ŞEMSEDDİN SAMİ	ZEYTİNBURNU	2	15	17	1	2	3
464.	SANIYE SEZGİN ELMA	ZEYTİNBURNU	2	15	17	1	2	3
465.	GAZİPAŞA	ZEYTİNBURNU	2	15	17	1	2	3
466.	KAZLIÇEŞME ABAY	ZEYTİNBURNU	2	15	17	1	2	3
467.	DR. REŞİT GALİP	ZEYTİNBURNU	2	15	17	1	2	3
468.	ZEYTİNBURNU 75. YIL	ZEYTİNBURNU	2	15	17	1	2	3
469.	AHMET VEFİK PAŞA	ZEYTİNBURNU	2	15	17	1	2	3

Ek 4**ANKET SORULARI****YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ****EĞİTİM YÖNETİMİ TEFTİŞİ PLANLAMASI VE EKONOMİSİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI****İLKÖĞRETİM OKUL MÜDÜRLERİNİN DEPREM İLE İLGİLİ KRİZ
YÖNETİMİNE İLİŞKİN YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ ANKETİ**

Sayın Meslektaşım;

Bu çalışma, kriz yönetimi sürecinde okul yöneticilerimizin yönetim süreçlerinden planlama, koordinasyon, iletişim, örgütlenme yeterlikleri konusunda bilgi edinmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmanın amacına ulaşması sizin vereceğiniz objektif, samimi cevaplarla mümkün olabilecektir. Araştırma, yalnızca bilimsel amaçla kullanılacaktır. Bu nedenle ankete isim yazmanıza gerek yoktur. Ankette Kişisel Bilgiler, Kriz Yönetimi olmak üzere iki bölüm bulunmaktadır. Araştırmada her bir anketin kullanılabilmesi için anket maddelerinin tamamının cevaplandırılması gereklidir. Yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederiz.

Selminaz ADIGÜZEL
Yıldız Teknik Üniveritesi
Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması
Ekonomisi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

Ek 4 'ün Devamı

BÖLÜM I

KİŞİSEL BİLGİLER

1. Cinsiyetiniz	Erkek ( )	Kadın ( )
2. Unvanınız	Öğretmen ( )	Yönetici ( )
3. Kıdeminiz	1. 0-5 ( )	2. 6-10 ( )
3. 11-15 ( )	4. 16-20 ( )	5. 21- ... ( )
4. Mezuniyet türünüz	1 Eğitim Enstitüsü, Ön lisans ( )	2 Lisans ( )
3 Yüksek lisans, Doktora ( )		

DİĞER SAYFAYI ÇEVİRİNİZ:

Ek 4 'ün Devamı

BÖLÜM II

KRİZ YÖNETİMİ ANKETİ

	Tamamen katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç katılmıyorum
1. Okullarda kriz durumları için kriz planları yapılmaktadır..					
2. Okullarda personel deprem öncesi deprem sonrasında görevlerinin neler olduğuna ilişkin bilgilendirilmektedir.					
Okullarda deprem senaryoları hazırlanmaktadır. (sınıfın ne zaman şaltılacağı, ne zaman sınıfta olunacağı vb.)					
4. Okulda, kriz yönetimi konusunda, eğitilmiş, kriz ekipleri bulunmaktadır.					
5. Personelinizin deprem sonrası görevleri, onların uzmanlık alanlarına göre belirlenmektedir..					
6. Personele ilk yardım ve yangın söndürme konusunda eğitim verilmektedir.					
7. Olası bir deprem anında göçük altında kalanları kurtarmak için çalışanlar eğitilmektedir.					
8. Bir kriz anında çalışanlar gaz, elektrik ve suyun kapatılma yerlerini bilir. .					
9. Deprem sonrası okula destek sağlayacak birimlerin listesi ve bulunulan bölgenin planı hakkında okul personeli bilgilendirilmiştir..					
10. Acil sağlık problemleri olan öğrencilerin (şeker, kalp , böbrek hastası vs) kimlik tespiti yapılmakta, acil ihtiyaçlarının neler olduğu belirlenmektedir..					
11. Öğrenci sırasının yanında tıbbi ihtiyaçlarının neler olduğunu belirten bilgi vardır.					
12. Hayati önemi olan bilgi ve kayıtlar saklanmaktadır					
13. Deprem sırasında zararı azaltıcı önlem alınmaktadır Duvarlardaki resimler, kitaplıklar, tavandaki ışıklar, pervaneler desteklenmektedir.					
14. Okulda bir iletişim sistemi radyo santrali, iki yönlü radyo iletişim vardır Okulda iç iletişim sistemi megafon gezici mikrofondur.					
15.Okuldaki iç ve dış iletişim araçlarını kullanabilecek eğitilmiş personel vardır					
16. Afet Bölge Yönetimi ile iletişim kurabileceğimiz sistemimiz veya kriz iletişim planımız vardır..					
17.Deprem meydana geldiğinde okul servislerinde bulunan öğrencilerin nerede olduğunu bildirecek iletişim sistemi kurulmuştur					
18 Deprem bölgesine ulaşımı sağlamak için araç tahsis edilmektedir					
19 Deprem sonrası göçük altında kalanları acil kurtarabilmek için yeterli aletimiz vardır.					
20Tıbbi teçhizatın eksikliği durumunda lojistik desteğin hangi noktadan temin edileceği bilinmektedir.					
21. Deprem sonrası ailelere ulaşım için bir planımız vardır...					

Teşekkür ederim.

Ek 5

MADDELERE AİT N, X, S DEĞERLERİ

Maddeler	N	X	S
1. Okulumuzdaki personel, deprem öncesi deprem sonrasında görevlerinin neler olduğuna ilişkin bilgilendirilmektedir	430	4,023	0,931
2. Okulumuzda deprem senaryoları hazırlanmaktadır. (sınıfın ne zaman boşaltılacağı, ne zaman sınıfta olunacağı vb.)	430	4,228	0,825
3. Okulda, kriz yönetimi konusunda, eğitilmiş, kriz ekipleri bulunmaktadır.	430	3,428	1,166
4. Personelinizin deprem sonrası görevleri, onların uzmanlık alanlarına göre belirlenmiştir.	430	3,216	1,125
5. Okulumuz personeline ilk yardım ve yangın söndürme konusunda eğitim verilmiştir.	430	3,330	1,188
6 Olası bir deprem anında göçük altında kalanları kurtarmak için çalışanlar eğitilmektedir.	430	2,819	1,171
7. Bir kriz anında çalışanlar gaz, elektrik ve suyun kapatılma yerlerini bilir.	430	3,716	1,090
8. Deprem sonrası okula destek sağlayacak birimlerin listesi ve bulunulan bölgenin planı hakkında okul personeli bilgilendirilmiştir	430	3,442	1,112
9. Acil sağlık problemleri olan öğrencilerin (şeker, kalp , böbrek hastası vs) kimlik tespiti yapılmakta, acil ihtiyaçlarının neler olduğu belirlenmektedir.	430	3,105	1,202
10. Öğrenci sırasının yanında tıbbi ihtiyaçlarının neler olduğunu belirten bilgi vardır.	430	2,591	1,218
11. Hayati önemi olan bilgi ve kayıtlar saklanmaktadır.	430	3,772	1,062
12. Deprem sırasında zararı azaltıcı önlem alınmaktadır Duvarlardaki resimler, kitaplıklar, tavandaki ışıklar, pervaneler desteklenmektedir.	430	3,360	1,203
13. Okulda bir iletişim sistemi radyo santrali, iki yönlü radyo iletişimi vardır Okulda iç iletişim sistemi megafon gezici mikrofona sahiptir.	430	3,460	1,203
14. Okuldaki iç ve dış iletişim araçlarını kullanabilecek eğitilmiş personel vardır.	430	3,533	1,076
15. Afet Bölge Yönetimi ile iletişim kurabileceğimiz sistemimiz veya kriz iletişim planımız vardır.	430	3,367	1,111
16. Deprem meydana geldiğinde okul servislerinde bulunan öğrencilerin nerede olduğunu bildirecek iletişim sistemi kurulmuştur.	430	3,179	1,190
17. Deprem bölgesine ulaşımı sağlamak için araç tahsis edilmektedir.	430	2,705	1,154
18. Deprem sonrası göçük altında kalanları acil kurtarabilmek için yeterli aletimiz vardır.	430	2,472	1,121
19. Tıbbi teçhizatın eksikliği durumunda lojistik desteğin hangi noktadan temin edileceği biliniyor	430	2,912	1,125
20. Deprem sonrası ailelere ulaşım için bir planımız vardır.	430	3,274	1,130
21. Okulumuzdaki kriz yönetim ekibi, yabancı dil bilmektedir.	430	2,544	1,076

Ek 6**DÖRT FAKTÖRÜN TOPLAM VARYANS MİKTARI**

Faktör	Özdeğer	Kümülatif %
Planlama	42,698	42,698
Örgütleme	8,325	51,023
Koordinasyon	6,049	57,072
İletişim	4,855	61,927

EK 7

T.C.

İSTANBUL VALİLİĞİ

İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.34.00.18.580/ 821

Konu : Anket (Selminaz ADIGÜZEL)

6/04/2006

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi: a) Millî Eğitim Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının 18.08.2003 gün 2430 sayılı emri.
b) Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'nün 27.02.2006 tarih ve 167 sayılı yazısı.

Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi yüksek lisans öğrencisi Selminaz ADIGÜZEL'in "İstanbul İl Okul Müdürlerinin Kriz Yönetimi Konusundaki Koordinasyon Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi" konusunda anket uygulaması yapma isteği hakkındaki (b) yazı ve ekleri Müdürlüğümüzce incelenmiştir.

Adı geçeninin yukarıda belirtilen konuda, eğitim-öğretimi aksatmamak koşulu ile ve okul müdürlerinin gözetim ve sorumluluğunda, anket yapılan kişilere ait kimlik bilgilerinin yazılmaması kaydıyla, EK-3/3,3/4,3/5,3/6'da belirtilen toplam 36(otuzaltı) soruluk anket çalışmasını ilimiz okul müdürlerine uygulamayı Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamunuzca da uygun görüldüğü takdirde olularınıza arz ederim.

Ömer BALUBEY
Millî Eğitim Müdürü

EKLER :

Ek-1. İlgi (b) yazı ve ekleri

GLUR
06.04.2006
Ali SÖZEN
Vali a.
Vali Yardımcısı

4440632

NOT: Verilecek cevaplar tarih, kayıt numarası, dosya numarası yerelması rica olunur.
Adres: İstanbul MEV Eğitim Müdürlüğü A. Blok Arslanra cad. No:2 Çarşıoğlu 526 13 32
E-Posta: istanbul@mev.gov.tr Web: http://istanbul.meb.gov.tr/bolumler/kultur

EK 8

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.434.00.18.580/ 820
Konu : Anket (Selminaz ADIGÜZEL)

04/2006

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne)

- İlgi: a) Valilik Makamının 06.04.2006 tarih ve 580/821 sayılı kararı.
b) Millî Eğitim Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının 18.08.2003 gün ve 2430 sayılı emri.
c) Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğünün 27.02.2006 tarih ve 167 sayılı yazısı.

Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Eğitim Yönetimi ve Değerlendirme Yüksek Lisans Programı öğrencisi Selminaz ADIGÜZEL "İstanbul İİİ Okul Müdürlerinin Kriz Yönetimi Konusundaki Koordinasyon Yetirliliklerinin Değerlendirilmesi" konulu anket uygulaması yapma isteği İLGi (a) Valilik Oluru ile uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi, gereğinin İLGi (a) Valilik Oluru doğrultusunda, İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerinin bilgisinden sonra Okul Müdürlüklerine gerekli duyuruların anketçi tarafından yapılmasını, işlem bittikten sonra 2(iki) hafta içinde sonuçları Müdürlüğümüz Kültür Bölümüne rapor halinde bilgi verilmesini arz ederim.

M. Hacı BİLİCİ
Müdür a.
Şube Müdürü

EKLER :

- Ek-1. İLGi (a) Valilik Oluru
Ek-2. Onaylı Anket soruları

MOT : Verilecek cevaplar tarih, kayıt numarası, dosya numarası yazılmaması rica olunur.
Adres : İstanbul MEH Eğitim Müdürlüğü A Blok Ankara cad. No:2 Çengelköyü 3125261382
E-Posta : ekolun@ytilmeh.edu.tr Web : <http://istanbul.meh.anu.tr/bolumler/kultur>

4440632

EK 9

98
2k:3
A

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Sayı : B.30.2.YTL.0.E1.00.00/167

Tarih:27.02.2006

Konu :

İstanbul İli
Milli Eğitim Müdürlüğü'ne,

Enstitümüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı "Eğitim Yönetimi ve Denetimi" Yüksek Lisans Programı öğrencilerinden Selminaz ADIGÜZEL İstanbul İli okul müdürlerine "İstanbul İli Okul Müdürlerinin Kriz Yönetimi Konusundaki Koordinasyon Yeteneklerinin Değerlendirilmesi" konulu tez çalışması ile ilgili anket uygulaması yapmak istemektedir. İlgili öğrencinin gereken anket çalışmalarını yapabilmesi konusunda izninizi rica ederim.

Sayı : B.30.2.YTL.0.E1.00.00/167
Prof. Dr. Mehmet S. ÖZDEMİR
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Başkanı
Yıldız Teknik Üniversitesi
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Eki Đilekçe Ğra
1 adet Anket Formu (5sayfa)

EK 10

AK-5/99
24

TC

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

KONU: Tez Anketi uygulama izni

23.02.2006

Yıldız Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri, Eğitim Yönetimi Denetimi Teftiş ve Pazarlama Ekonomisi Bölümü Yüksek Lisans öğrencisiyim. Yüksek Lisans tezime ilgili Ek 1'de yazılı olan Kriz Yönetimi Anketi'ni İstanbul ili okul müdürlüklerine uygulayabilmem için gerekli Valilik Onayının alınmasını saygılarımla arz ederim.

